

SNRF 9 Instrumentet Financiare

**(Kontabiliteti Mbrojtës dhe ndryshime të SNRF 9, 7 dhe
SNK 39)**

Ndryshime të SNRF 9 *Instrumentet Financiare*

Në kapitullin 4 janë ndryshuar seksionet 4.2 dhe 4.4. Paragrafët e ndryshuar janë paraqitur të plotë. Paragrafët që nuk janë të përfshirë, nuk janë objekt i ndryshimeve nga ky publikim.

Opsioni për të caktuar një detyrim financiar me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes

- 4.2.2 Një njësi ekonomike, në njohjen fillestare, mund të caktojë në mënyrë të pakthyeshme një pasiv financiar si të matur me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes, kur lejohet nga paragrafi 4.3.5, apo ngaqë duke vepruar kështu sigurohet informacion më i rëndësishëm, sepse ose:
- (a) eliminon apo redukton ndjeshëm një paqëndrueshmëri të metodës së matjes ose të njohjes (nganjëherë referuar si ‘mospërputhje kontabël’), që ndryshe do të rridhte nga matja e aktiveve apo pasiveve, apo njohja e fitimeve dhe humbjeve nga to mbi baza të ndryshme (shih paragrafët B4.1.29-4.1.32); ose
  - (b) një grup detyrimesh financiare apo aktiveve dhe detyrimesh financiare është menaxhuar dhe performanca e tij është vlerësuar mbi bazën e vlerës së drejtë, në përputhje me një menaxhim rreziku të dokumentuar ose strategji investimi dhe informacioni rreth grupit sigurohet nga brenda nga vetë personeli drejtues kryesor i njësisë ekonomike (siç përcaktohet në SNK 24 *Dhënia e Informacioneve Shpjeguese për Palët e Lidhura*), për shembull bordi i drejtorëve dhe drejtori ekzekutiv i njësisë ekonomike (shih paragrafët B4.1.33-B4.1.36).
- 4.2.3 SNRF 7 kërkon që njësi ekonomike të japë informacione shpjeguese rreth pasiveve financiare që janë caktuar si pasive financiare me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes.

...

4.4 Riklasifikimi

- ...
- 4.4.3 Ndryshimet e mëposhtme në rrethanat nuk janë ri klasifikime për sa i përket zbatimit të paragrafëve 4.4.1 dhe -4.4.2:
- (a) një zë që ka qenë më parë një instrument mbulues efektiv dhe i caktuar në një mbrojtje të fluksit monetar apo mbrojtje investimi neto dhe nuk kualifikohet më si i tillë;
  - (b) një zë bëhet një instrument mbulues efektiv dhe i caktuar në një mbrojtje të fluksit monetar ose të investimit neto; dhe
  - (c) ndryshimet në matje në përputhje me Seksionin 6.7.

Në kapitullin 5 janë ndryshuar seksionet 5.2, 5.3 dhe 5.7. Paragrafët e ndryshuar janë paraqitur të plotë. Paragrafët që nuk janë të përfshirë, nuk janë objekt i ndryshimeve nga ky publikim.

5.2 Matja e mëpasshme e aktiveve financiare

- 5.2.1 Pas njohjes fillestare, një njësi ekonomike do të matë një aktiv financiar, në përputhje me paragrafët 4.1-4.5, me vlerën e drejtë ose me koston e amortizuar (shih paragrafët 9 dhe UZ5–UZ8 të SNK 39).
- 5.2.2 Një njësi ekonomike do të zbatojë kërkesat e kontabilitetit mbrojtës në paragrafët 58-65 dhe UZ84-UZ93 të SNK 39 për aktivet financiare të matura me kosto të amortizuar.
- 5.2.3 Një njësi ekonomike duhet të zbatojë kërkesat e kontabilitetit mbrojtës për një aktiv financiar të përcaktuar si element i mbrojtur, sipas paragrafëve 6.5.8 - 6.5.14 (dhe nëse janë të zbatueshëm paragrafët 89 - 94 të SNK 39 për kontabilitetin mbrojtës me vlerën e drejtë për mbrojtjen e një portofoli nga rreziku i normës së interesit).

5.3 Matja e mëpasshme e detyrimeve financiare

- 5.3.1 Pas njohjes fillestare, një njësi ekonomike do të matë një detyrim financiar, në përputhje me paragrafët 4.2.1-4.2.2 (shih paragrafët 9 dhe UZ5–UZ8 të SNK 39).
- 5.3.2 Një njësi ekonomike duhet të zbatojë kërkesat e kontabilitetit mbrojtës për një detyrim financiar të përcaktuar si element i mbrojtur, sipas paragrafëve 6.5.8 - 6.5.14 (dhe nëse janë të zbatueshëm paragrafët 89 - 94 të SNK 39 për kontabilitetin mbrojtës me vlerën e drejtë për mbrojtjen e një portofoli nga rreziku i normës së interesit).

...

5.7 Fitimet dhe humbjet neto

- 5.7.1 Një fitim ose humbje neto nga një aktiv financiar ose detyrim financiar që matet me vlerën e drejtë do të njihet në fitim ose humbje përveç rasteve kur:
- (a) është pjesë e një marrëdhënie mbrojtëse (shih paragrafët 6.5.8-6.5.14 dhe nëse janë të zbatueshëm, paragrafët 89-94 të SNK 39 për kontabilitetin mbrojtës me vlerën e drejtë për mbrojtjen e një portofoli nga rreziku i normës së interesit);
  - (b) është një investim në *një instrument të kapitalit neto* dhe njësi ekonomike ka zgjedhur për të paraqitur fitimet dhe humbjet neto nga ky investim në të ardhura të tjera përmbledhëse në përputhje me paragrafin 5.7.5; ose
  - (c) është një detyrim financiar i përcaktuar si i tillë me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes dhe njësi ekonomike duhet të paraqesë efektet e ndryshimeve në *rrezikun e kredisë* së detyrimit në të ardhura të tjera përmbledhëse në përputhje me paragrafin 5.7.7.
- 5.7.2 Një fitim ose humbje neto nga një aktiv financiar që matet me koston e amortizuar, që nuk është pjesë e një marrëdhënie mbrojtëse (shih paragrafët 6.5.8 - 6.5.14 dhe nëse janë të zbatueshëm, paragrafët 89-94 të SNK 39 për kontabilitetin mbrojtës me vlerën e drejtë për mbrojtjen e një portofoli nga rreziku i normës së interesit) do të njihet në fitim ose humbje kur aktiv i financiar çregjistrohet, zhvlerësohet ose riklasifikohet në përputhje me paragrafin 5.6.2 dhe nëpërmjet procesit të amortizimit. Një fitim ose humbje nga një detyrim financiar që matet me koston e amortizuar dhe që nuk është pjesë e një marrëdhënie mbrojtëse (shih paragrafët 6.5.8-6.5.14 dhe nëse janë të zbatueshëm, paragrafët 89-94 të SNK 39 për kontabilitetin mbrojtës me vlerën e drejtë për mbrojtjen e një portofoli nga rreziku i normës së interesit) do të njihet në fitim ose humbje kur detyrimi financiar çregjistrohet dhe përmes procesit të amortizimit.
- 5.7.3 Një fitim ose humbje nga një aktiv financiar ose detyrim financiar që është element i mbrojtur në një marrëdhënie mbrojtëse, do të njihet në përputhje me paragrafët 6.5.8-6.5.14 dhe nëse është e zbatueshme, me paragrafët 89-94 të SNK 39 për kontabilitetin mbrojtës me vlerën e drejtë për mbrojtjen e një portofoli nga rreziku i normës së interesit.

- 5.7.4 Nëse një njësi ekonomike njeh aktivet financiare duke përdorur kontabilizimin në datën e shlyerjes (shih paragrafin 3.1.2 dhe paragrafët B3.1.3 dhe B3.1.6), çdo ndryshim në vlerën e drejtë të aktivitetit të marrë gjatë periudhës midis datës së tregtimit dhe datës së shlyerjes nuk njihet për aktivet e matura me koston e amortizuar (përveç humbjeve nga zhvlerësimi). Megjithatë, për aktivet e matura me vlerën e drejtë, ndryshimi në vlerën e drejtë do të njihet në fitim ose humbje, ose në të ardhura të tjera përmbledhëse, kur është e mundur, në bazë të paragrafit 5.7.1.

Është shtuar kapitulli 6.

Kapitulli 6 Kontabiliteti mbrojtës

6.1 Objektivi dhe qëllimi i kontabilitetit mbrojtës

- 6.1.1 Objektivi i kontabilitetit mbrojtës është që të pasqyrojë në pasqyrat financiare efektin e aktiviteteve të menaxhimit të rrezikut të një njësie ekonomike që vë në përdorim instrumentet financiare për të menaxhuar ekspozimet që dalin nga rreziqe të veçanta që mund të ndikojnë në fitimin ose humbjen (ose të ardhura të tjera përmbledhëse, si në rastin e investimeve në instrumentet e kapitalit neto për të cilin një njësi ekonomike ka zgjedhur që të pasqyrojë ndryshimet në vlerën e drejtë në të ardhura të tjera përmbledhëse sipas paragrafit 5.7.5). Ky trajtim ka për qëllim të përcjellë kontekstin e instrumenteve mbulues për të cilat zbatohet kontabiliteti mbrojtës me qëllim që të lejojë një pamje më të qartë të qëllimit dhe efektit të tyre.
- 6.1.2 Një njësi ekonomike mund të zgjedhë që të përcaktojë një marrëdhënie mbrojtëse midis një instrumenti mbulues dhe një elementi të mbrojtur në përputhje me paragrafët 6.2.1-6.3.7 dhe B6.2.1-B6.3.25. Për marrëdhëniet mbrojtëse që plotësojnë kriteret e kualifikimit, një njësi ekonomike duhet të llogarisë fitimin neto ose humbjen mbi instrumentin mbulues dhe mbi elementin e mbrojtur në përputhje me paragrafët 6.5.1-6.5.14 dhe B6.5.1-B6.5.28. Në rastin kur elementi i mbrojtur është një grup zërash, një njësi ekonomike duhet të veprojë në përputhje me kërkesat shtesë në paragrafët 6.6.1-6.6.6 dhe B6.6.1-B6.6.16.
- 6.1.3 Për një mbrojtje me vlerën e drejtë nga ekspozimi i normës së interesit për një portofol aktivesh financiare ose detyrimesh financiare (dhe vetëm për një mbrojtje të tillë), një njësi ekonomike mund të zbatojë kërkesat e kontabilitetit mbrojtës në SNK 39 në vend të atyre që gjenden në këtë Standard. Në këtë rast, njësi ekonomike duhet të zbatojë gjithashtu kërkesat specifike për kontabilitetin mbrojtës me vlerën e drejtë për mbrojtjen e një portofoli nga rreziku i normës së interesit dhe të përcaktojë në terma monetarë pjesën e portofolit që përbën elementin e mbrojtur (shih paragrafët 81A, 89A dhe UZ114-UZ132 të SNK 39).

6.2 Instrumentet mbulues

Instrumentet kualifikues

- 6.2.1 Një derivativ i matur me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes mund të përcaktohet si një instrument mbulues, me përjashtim të disa opsioneve të shitura (shih paragrafin B6.2.4).
- 6.2.2 Një aktiv financiar ose detyrim financiar jo derivativ i matur me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes mund të përcaktohet si një instrument mbulues, përveç rastit kur është një detyrim financiar i përcaktuar me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes, për të cilin masa e ndryshimit në vlerën e drejtë që ka të bëjë drejtpërdrejt me ndryshimet në rrezikun e kredisë të atij detyrimi, pasqyrohet në të ardhura të tjera përmbledhëse në përputhje me paragrafin 5.7.7. Për një mbrojtje nga rreziku i kursit të këmbimit, përbërësi i rrezikut i monedhës së huaj i një aktivi ose detyrimi financiar jo derivativ mund të përcaktohet si një instrument mbulues me kusht që të mos jetë një investim në një instrument kapitali neto për të cilin një njësi ekonomike ka zgjedhur që të pasqyrojë ndryshimet në vlerën e drejtë në të ardhura të tjera përmbledhëse në përputhje me paragrafin 5.7.5.
- 6.2.3 Për qëllime të kontabilitetit mbrojtës, vetëm kontratat me një palë të jashtme për njësinë raportuese (d.m.th. një palë e jashtme për grupin ose njësinë ekonomike individuale për të cilin raportohet) mund të përcaktohen si instrumente mbulues.

Përcaktimi i instrumenteve mbulues

- 6.2.4 Një instrument kualifikues duhet të përcaktohet në tërësinë e tij si një instrument mbulues. Përrjashtimet e vetme të lejuara janë:
- (a) ndarja e vlerës së perceptuar dhe vlerës në kohë të një kontrate opsioni dhe përcaktimi si instrument mbulues vetëm ndryshimi në vlerën e perceptuar të një opsioni dhe jo ndryshimi në vlerën në kohë të tij (shih paragrafët 6.5.15 dhe B6.5.29-B6.5.33);
  - (b) ndarja e elementit të ardhshëm nga elementi aktual në një kontratë të ardhshme dhe përcaktimi si instrument mbulues vetëm i një pjese që i takon ndryshimit të vlerës së elementit aktual të një kontrate të ardhshme dhe jo të elementit të ardhshëm; në mënyrë të ngjashme, shpërndarja e bazës së monedhës së huaj (the foreign currency basis spread) mund të ndahet dhe përrjashtohet nga përcaktimi i një instrumenti financiar si instrument mbulues (shih paragrafët 6.5.16 dhe B6.5.34-B6.5.39); dhe
  - (c) një pjesë e instrumentit të plotë mbulues, si për shembull 50 për qind e vlerës nominale, mund të përcaktohet si instrument mbulues në një marrëdhënie mbrojtëse. Megjithatë, një instrument mbulues nuk mund të përcaktohet për një pjesë të ndryshimit të tij në vlerën e drejtë që rrjedh vetëm nga një pjesë e periudhës kohore gjatë së cilës instrumenti mbulues është në qarkullim.
- 6.2.5 Një njësi ekonomike mund t'i shohë në kombinim dhe së bashku të përcaktojë si instrument mbulues çdo kombinim të mëposhtëm (duke përfshirë ato rrethana në të cilat rreziku apo rreziqet që vijnë nga disa instrumente mbulues kompensojnë ato që burojnë nga të tjerët):
- (a) derivativët ose një pjesë e tyre; dhe
  - (b) jo derivativët ose një pjesë e tyre;
- 6.2.6 Megjithatë, një instrument derivativ që kombinon një opsjon të shitur dhe një opsjon të blerë (për shembull, një opsjon investimi mbrojtës të normës së interesit) nuk kualifikohet si një instrument mbulues në qoftë se është, në fakt, një opsjon i shitur në datën e përcaktimit (përveç rastit kur kualifikohet në përputhje me paragrafin B6.2.4). Në mënyrë të ngjashme, dy ose më shumë instrumente (ose pjesë të tyre) mund të përcaktohen së bashku si instrument mbulues vetëm nëse, në kombinim, ata nuk janë, në fakt, një opsjon i shitur në datën e përcaktimit (përveç rastit kur kualifikohet në përputhje me paragrafin B6.2.4).

6.3 Elementët e mbrojtur

Elementët kualifikues

- 6.3.1 Një element i mbrojtur mund të njihet si aktiv ose detyrim, një *angazhim i përcaktuar* i panjohur, një *transaksion parashikues* ose një *investim neto në një njësi ekonomike të huaj*. elementi i mbrojtur mund të jetë:
- (a) një zë i vetëm; ose
  - (b) një grup zërash (siç përcaktohet në paragrafin 6.6.1-6.6.6 dhe B6.6.1-B6.6.16).
- Një element i mbrojtur mund të jetë gjithashtu një përbërës i një zëri ose grup zërash (shih paragrafin 6.3.7 dhe B6.3.7-B6.3.25).
- 6.3.2 Elementi i mbrojtur duhet të jetë i matshëm me besueshmëri.
- 6.3.3 Nëse një element i mbrojtur është një transaksion parashikues (ose një komponent i tij), ky transaksion duhet të jetë me probabilitet të lartë.
- 6.3.4 Një ekspozim total i cili është një kombinim i një ekspozimi që mund të kualifikohet si një element i mbrojtur në përputhje me paragrafin 6.3.1 dhe një derivativ, mund të përcaktohet si një element i mbrojtur (shih paragrafët B6.3.3-B6.3.4). Kjo përfshin një transaksion parashikues të një ekspozimi total (d.m.th. transaksionet e paangazhuara por të pritshme që do të shkaktonin një ekspozim dhe një derivativ) nëse ky ekspozim total është me probabilitet të lartë dhe pasi të ketë ndodhur e nuk është më një parashikim, plotëson kriteret e një elementi të mbrojtur.
- 6.3.5 Për qëllime të kontabilitetit mbrojtës, vetëm aktivet, detyrimet, angazhimet e përcaktuara ose transaksionet parashikuese me probabilitet të lartë me një palë të jashtme me njësinë raportuese mund të përcaktohen si elemente të mbrojtur. Kontabiliteti mbrojtës mund të zbatohet për transaksione midis njëjësive ekonomike brenda të njëjtit grup vetëm në pasqyrat financiare individuale ose të ndara të atyre njëjësive ekonomike dhe jo në pasqyrat financiare të konsoliduara të grupit, me përjashtim të pasqyrave financiare të konsoliduara të një njësie ekonomike investuese, siç

përcaktohet në SNRF 10, ku transaksionet midis një njësie ekonomike investuese dhe filialeve të saj të matura me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes nuk do të eliminohen në pasqyrat financiare të konsoliduara.

- 6.3.6 Megjithatë, si një përjashtim për paragrafin 6.3.5, rreziku nga monedha e huaj e zërit monetar të ndërgrupit (për shembull, një llogari e pagueshme/arkëtueshme ndërmjet dy filialeve) mund të kualifikohet si një element i mbrojtur në pasqyrat financiare të konsoliduara nëse rezulton në një ekspozim të fitimit neto apo humbjes nga kursi i këmbimit të monedhave të huaja që nuk eliminohet plotësisht në konsolidim në përputhje me SNK 21 *Efektet e ndryshimit në kurset e këmbimit*. Në përputhje me SNK 21, fitimi dhe humbja nga kursi i këmbimit të monedhave të huaja në zërat monetarë të ndërgrupit nuk eliminohen plotësisht në konsolidim kur zëri monetar i ndërgrupit është krijuar ndërmjet dy njësiave ekonomike brenda grupit që kanë monedha funksionale të ndryshme. Si rrjedhojë, rreziku i valutës së huaj në një transaksion ndërgrupi të parashikueshëm me probabilitet të lartë mund të kualifikohet si një element i mbrojtur në pasqyrat financiare të konsoliduara me kusht që transaksioni të jetë shprehur në një monedhë të ndryshme nga monedha funksionale e njësisë ekonomike që ka kryer këtë transaksion dhe rreziku nga valuta e huaj do të ketë ndikim në fitimin ose humbjen e konsoliduar.

Përcaktimi i elementeve të mbrojtur

- 6.3.7 Një njësi ekonomike mund të përcaktojë një zë në tërësinë e tij ose një përbërës të një zëri si element i mbrojtur në një marrëdhënie mbrojtëse. Një zë i tërë përfshin të gjitha ndryshimet në flukset e mjeteve monetare ose vlerën e drejtë të një zëri. Një përbërës përfshin më pak se ndryshimi i vlerës së drejtë të plotë ose ndryshueshmëria e fluksit monetar të një zëri. Në këtë rast, një njësi ekonomike mund të përcaktojë vetëm përbërësit e mëposhtëm (përfshirë edhe kombinimet midis tyre) si elemente të mbrojtur:
- (a) vetëm ndryshimet në flukset e mjeteve monetare ose vlerën e drejtë të një zëri që ka të bëjë drejtpërdrejt me një rrezik ose rreziqe të veçanta (përbërësi i rrezikut), me kusht që, bazuar në vlerësimin në kuadër të strukturës së veçantë të tregut, përbërësi i rrezikut të jetë i identifikueshëm veças dhe i matshëm me besueshmëri (shih paragrafët B6.3.8-B6.3.15). Përbërësit e rrezikut përfshijnë një përcaktim vetëm të ndryshimeve në flukset e mjeteve monetare ose në vlerën e drejtë të një elementi të mbrojtur mbi ose nën një çmim specifik ose variacione të tjera (një rrezik i njëanshëm).
  - (b) një ose më shumë flukse monetare kontraktuale të zgjedhura.
  - (c) përbërësit e një vlere nominale, d.m.th. një pjesë specifike e vlerës së një zëri (shih paragrafët B6.3.16-B6.3.20).

6.4 Kriteret kualifikuese për kontabilitetin mbrojtës

- 6.4.1 Një marrëdhënie mbrojtëse kualifikohet për kontabilitetin mbrojtës vetëm nëse plotësohen kriteret e mëposhtme:
- (a) **marrëdhënia mbrojtëse përbëhet vetëm nga instrumentet mbulues të përshtatshëm dhe zërat e përshtatshëm të mbrojtur.**
  - (b) **në fillim të marrëdhënies mbrojtëse ka një përcaktim dhe dokumentacion formal për marrëdhënien mbrojtëse dhe objektivin e strategjinë e menaxhimit të rrezikut të njësisë ekonomike për të ndërmarrë mbrojtjen. Ky dokumentacion duhet të përfshijë identifikimin e instrumentit mbulues, elementin e mbrojtur, natyrën e rrezikut nga i cili synohet mbrojtja dhe mënyrën se si njësi ekonomike do të vlerësojë nëse marrëdhënia mbrojtëse plotëson kërkesat e mbrojtjes efektive (duke përfshirë analizat e burimeve të mbrojtjes jo efektive dhe si e përcakton ajo raportin e mbulimit).**
  - (c) **marrëdhënia mbrojtëse plotëson të gjitha kërkesat e mëposhtme të mbrojtjes efektive:**
    - (i) **ka një marrëdhënie ekonomike midis elementit të mbrojtur dhe instrumentit mbulues (shih paragrafin B6.4.4-B6.4.6);**
    - (ii) **efekti i rrezikut të kredisë nuk i dominon ndryshimet në vlerë që vijnë si rezultat i marrëdhënies ekonomike (shih paragrafët B6.4.7-B6.4.8); dhe**
    - (iii) **raporti i mbulimit i marrëdhënies mbrojtëse është i njëjtë me raportin e sasisë së elementit të mbrojtur që njësi ekonomike aktualisht mbulon dhe sasisë së instrumentit mbulues që njësi ekonomike aktualisht përdor për të mbuluar atë sasi të elementit të mbrojtur. Megjithatë, ky përcaktim nuk duhet të pasqyrojë një çekuilibër mes peshave përkatëse të elementit të mbrojtur dhe instrumentit**

mbulues, që do të krijonte një mbrojtje jo efektive (pavarësisht nëse njihet apo jo) e cila mund të sjellë një rezultat kontabël të papajtueshëm me qëllimin e kontabilitetit mbrojtës (shih paragrafët B6.4.9-B6.4.11).

6.5 Kontabiliteti për kualifikimin e marrëdhënieve mbrojtëse

- 6.5.1 Një njësi ekonomike aplikon kontabilitetin mbrojtës në marrëdhëniet mbrojtëse që plotësojnë kriteret e kualifikimit në paragrafin 6.4.1 (të cilat përfshijnë vendimin e njësisë ekonomike për të përcaktuar marrëdhënien mbrojtëse).
- 6.5.2 Ka tre lloj marrëdhëniesh mbrojtëse:
- (a) mbrojtje me vlerën e drejtë: një mbrojtje nga ekspozimi i ndryshimeve në vlerën e drejtë të një aktivi ose detyrimi të njohur ose një angazhimi të përcaktuar të panjohur, ose një përbërësi të një zëri të tillë, që mbart një rrezik të veçantë dhe që do të kishte ndikim në fitimin ose humbjen.
  - (b) mbrojtje e fluksit të mjeteve monetare: një mbrojtje nga ekspozimi i ndryshimeve në flukset e mjeteve monetare që mbart një rrezik të veçantë që i shoqëron të gjitha, ose një përbërës të një aktivi ose detyrimi të njohur (siç janë të gjitha pagesat ose një pjesë e pagesave të interesit të ardhshëm mbi borxhin me normë të ndryshueshme) ose një transaksion të parashikueshëm me probabilitet të lartë dhe që mund të ketë ndikim mbi fitimin ose humbjen.
  - (c) mbrojtje e një investimi neto në një operacion të huaj siç përcaktohet në SNK 21.
- 6.5.3 Nëse elementi i mbrojtur është një instrument kapitali neto për të cilin njësi ekonomike ka zgjedhur që të pasqyrojë ndryshimet në vlerën e drejtë në të ardhura të tjera përmbledhëse në përputhje me paragrafin 5.7.5, paraqitja e mbrojtjes së cilës i referohet në paragrafin 6.5.2(a) duhet të jetë e tillë që të ketë ndikim në të ardhura të tjera përmbledhëse. Në këtë rast dhe vetëm në këtë rast, mbrojtja jo efektive pasqyrohet në të ardhura të tjera përmbledhëse.
- 6.5.4 Një mbrojtje nga rreziku i kursit të këmbimit të një angazhimi të përcaktuar mund të llogaritet si një mbrojtje me vlerën e drejtë ose një mbrojtje e fluksit të mjeteve monetare.
- 6.5.5 Nëse një marrëdhënie mbrojtëse nuk përmbush kërkesën e mbrojtjes efektive në lidhje me raportin mbrojtës (shih paragrafin 6.4.1 (c)(iii)) por objektivi i menaxhimit të rrezikut për atë marrëdhënie të përcaktuar mbrojtëse mbetet i njëjtë, një njësi ekonomike duhet të rregullojë raportin mbrojtës të marrëdhënies mbrojtëse në mënyrë që ai të plotësojë sërish kriteret kualifikuese (kjo gjë në këtë Standard do të quhet "vendosje rishtas në ekuilibër" - shih paragrafët B6.5.7 - B6.5.21).
- 6.5.6 Një njësi ekonomike do të ndërpresë kontabilitetin mbrojtës në mënyrë prospektive vetëm kur marrëdhënia mbrojtëse (ose një pjesë e marrëdhënies mbrojtëse) nuk përmbush kriteret kualifikuese (pasi të marrë në konsideratë çdo vendosje rishtas në ekuilibër të marrëdhënies mbrojtëse, nëse është e zbatueshme). Kjo përfshin rastet kur instrumenti mbulues ka skaduar ose është shitur, nuk merren më përfitime ose është përdorur. Për këtë qëllim, zëvendësimi apo përtëritja e një instrumenti mbulues në një instrument tjetër mbulues nuk konsiderohet skadim apo ndërprerje e afatit nëse ky zëvendësim ose kjo përtëritje është pjesë e strategjisë mbrojtëse dhe në përputhje me objektivat e menaxhimit të rrezikut të dokumentuar të njësisë ekonomike. Përveç kësaj, për këtë qëllim nuk ka skadim apo ndërprerje të afatit të instrumentit mbulues, nëse:
- (a) si pasojë e ligjeve apo rregulloreve apo futjes së ligjeve ose rregulloreve, palët e instrumentit mbulues janë dakord që një ose më shumë prej palëve të tjera të kleringut të zëvendësojnë palën tjetër fillestare të tyre për t'u bërë palë tjetër e re në secilën prej palëve. Për këtë qëllim, një palë tjetër kleringu është pala tjetër kryesore (e quajtur nganjëherë një 'organizatë kleringu' ose 'agjenci kleringu') ose një njësi ekonomike apo disa njësi ekonomike, për shembull, një anëtar i një organizate kleringu ose një klient i një anëtari kleringu të një organizate kleringu, të cilat veprojnë si palë të tjera në mënyrë që të kryhet kleringu nga një palë kryesore tjetër. Megjithatë, kur palët e instrumentit mbulues zëvendësojnë palët e tjera fillestare të tyre me palë të tjera të ndryshme kërkesat në këtë nënparagraf do të plotësohen vetëm në qoftë se secila prej këtyre palëve bëjnë kleringun me të njëjtën palë kryesore tjetër.
  - (b) ndryshime të tjera, nëse ka ndonjë, në instrumentin mbulues kufizohen në ato që janë të nevojshme për bërë një zëvendësim të tillë të palës tjetër. Ndryshimet e tilla janë të kufizuara në ato që janë në përputhje me kushtet që priten nëse instrumenti mbulues është likuiduar fillimisht me palën tjetër të kleringut. Këto ndryshime përfshijnë ndryshimet në

kërkesat e kolateralit, të drejtat për të kompensuar tepricat e llogarive të arkëtueshme dhe të pagueshme dhe taksat e ngarkuara.

Ndërprerja e kontabilitetit mbrojtës mund të ndikojë në një marrëdhënie mbrojtëse në tërësi ose vetëm në një pjesë të saj (rast në të cilin kontabiliteti mbrojtës vazhdon deri në fund të marrëdhënies mbrojtëse).

6.5.7 Një njësi ekonomike do të zbatojë:

- (a) paragrafin 6.5.10 kur ndërpret kontabilitetin mbrojtës për një mbrojtje me vlerën e drejtë për të cilën elementi i mbrojtur është (ose është një përbërës i) një instrument financiar i matur me koston e amortizuar; dhe
- (b) paragrafin 6.5.12 kur ndërpret kontabilitetin mbrojtës për mbrojtjen e fluksit të mjeteve monetare.

Mbrojtjet me vlerën e drejtë

6.5.8 Për sa kohë që një mbrojtje me vlerën e drejtë plotëson kriteret kualifikuese në paragrafin 6.4.1, marrëdhënia mbrojtëse do të trajtohet si më poshtë:

- (a) fitimi ose humbja në instrumentin mbulues do të njihet në fitim ose humbje (ose në të ardhura të tjera përmbledhëse, nëse instrumenti mbulues mbulon një instrument kapitali neto për të cilin një njësi ekonomike ka zgjedhur që të pasqyrojë ndryshimet në vlerën e drejtë në të ardhura të tjera përmbledhëse në përputhje me paragrafin 5.7.5).
- (b) fitimi ose humbja mbuluese në elementin e mbrojtur do të rregullojë vlerën kontabël (neto) të elementit të mbrojtur (nëse është e zbatueshme) dhe do të njihet në fitim ose humbje. Megjithatë, nëse elementi i mbrojtur është një instrument kapitali neto për të cilin njësi ekonomike ka zgjedhur që të pasqyrojë ndryshimet në vlerën e drejtë në të ardhura të tjera përmbledhëse në përputhje me paragrafin 5.7.5, këto vlera do të mbeten në të ardhura të tjera përmbledhëse. Në rastin kur elementi i mbrojtur është një angazhim i përcaktuar i panjohur (ose një përbërës i tij), ndryshimi kumulativ në vlerën e drejtë të elementit të mbrojtur që rrjedh nga përcaktimi i tij do të njihet si aktiv ose pasiv me një fitim ose humbje korresponduese që njihet në rezultat.

6.5.9 Në rastin kur një element i mbrojtur në një mbrojtje me vlerën e drejtë është një angazhim i përcaktuar (ose një përbërës i tij) për të blerë një aktiv ose për të pranuar një detyrim, vlera kontabël (neto) fillestare e aktivit ose detyrimit që rezulton nga pranimi i angazhimit të përcaktuar nga ana e njësisë ekonomike rregullohet që të përfshijë ndryshimin kumulativ në vlerën e drejtë të elementit të mbrojtur që është njohur në pasqyrën e pozicionit financiar.

6.5.10 Çdo rregullim që vjen nga aplikimi i paragrafit 6.5.8(b) duhet të amortizohet e të kalojë në fitim ose humbje nëse elementi i mbrojtur është një instrument financiar (ose një komponent i tij) i matur me koston e amortizuar. Amortizimi mund të fillojë që në momentin që kryhet rregullimi dhe jo më vonë se kur elementi i mbrojtur nuk mund të rregullohet më për të mbuluar fitimin ose humbjen. Amortizimi bazohet në një normë interesi efektiv të rilogarit në datën në të cilën fillon amortizimi.

Mbrojtjet e fluksit të mjeteve monetare

6.5.11 Për sa kohë që mbrojtja e fluksit të mjeteve monetare plotëson kriteret në paragrafin 6.4.1, marrëdhënia mbrojtëse do të trajtohet si më poshtë:

- (a) përbërësit e veçantë të kapitalit që shoqërohen me elementin e mbrojtur (rezerva e mbrojtjes së fluksit të mjeteve monetare) rregullohet për vlerat më të ulëta të elementëve të mëposhtëm (në vlera absolute):
  - (i) fitimi neto ose humbja kumulative në elementin e mbrojtur që nga fillimi i mbulimit; dhe
  - (ii) ndryshimi kumulativ në vlerën e drejtë (vlerën aktuale) të elementit të mbrojtur (d.m.th. vlera aktuale e ndryshimit kumulativ të fluksëve të mjeteve monetare të ardhshme që pritet të mbrohen) që nga fillimi i mbulimit.
- (b) pjesa e fitimit ose humbjes në instrumentin mbulues që është përcaktuar të jetë një mbrojtje efektive (d.m.th. pjesa që është kompensuar nga ndryshimi në rezervën e mbrojtjes së fluksit të mjeteve monetare e kalkuluar në përputhje me pikën (a)) do të njihet në të ardhura të tjera përmbledhëse.
- (c) çdo fitim ose humbje e mbetur në instrumentin mbulues (ose çdo fitim ose humbje e nevojshme për të balancuar ndryshimin në rezervën e mbrojtjes së fluksit të mjeteve

monetare i llogaritur në përputhje me pikën (a)) është mbrojtje jo efektive që do të njihet në fitim ose humbje.

- (d) vlera që është akumuluar në rezervën e mbrojtjes së fluksit të mjeteve monetare në përputhje me pikën (a) do të trajtohet si më poshtë:
- (i) nëse një transaksion parashikues i mbrojtur rezulton më pas në njohjen e një aktivi jo-financiar ose detyrimi jo-financiar, ose një transaksion parashikues i mbrojtur për një aktiv ose detyrim jo-financiar kthehet në një angazhim të përcaktuar për të cilin zbatohet kontabiliteti mbrojtës i vlerës së drejtë, njësia ekonomike duhet ta heqë këtë vlerë nga rezerva e mbrojtjes së fluksit të mjeteve monetare dhe ta përfshijë në mënyrë direkte në koston fillestare ose në vlera të tjera kontabël të aktivit ose pasivit. Ky nuk është një rregullim riklasifikimi (shih SNK 1 *Paraqitja e Pasqyrave Financiare*) kështu që ai nuk ndikon në të ardhura të tjera përmbledhëse.
  - (ii) për mbrojtje të fluksit të mjeteve monetare të ndryshme nga ato që përmenden në pikën (i), ajo vlerë do të riklasifikohet nga rezerva e mbrojtjes së fluksit të mjeteve monetare në fitim ose humbje si një rregullim riklasifikimi (shih SNK 1) në të njëjtën periudhë ose periudha gjatë të cilave fluksit e mjeteve monetare të ardhshme që pritet të mbulohen kanë ndikim në fitim ose humbje (për shembull, në periudha në të cilat të ardhurat nga interesi ose shpenzimet për interesa njihen ose kur ndodh një shitje e parashikueshme).
  - (iii) megjithatë, nëse kjo vlerë është një humbje dhe njësia ekonomike gjykon që e gjithë humbja ose një pjesë e saj nuk do të rikuperohet në një ose disa periudha të ardhshme, menjëherë do ta riklasifikojë vlerën që mendohet që s'mund të rikuperohet në fitim ose humbje si një rregullim riklasifikimi (shih SNK 1).

6.5.12 Kur një njësi ekonomike ndërpret kontabilitetin mbrojtës për një mbrojtje të fluksit të mjeteve monetare (shih paragrafët 6.5.6 dhe 6.5.7 (b)) ajo do të kontabilizojë shumën që është akumuluar në rezervën e mbrojtjes së fluksit të mjeteve monetare në përputhje me paragrafin 6.5.11 (a) si më poshtë:

- (a) nëse fluksit e mjeteve monetare të ardhshme të mbrojtura pritet ende që të ndodhin, ajo vlerë do të mbetet në rezervën e mbrojtjes së fluksit të mjeteve monetare deri në momentin kur ndodhin fluksit e mjeteve monetare të ardhshme ose kur zbatohet paragrafi 6.5.11(d)(iii). Kur shfaqen fluksit e mjeteve monetare të ardhshme, zbatohet paragrafi 6.5.11(d).
- (b) nëse fluksit e mjeteve monetare të ardhshme të mbrojtura nuk pritet që të ndodhin më, ajo vlerë do të riklasifikohet menjëherë nga rezerva e mbrojtjes së fluksit të mjeteve monetare në fitim ose humbje si një rregullim riklasifikimi (shih SNK 1). Një fluks mjeteve monetare të ardhshme i mbrojtur që nuk ka më probabilitet të lartë që të ndodhë, përsëri mund të pritet që të ndodhë.

Mbrojtjet e një Investimi Neto në një Operacion të huaj

6.5.13 Mbrojtjet e një Investimi neto në një operacion të huaj, duke përfshirë mbrojtjen e një zëri monetar që do të trajtohet si pjesë e investimit neto (shih SNK 21), do të trajtohen në mënyrë të ngjashme për mbrojtjen e fluksit të mjeteve monetare:

- (a) pjesa e fitimit neto ose e humbjes në instrumentin mbulues që është përcaktuar për të qenë një mbrojtje efektive do të njihet në të ardhura të tjera përmbledhëse (shih paragrafin 6.5.11); dhe
- (b) pjesa jo efektive do të njihet në fitim ose humbje.

6.5.14 Fitimi ose humbja kumulative në instrumentin mbulues që lidhet me pjesën efektive të mbrojtjes që është akumuluar në rezervën e përkrimit të monedhës së huaj do të riklasifikohet nga kapitali neto në fitim ose humbje si një rregullim riklasifikimi (shih SNK 1) në përputhje me paragrafët 48-49 të SNK 21 për nxjerrjen jashtë përdorimit ose nxjerrjen e pjesshme jashtë përdorimit të operacionit të kryer jashtë vendit.

Kontabiliteti për vlerën në kohë të opsioneve

6.5.15 Kur një njësi ekonomike e ndan vlerën e perceptuar dhe vlerën në kohë të një kontrate opsioni dhe përcakton si instrument mbulues vetëm ndryshimin në vlerën e perceptuar të opsionit (shih paragrafin 6.2.4(a)), kjo njësi ekonomike duhet ta trajtojë vlerën në kohë të opsionit si më poshtë (shih paragrafin B6.5.29-B6.5.33):

- (a) një njësi ekonomike duhet ta ndajë vlerën në kohë të opsionit nga lloji i elementit të mbrojtur që ky opsion mbulon (shih paragrafin B6.5.29):
- (i) një element i mbrojtur që lidhet me transaksionin; ose
  - (ii) një element i mbrojtur që lidhet me periudhën kohore;
- (b) ndryshimi në vlerën e drejtë të vlerës në kohë të një opsioni që mbron një element të mbrojtur që lidhet me transaksionin, do të njihet në të ardhura të tjera përmbledhëse në atë masë që ai lidhet me elementin e mbrojtur dhe do të akumulohet në një përbërës kapitali të veçantë. Ndryshimi i akumuluar në vlerën e drejtë që rrjedh nga vlera në kohë e opsionit që është akumuluar në një përbërës kapitali të veçantë ('shuma') do të trajtohet si më poshtë:
- (i) në qoftë se elementi i mbrojtur do të rezultojë më pas në njohjen e një aktivi jo-financiar ose një detyrimi jo-financiar, ose në një angazhim të përcaktuar për një aktiv apo detyrim jo-financiar për të cilin zbatohet kontabiliteti mbrojtës me vlerën e drejtë, njësia ekonomike duhet ta heqë vlerën nga përbërësi i veçantë i kapitalit dhe ta përfshijë atë drejtpërdrejtë në koston fillestare ose në një vlerë tjetër kontabël (neto) të aktivit apo pasivit. **Ky nuk është një rregullim riklasifikimi (shih SNK 1) kështu që ai nuk ndikon në të ardhura të tjera përmbledhëse.**
  - (ii) për marrëdhëniet mbrojtëse të ndryshme nga ato që përmenden në pikën (i), kjo vlerë do të riklasifikohet nga përbërësi i veçantë i kapitalit në fitim ose humbje si një rregullim riklasifikimi (shih SNK 1) në të njëjtën periudhë ose periudha gjatë të cilave flukset e mjeteve monetare të ardhshme që pritet të mbulohen kanë ndikim në fitim ose humbje (për shembull, kur ndodh një shitje e parashikuar).
  - (iii) megjithatë, nëse e gjithë vlera ose një pjesë e saj nuk pritet që të rikuperohet në një ose me shumë periudha të ardhshme, ajo vlerë që mund të mos rikuperohet do të riklasifikohet menjëherë në fitim ose humbje si një rregullim riklasifikimi (shih SNK 1).
- (c) ndryshimi në vlerën e drejtë të vlerës në kohë të një opsioni që mbron një element të mbrojtur që lidhet me periudhën kohore, do të njihet në të ardhura të tjera përmbledhëse në atë masë që ai lidhet me elementin e mbrojtur dhe do të akumulohet në një përbërës kapitali të veçantë. Vlera në kohë në datën e përcaktimit të opsionit si një instrument mbulues, në atë masë që ai lidhet me elementin e mbrojtur, do të amortizohet mbi baza sistematike dhe racionale në periudhën gjatë të cilës rregullimi mbrojtës për vlerën e perceptuar të opsionit mund të ndikojë në fitimin ose humbjen (ose në të ardhura të tjera përmbledhëse, nëse elementi i mbrojtur është një instrument kapitali neto për të cilin njësia ekonomike ka zgjedhur që të pasqyrojë ndryshimet në vlerën e drejtë në të ardhura të tjera përmbledhëse në përputhje me paragrafin 5.7.5). Kështu që, në çdo periudhë raportimi, vlera e amortizimit do të riklasifikohet nga përbërësi i veçantë i kapitalit në fitim ose humbje si një rregullim riklasifikimi (shih SNK 1). Megjithatë, në qoftë se kontabiliteti mbrojtës ndërpritet për marrëdhënien mbrojtëse që përfshin ndryshimin në vlerën e perceptuar të opsionit si instrument mbulues, vlera neto (që përfshin edhe amortizimin kumulativ) që është akumuluar në përbërësin e veçantë të kapitalit do të riklasifikohet menjëherë në fitim ose humbje si një rregullim riklasifikimi (shih SNK 1).

Kontabiliteti për elementin e ardhshëm të kontratave të ardhshme dhe shpërndarja e bazës së monedhës së huaj të instrumenteve financiare

- 6.5.16 Kur një njësi ekonomike e veçon elementin e ardhshëm nga elementi i çastit të një kontrate të ardhshme dhe përcakton si instrument mbulues vetëm ndryshimin në vlerën e elementit të çastit të kontratës së ardhshme, ose kur një njësi ekonomike e veçon shpërndarjen e bazës së monedhës së huaj nga një instrument financiar dhe e përjashton atë nga përcaktimi i atij instrumenti financiar si instrument mbulues (shih paragrafin 6.2.4(b)), njësia ekonomike mund të zbatojë paragrafin 6.5.15 për elementin e ardhshëm të kontratës së ardhshme ose për shpërndarjen e bazës së monedhës së huaj, në të njëjtën mënyrë që zbatohet për vlerën në kohë të një opsioni. Në këtë rast, njësia ekonomike do të zbatojë udhëzimet e zbatimit në paragrafët B6.5.34-B6.5.39.

6.6 Mbulimi i një grupi zërash

Përshtatshmëria e një grupi zërash si element i mbrojtur

- 6.6.1 Një grup zërash (duke përfshirë edhe një grup zërash që përbëjnë një pozicion neto; shih paragrafët B6.6.1-B6.6.8) janë një zë i përshtatshëm mbrojtës vetëm nëse:
- (a) përbëhet nga zëra (përfshirë edhe përbërës zërash) që janë, individualisht, zërat e përshtatshëm të mbrojtur;
  - (b) zërat në grup menaxhohen së bashku si grup për sa i përket menaxhimit të rrezikut; dhe
  - (c) në rastin e një mbrojtje të fluksit të mjeteve monetare të një grupi zërash, luhatjet në flukset e mjeteve monetare të të cilave nuk pritet që të jenë me përafërsi në proporcion me luhatjet e përgjithshme në flukset e mjeteve monetare të grupit dhe që në këtë mënyrë shfaqet rreziku i kompensimit:
    - (i) është një mbrojtje nga rreziku i kursit të këmbimit; dhe
    - (ii) përcaktimi i atij pozicioni neto specifikon periudhën e raportimit në të cilën transaksionet parashikuese pritet që të ndikojnë në fitim ose humbje, po ashtu edhe natyra dhe volumi i tyre (shih paragrafët B6.6.7-B6.6.8).

Përcaktimi i një përbërësi të një vlere nominale

- 6.6.2 Një përbërës që është pjesë e një grupi zërash, është një zë i përshtatshëm i mbrojtur me kusht që përcaktimi i tij si i tillë është në përputhje me objektivin e menaxhimit të rrezikut të njësisë ekonomike.
- 6.6.3 Një përbërës shtresor i një grupi të plotë zërash (për shembull, një komponent i shtresës së poshtme) është i përshtatshëm për kontabilitetin mbrojtës vetëm nëse:
- (a) është i identifikueshëm veças dhe i matshëm me besueshmëri;
  - (b) objektivi i menaxhimit të rrezikut është që të mbrojë një përbërës shtresor;
  - (c) zërat në grupin e plotë nga i cili identifikohet kjo shtresë, janë të ekspozuar ndaj të njëjtit rrezik të mbrojtur (kështu që matja e shtresës së mbrojtur nuk është ndikuar ndjeshëm nga fakti që zëra të veçantë të grupit të plotë janë pjesë e shtresës së mbrojtur);
  - (d) për një mbrojtje të zërave ekzistues (për shembull, një angazhim i përcaktuar i panjohur ose një aktiv i njohur) një njësi ekonomike mund të identifikojë dhe të ndjekë grupin e plotë të zërave nga i cili është përcaktuar shtresa e mbrojtur (në këtë mënyrë njësi ekonomike është në gjendje që të përmbushë kërkesat për kontabilitetin për marrëdhëniet mbrojtëse kualifikuese); dhe
  - (e) secili nga zërat në grup që përmban opsionet e parapagimit plotëson kërkesat për të qenë përbërës i vlerës nominale (shih paragrafin B6.3.20).

Paraqitja

- 6.6.4 Për mbrojtjen e një grupi zërash që mbajnë pozicionin e rrezikut të kompensimit (d.m.th. në një mbrojtje të një pozicioni neto), rreziku i mbrojtur i të cilit ka ndikim në nënzëra të ndryshëm në pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe në të ardhura të tjera përmbledhëse, çdo fitim ose humbje e mbrojtur në atë pasqyrë do të pasqyrohet në një linjë të ndryshme nga ato që ndikohen nga elementet e mbrojtur. Kështu që, në këtë pasqyrë vlera e nënzërit që lidhet me vetë elementin e mbrojtur (për shembull, të ardhurat ose kostoja e shitjeve) mbetet e pandikuar.
- 6.6.5 Për aktivet dhe pasivet që mbulohen së bashku si grup në një mbrojtje me vlerën e drejtë, fitimi neto ose humbja në pasqyrën e pozicionit financiar për aktivet dhe pasivet individuale do të njihet si një rregullim i vlerës kontabël (neto) të zërave individuale përkatës që përbëjnë grupin në përputhje me paragrafin 6.5.8(b).

Pozicionet neto me vlerë zero

- 6.6.6 Kur elementi i mbrojtur është një grup që është pozicion neto zero (d.m.th. elementët e mbrojtur ndërmjet tyre e kompensojnë totalisht rrezikun që menaxhohet në bazë grupi), një njësi ekonomike i lejohet që ta përcaktojë këtë element në një marrëdhënie mbrojtëse që nuk ka në vetvete ndonjë instrument mbulues, me kusht që:

- (a) mbulimi është pjesë e një strategjie të mbulimit të rrezikut neto që përsëritet, me anë të së cilës njësi ekonomike në mënyrë rutinë mbulon pozicione të reja të të njëjtit lloj me kalimin e kohës (për shembull, kur transaksionet lëvizin në periudhën kohore gjatë të cilës zbatohet mbrojtja);
- (b) pozicioni neto i mbuluar ndryshon në madhësi gjatë jetës së strategjisë së mbulimit të rrezikut neto që përsëritet dhe njësi ekonomike përdor instrumente mbulues të përshtatshëm për të mbuluar rrezikun neto (d.m.th. kur pozicioni neto nuk është zero);
- (c) kontabiliteti mbrojtës normalisht zbatohet në pozicione neto të tilla kur pozicioni neto nuk është zero dhe mbulohet nga instrumente mbulues të përshtatshëm; dhe
- (d) mos aplikimi i kontabilitetit mbrojtës në pozicionet neto zero do të çonte në rezultate të papajtueshme të kontabilitetit, sepse kontabiliteti nuk do t'i njihje pozicionet e rrezikut të kompensimit që në rast të kundërt do të njiheshin në një mbulim të pozicionit neto.

6.7 Opsioni për të caktuar një ekspozim ndaj rreziqeve të kreditimit të matur me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes

Përshtatshmëria e ekspozimit ndaj rreziqeve të kreditimit për përcaktimin si me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes

6.7.1 Nëse një njësi ekonomike përdor një derivativ kreditor që matet me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes për të menaxhuar rrezikun e kredisë të një instrumenti financiar në tërësi ose të një pjese të tij (ekspozim ndaj rreziqeve të kreditimit), kjo njësi ekonomike mund ta caktojë atë instrument financiar në atë masë që është i menaxhueshëm (d.m.th. i gjithë instrumenti ose një pjesë e tij) i matur me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes, nëse:

- (a) emri i ekspozimit ndaj rreziqeve të kreditimit (për shembull, huamarrësi, ose zotëruesi i një angazhimi për huadhënie) i referohet njësisë ekonomike të derivativit kreditor ('përputhje emri'); dhe
- (b) vjetërsia e instrumenteve financiare përputhet me atë të instrumenteve që mund të paraqiten në përputhje me derivativin kreditor.

Një njësi ekonomike mund ta bëjë këtë përcaktim pavarësisht nga fakti nëse instrumenti financiar që menaxhohet për rrezikun e kredisë është brenda objektit të këtij Standardi apo jo (për shembull, një njësi ekonomike mund të përcaktojë angazhime për hua që janë jashtë objektit të këtij Standardi). Njësi ekonomike mund ta caktojë këtë instrument financiar në njohjen fillestare ose më pas, ose kur ai është i panjohur. Njësi ekonomike duhet ta dokumentojë përcaktimin njëkohësisht.

Kontabiliteti për ekspozimin ndaj rreziqeve të kreditimit i përcaktuar me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes

6.7.2 Nëse një instrument financiar është i përcaktuar në përputhje me paragrafin 6.7.1, i matur me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes pas njohjes fillestare të tij, ose nëse ka qenë i panjohur më parë, diferenca në momentin e përcaktimit midis vlerës kontabël (neto), nëse ka dhe vlerës së drejtë, do të njihet menjëherë në fitim ose humbje.

6.7.3 Një njësi ekonomike duhet të ndërpresë matjen me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes të instrumentit financiar që solli rrezikun e kredisë, ose një pjesë të atij instrumenti financiar, nëse:

- (a) nuk përmbushen më kriteret e kualifikimit në paragrafin 6.7.1, për shembull:
  - (i) derivativi kreditor ose instrumenti financiar përkatës nga i cili rrjedh rreziku i kredisë, skadon ose shitet, ndërpritet ose shlyhet; ose
  - (ii) rreziku i kredisë i instrumentit financiar nuk menaxhohet më duke përdorur derivativat kreditorë. Për shembull, kjo mund të ndodhë për shkak të përmirësimeve në cilësinë e kredisë të huamarrësit, ose zotëruesit të angazhimit për hua, ose ndryshimeve në kërkesat e kapitalit që i janë ngarkuar njësisë ekonomike; dhe
- (b) instrumenti financiar që sjell rrezikun e kredisë nuk është e nevojshme që të matet me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes (d.m.th. modeli i biznesit i njësisë ekonomike nuk ka ndryshuar gjatë kësaj kohe, në mënyrë që të jetë e nevojshme të bëhet një riklasifikim në përputhje me paragrafin 4.4.1).

- 6.7.4 Kur një njësi ekonomike ndërpret matjen e instrumentit financiar, ose të një pjese të instrumentit financiar, që sjell rrezikun e kredisë, me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes, vlera e drejtë e atij instrumenti financiar në datën e ndërprerjes bëhet vlera kontabël (neto) e re e tij. Rrjedhimisht, e njëjta matje që është përdorur para përcaktimit të instrumentit financiar me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes do të vazhdojë të zbatohet (duke përfshirë edhe amortizimin që rezulton nga vlera kontabël (neto) e re). Për shembull, një aktiv financiar që është klasifikuar që na fillimi si i matur me koston e amortizuar do të rikthehet në këtë metodë matjeje dhe norma e interesit efektiv të tij do të rillogaritet bazuar në vlerën kontabël (neto) të re të tij në datën e ndërprerjes së matjes me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes. Në mënyrë të ngjashme, një angazhim për hua ose një kontratë e garancisë financiare do të matet me vlerën më të lartë të:
- (a) shumës së përcaktuar në përputhje me SNK 37; dhe
  - (b) vlerës kontabël (neto) të re në datën e ndërprerjes minus amortizimin e akumuluar. Periudha e amortizimit është jeta e mbetur e instrumentit.

Kapitulli 7 është ndryshuar dhe tashmë paraqitet si më poshtë.

Kapitulli 7 Data e hyrjes në fuqi dhe periudha tranzitore

7.1 Data e hyrjes në fuqi

- 7.1.1 Ky standard është i disponueshëm për t'u përdorur. Nëse një njësi ekonomike zgjedh që të zbatojë këtë Standard ajo duhet që në të njëjtën kohë të zbatojë të gjitha kërkesat e këtij Standardi (por shih gjithashtu edhe paragrafët 7.1.2, 7.2.16 dhe 7.3.2), të japë informacion shpjegues për këtë fakt dhe në të njëjtën kohë të zbatojë ndryshimet në Shtojcën C.
- 7.1.2 Pavarësisht kërkesave në paragrafin 7.1.1, një njësi ekonomike mund të zgjedhë që të zbatojë kërkesat për paraqitjen e fitimeve dhe humbjeve mbi detyrimet financiare të përcaktuar si me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes në paragrafët 5.7.1(c), 5.7.7-5.7.9, 7.2.12 dhe B5.7.5-B5.7.20 pa aplikuar kërkesat e tjera në këtë Standard. Nëse një njësi ekonomike zgjedh që të zbatojë vetëm paragrafët më sipër, ajo duhet të japë informacion shpjegues mbi këtë fakt dhe duhet të sigurojë në mënyrë të vazhdueshme dhënien e informacioneve shpjeguese të përcaktuara në paragrafët 10-11 të SNRF 7 (ndryshuar me SNRF 9, botuar në Tetor 2010).

7.2 Periudha tranzitore

- 7.2.1 Një njësi ekonomike duhet të zbatojë këtë Standard në mënyrë retrospektive, në përputhje me SNK 8 *Politikat Kontabël, Ndryshimet në Vlerësimet Kontabël dhe Gabimet*, me përjashtim të asaj që është specifikuar në paragrafët 7.2.4-7.2.15 dhe 7.2.16-7.2.21. Ky Standard nuk do të zbatohet për zërat që janë çregjistruar në datën e zbatimit fillestar.
- 7.2.2 Për qëllimet e provizioneve të periudhës tranzitore në paragrafët 7.2.1, 7.2.3-7.2.15 dhe 7.2.18, data e zbatimit fillestar është data kur një njësi ekonomike zbaton për herë të parë kërkesat e këtij Standardi. Data e zbatimit fillestar është fillimi i periudhës së parë të raportimit në të cilën njësi ekonomike miraton këto kërkesa. Në varësi të zgjedhjes së njësisë ekonomike për të aplikuar SNRF 9, periudha tranzitore mund të përfshijë një ose disa data të zbatimit fillestar për kërkesa të ndryshme.
- 7.2.3 Në datën e zbatimit fillestar, një njësi ekonomike duhet të vlerësojë nëse një aktiv financiar plotëson kushtet në paragrafin 4.1.2 (a) në bazë të fakteve dhe rrethanave që ekzistojnë në këtë datë. Klasifikimi përfundimtar do të zbatohet në mënyrë retrospektive pavarësisht nga modeli i biznesit të njësisë ekonomike në periudhat e mëparshme raportuese.
- 7.2.4 Nëse një njësi ekonomike mat një kontratë hibride me vlerën e drejtë, në përputhje me paragrafët 4.1.4 ose 4.1.5, por vlera e drejtë e kontratës hibride nuk është matur në periudhat krahasuese të raportimit, vlera e drejtë e kontratës hibride në periudhat krahasuese të raportimit do të jetë shuma e vlerave të drejta të përbërësve (d.m.th. derivativët e përfshirë dhe instrumentet bazë jo derivativë) në fund të çdo periudhe raportimi krahasuese.

- 7.2.5 Në datën e zbatimit fillestar, një njësi ekonomike do të njohë çdo diferencë midis vlerës së drejtë të kontratës hibride në tërësi në datën e zbatimit fillestar dhe shumës së vlerave të drejta të përbërësve të kontratës hibride po në këtë datë:
- (a) në fitimet e pashpërndara në çelje të periudhës raportuese të zbatimit fillestar, nëse fillimisht njësi ekonomike e zbaton këtë Standard në fillim të një periudhe raportimi; ose
  - (b) në fitim ose humbje nëse fillimisht njësi ekonomike e zbaton këtë Standard gjatë një periudhe raportimi.
- 7.2.6 Në datën e zbatimit fillestar një njësi ekonomike mund të përcaktojë:
- (a) një aktiv financiar të matur me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes në përputhje me paragrafin 4.1.5; ose
  - (b) një investim në instrument kapitali neto si një instrument me vlerë të drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse në përputhje me paragrafin 5.7.5.
- Një përcaktim i tillë do të bëhet në bazë të fakteve dhe rrethanave që ekzistojnë në datën e zbatimit fillestar. Ky klasifikim do të zbatohet në mënyrë retrospektive.
- 7.2.7 Në datën e zbatimit fillestar një njësi ekonomike:
- (a) duhet të anulojë përcaktimin e mëparshëm të një aktivi financiar si të matur me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes, në qoftë se ky aktiv financiar nuk plotëson kushtet në paragrafin 4.1.5.
  - (b) mund të anulojë përcaktimin e mëparshëm të një aktivi financiar si të matur me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes, në qoftë se ky aktiv financiar i plotëson kushtet në paragrafin 4.1.5.
- Anulime të tilla do të bëhen në bazë të fakteve dhe rrethanave që ekzistojnë në datën e zbatimit fillestar. Ky klasifikim do të zbatohet në mënyrë retrospektive.
- 7.2.8 Në datën e zbatimit fillestar, një njësi ekonomike:
- (a) mund të caktojë një pasiv financiar të matur me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes në përputhje me paragrafin 4.2.2(a).
  - (b) duhet të anulojë përcaktimin e saj të mëparshëm të një pasivi financiar si të matur me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes nëse ky përcaktim është bërë në njohjen fillestare në përputhje tani me kushtin në paragrafin 4.2.2(a) dhe ky përcaktim nuk e përmbush këtë kusht në datën e zbatimit fillestar.
  - (c) mund të anulojë përcaktimin e saj të mëparshëm të një pasivi financiar si të matur me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes nëse ky përcaktim është bërë në njohjen fillestare në përputhje tani me kushtin në paragrafin 4.2.2(a) dhe ky përcaktim e përmbush këtë kusht në datën e zbatimit fillestar.
- Ky përcaktim dhe anulim i tij do të bëhen në bazë të fakteve dhe rrethanave që ekzistojnë në datën e zbatimit fillestar. Ky klasifikim do të zbatohet në mënyrë retrospektive.
- 7.2.9 Nëse është e pazbatueshme (siç përcaktohet në SNK 8) për një njësi ekonomike që të zbatojë në mënyrë retrospektive metodën e interesit efektiv ose kërkesat e zhvlerësimit në paragrafët 58-65 dhe UZ84-UZ93 të SNK 39, njësi ekonomike duhet të trajtojë:
- (a) vlerën e drejtë të aktivit financiar ose detyrimit financiar në fund të çdo periudhe krahasuese të pasqyruar si kostoja e amortizuar, në qoftë se njësi ekonomike riparaqet periudhat e mëparshme;
  - (b) vlerën e drejtë të aktivit ose detyrimit financiar në datën e zbatimit fillestar, si kostoja e re e amortizuar e atij aktivi apo detyrimi financiar në datën e zbatimit fillestar të këtij Standardi.
- 7.2.10 Nëse një njësi ekonomike ka kontabilizuar më parë me kosto, në përputhje me SNK 39, një investim në një instrument kapitali neto, që nuk ka një çmim të kuotuar në një treg aktiv për një instrument të njëjtë (d.m.th. një input të Nivelit 1) (ose një aktiv derivativ që është i lidhur dhe duhet të shlyhet duke dhënë një instrument të tillë kapitali neto), ajo do ta matë këtë instrument me vlerën e drejtë në datën e zbatimit fillestar. Çdo diferencë midis vlerës kontabël neto të mëparshme dhe vlerës së drejtë do të njihet në fitimet e pashpërndara në çelje të periudhës raportuese që përfshin datën e zbatimit fillestar.
- 7.2.11 Nëse një njësi ekonomike ka kontabilizuar më parë me kosto, në përputhje me SNK 39, një pasiv derivativ, që është i lidhur dhe duhet të shlyhet duke dhënë një instrument kapitali neto, që nuk ka një çmim të kuotuar në një treg aktiv për një instrument të njëjtë (d.m.th. një input të Nivelit 1), ajo do ta matë këtë pasiv derivativ me vlerën e drejtë në datën e zbatimit fillestar. Çdo diferencë midis vlerës kontabël neto të

mëparshme dhe vlerës së drejtë do të njihet në fitimet e pashpërndara në çelje të periudhës raportuese që përfshin datën e zbatimit fillestar.

- 7.2.12 Në datën e zbatimit fillestar, një njësi ekonomike duhet të përcaktojë nëse trajtimi sipas paragrafit 5.7.7 do të krijonte ose zgjeronte një mospërputhje kontabël në fitimin ose humbjen në bazë të fakteve dhe rrethanave që ekzistojnë në datën e zbatimit fillestar. Ky Standard do të zbatohet në mënyrë retrospektive mbi bazën e këtij përcaktimi.
- 7.2.13 Pavarësisht kërkesës në paragrafin 7.2.1, një njësi ekonomike që miraton klasifikimin dhe kërkesat e matjes të këtij Standardi, duhet të sigurojë dhënien e informacioneve shpjeguese të përcaktuar në paragrafët 44S-44W të SNRF7 por nuk është e nevojshme të riparaqesë periudhat e mëparshme. Njësia ekonomike mund të riparaqesë periudhat e mëparshme nëse, dhe vetëm nëse, është e mundur pa përdorimin e gjykimit retrospektiv. Nëse një njësi ekonomike nuk riparaqet periudhat e mëparshme, ajo duhet të njohë çdo diferencë midis vlerës kontabël (neto) të mëparshme dhe vlerës kontabël (neto) në fillim të periudhës raportuese vjetore që përfshin datën e zbatimit fillestar, në fitimet e pashpërndara të çeljes (ose përbërës tjetër të kapitalit neto, si të jetë më përshtatshme) të periudhës vjetore të raportimit që përfshin datën e zbatimit fillestar. Megjithatë, nëse një njësi ekonomike riparaqet periudhat e mëparshme, pasqyrat financiare të riparaqitura duhet të pasqyrojnë të gjitha kërkesat në këtë Standard.
- 7.2.14 Nëse një njësi ekonomike përgatit raporte financiare të ndërmjetme në përputhje me SNK 34 *Raportimi Financiar i Ndërmjetëm*, nuk është e nevojshme që ajo të zbatojë kërkesat në këtë Standard për periudhat e ndërmjetme para datës së zbatimit fillestar, nëse është i pazbatueshëm (siç përcaktohet në SNK 8).

Njësitë ekonomike që i kanë aplikuar herët SNRF 9 (2009) ose SNRF 9 (2010)

- 7.2.15 Një njësi ekonomike do të zbatojë kërkesat e periudhës tranzitore në paragrafët 7.2.1-7.2.14 në datën përkatëse të zbatimit fillestar. Një njësi ekonomike do të zbatojë secilin nga provizionet e periudhës tranzitore në paragrafët 7.2.3-7.2.12 vetëm një herë (d.m.th. nëse një njësi ekonomike vendos të zbatojë SNRF 9 që përfshin data të ndryshme të zbatimit fillestar, ajo nuk mund të vërë më në zbatim ndonjë nga ato provizione nëse i ka vënë në zbatim më parë).

Periudha tranzitore për kontabilitetin mbrojtës (Kapitulli 6)

- 7.2.16 Kur një njësi ekonomike aplikon për herë të parë këtë Standard sipas ndryshimeve të bëra në Nëntor 2013, ajo mund të vendosë si politikë kontabël të saj që të vazhdojë të zbatojë kërkesat e kontabilitetit mbrojtës në SNK 39 në vend të kërkesave në Kapitullin 6 të këtij Standardi. Një njësi ekonomike duhet ta zbatojë këtë politikë për të gjitha marrëdhëniet mbrojtëse të saj. Një njësi ekonomike që vendos të zbatojë këtë politikë, duhet gjithashtu të zbatojë KIRFN 16 *Mbrojtjet e një Investimi neto në një operacion të huaj*, pa ndryshimet që e përshtasin këtë Interpretim me kërkesat në Kapitullin 6 të këtij Standardi.
- 7.2.17 Përveç rasteve të parashikuara në paragrafin 7.2.21, një njësi ekonomike duhet të zbatojë në mënyrë prospektive kërkesat e kontabilitetit mbrojtës në këtë Standard.
- 7.2.18 Në mënyrë që të zbatohet kontabiliteti mbrojtës që nga data e zbatimit fillestar të kërkesave të kontabilitetit mbrojtës në këtë Standard, duhet të plotësohen të gjitha kriteret kualifikuese në këtë datë.
- 7.2.19 Marrëdhëniet mbrojtëse që janë kualifikuar për kontabilitetin mbrojtës në përputhje me SNK 39 dhe që gjithashtu kualifikohen për kontabilitetin mbrojtës në përputhje me kriteret e këtij Standardi (shih paragrafin 6.4.1), pas marrjes parasysh të çdo vendosje rishtas në ekuilibër të marrëdhënies mbrojtëse në periudhën tranzitore (shih paragrafin 7.2.20(b)), do të konsiderohen si marrëdhënie mbrojtëse në vazhdim.
- 7.2.20 Në zbatimin fillestar të kërkesave të kontabilitetit mbrojtës të këtij Standardi, një njësi ekonomike:
- (a) mund të fillojë të vërë në zbatim ato kërkesa që nga momenti që ajo ndërpret zbatimin e kërkesave të kontabilitetit mbrojtës në SNK 39; dhe
  - (b) duhet të marrë në konsideratë raportin e mbulimit në përputhje me SNK 39 si pikënisje për vendosjen rishtas në ekuilibër të raportit të mbulimit të një marrëdhënie mbrojtëse në vazhdim, nëse është e zbatueshme. Çdo fitim ose humbje që rezultojnë nga një vendosje rishtas në ekuilibër e tillë, do të njihet në fitim ose humbje.
- 7.2.21 Si një përjashtim për zbatimin në prospektivë të kërkesave të kontabilitetit mbrojtës të këtij Standardi, një njësi ekonomike:
- (a) duhet të zbatojë në mënyrë retrospektive kontabilitetin për vlerën në kohë të opsioneve në përputhje me paragrafin 6.5.15 në qoftë se, në përputhje me SNK 39, vetëm ndryshimi në vlerën e perceptuar të një opsioni është përcaktuar si një instrument mbulues në një marrëdhënie

mbrojtëse. Ky zbatim retrospektiv zbatohet vetëm për ato marrëdhënie mbrojtëse që ekzistojnë që në fillim të periudhës më të hershme krahasuese ose janë caktuar pas kësaj.

- (b) mund të zbatohet në mënyrë retrospektive kontabilitetin për elementin e ardhshëm për kontratat e ardhshme në përputhje me paragrafin 6.5.16, në qoftë se, në përputhje me SNK 39, vetëm ndryshimi në elementin e çastit të një kontrate të ardhshme është përcaktuar si një instrument mbulues në një marrëdhënie mbrojtëse. Ky zbatim retrospektiv zbatohet vetëm për ato marrëdhënie mbrojtëse që ekzistojnë që në fillim të periudhës më të hershme krahasuese ose janë caktuar pas kësaj. Përveç kësaj, nëse një njësi ekonomike zgjedh zbatimin retrospektiv të këtij kontabiliteti, ai do të zbatohet për të gjitha marrëdhëniet mbrojtëse që kualifikohen për këtë zgjedhje (d.m.th. në periudhë tranzitore ky përcaktim nuk mund të zbatohet në marrëdhënie mbrojtëse të marrëdhënies mbrojtëse). Kontabiliteti për shpërndarjen e bazës së monedhës së huaj (shih paragrafin 6.5.16) mund të zbatohet në mënyrë retrospektive për ato marrëdhënie mbrojtëse që ekzistojnë që në fillim të periudhës më të hershme krahasuese ose janë caktuar pas kësaj.
- (c) duhet të zbatohet në mënyrë retrospektive kërkesën në paragrafin 6.5.6 që nuk ka skadim apo ndërprerje të afatit të instrumentit mbulues, nëse:
- (i) si pasojë e ligjeve apo rregulloreve apo futjes së ligjeve ose rregulloreve, palët e instrumentit mbulues janë dakord që një ose më shumë prej palëve të tjera të kleringut të zëvendësojnë palën tjetër fillestare të tyre për t'u bërë palë tjetër e re në secilën prej palëve; dhe
  - (ii) ndryshime të tjera, nëse ka ndonjë, në instrumentin mbulues kufizohen në ato që janë të nevojshme për bërë një zëvendësim të tillë të palës tjetër.

7.3 Tërheqja e KIRFN 9, SNRF 9 (2009) dhe SNRF 9 (2010)

- 7.3.1 Ky Standard zëvendëson KIRFN 9 *Rivlerësimi i Derivatëve të Përfshirë*. Kërkesat e shtuara në SNRF 9 në Tetor 2010 përfshijnë kërkesat e përcaktuara më parë në paragrafët 5 dhe 7 të KIRFN 9. Si amendament i mëpasshëm, SNRF 1 *Miratimi për Herë të Parë i SNRF-ve* ka përfshirë kërkesat e parashtruara më parë në paragrafin 8 të KIRFN 9.
- 7.3.2 Ky Standard zëvendëson SNRF 9 publikuar në 2009 dhe SNRF 9 publikuar në 2010. Megjithatë, një njësi ekonomike mund të zgjedhë të zbatohet SNRF 9 publikuar në 2009 ose SNRF 9 publikuar në 2010 në vend që të vërë në zbatim këtë Standard.¹

¹ Paragrafët që nuk janë të përfshirë, nuk janë objekt i ndryshimeve nga ky publikim.

Shtojca A Termat e përkufizuara

Kjo shtojcë është pjesë përbërëse e këtij SNRF.

Shtojca A është ndryshuar dhe tashmë paraqitet si më poshtë.

çregjistrimi	Heqja e një aktivi financiar ose pasivi financiar të njohur më parë nga pasqyra e pozicionit financiar të një njësie ekonomike.
derivativ	<p>Një instrument financiar ose kontratë tjetër brenda objektit të këtij SNRF-je (shih paragrafin 2.1) që i ka të tre karakteristikat e mëposhtme.</p> <p>(a) Vlera e tij ndryshon në vartësi të ndryshimit në një normë interesi të caktuar, çmimit të instrumentit financiar, çmimit të mallrave, kursit të këmbimit të monedhës së huaj, indeksit të çmimeve ose të normave, klasifikimit të kredisë ose indeksit të kredisë, ose të variablave të tjerë, siç është rasti i një variabli jo-financiar që nuk është specifik për një palë të kontratës (që nganjëherë quhet ‘variabël bazë’).</p> <p>(b) Nuk kërkohet investim fillestar neto ose një investim fillestar neto që është më i vogël se sa do të ishte e nevojshme për llojet e tjera të kontratave që pritet të ndikohen në mënyrë të ngjashme nga ndryshimet në faktorët e tregut.</p> <p>(c) Shlyerja e tij bëhet në të ardhmen.</p>
vlera e drejtë	<i>Vlera e drejtë</i> është çmimi që do të pranohej për të shitur një aktiv ose paguhej për të transferuar një pasiv në një transaksion të rregullt midis pjesëmarrësve të tregut në datën e matjes. (Shih SNRF 13.)
kontratë e garancisë financiare	Një kontratë sipas së cilës i kërkohet emetuesit të bëjë pagesa të caktuara për të rimbursuar mbajtësin për një humbje që pëson për shkak se një debitor i caktuar nuk bën pagesat kur ato kërkohen në përputhje me termat fillestare ose të modifikuara të një instrumenti borxhi.
pasivi financiar me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	<p>Një pasiv financiar që plotëson një nga kushtet e mëposhtme.</p> <p>(a) Plotëson përkufizimin i mbajtur për tregtim.</p> <p>(b) Pas njohjes fillestare ai është përcaktuar nga njësi ekonomike si instrument financiar me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes në përputhje me paragrafin 4.2.2 ose 4.3.5.</p> <p>(c) Është i përcaktuar ose në njohjen fillestare ose më pas, me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes në përputhje me paragrafin 6.7.1.</p>
angazhim i përcaktuar	Një marrëveshje detyruese për shkëmbimin e një sasive të caktuar burimesh me një çmim të caktuar në një datë apo data të caktuara në të ardhmen.
transaksion parashikues	Një transaksion ku njësi ekonomike nuk është angazhuar ende por që parashikohet në të ardhmen.
raporti i mbulimit	Marrëdhënia midis sasisë së instrumentit mbulues dhe sasisë së elementit të mbrojtur në aspektin e peshës së tyre relative.

i mbajtur për tregtim	Një aktiv financiar ose detyrim financiar që: <ul style="list-style-type: none"> (a) është blerë apo krijuar kryesisht për qëllime të shitjes ose të riblerjes në afat të afërt kohor; (b) në njohjen fillestare është pjesë e portofolit të instrumenteve financiare të identifikueshëm që janë të menaxhuara së bashku dhe për të cilat ka evidencë të një modeli aktual të kohëve të fundit për realizimin e fitimeve afatshkurtra; ose (c) është një derivativ (me përjashtim të një derivativi që është një kontratë e garancisë financiare ose një instrument mbulues i përcaktuar dhe efektiv).
data e riklasifikimit	Dita e parë e periudhës së parë të raportimit pas ndryshimit në modelin e biznesit që çon në riklasifikimin e aktiveve financiare në një njësi ekonomike.
mënyrë e rregullt blerjeje ose shitjeje	Një blerje ose shitje e një aktivi financiar sipas një kontrate ku kërkohet që të bëhet dorëzimi i aktivitetit brenda kuadrit kohor të vendosur në përgjithësi nga rregullorja ose konventa në tregun përkatës.

Termet e mëposhtëm janë përcaktuar në paragrafin 11 të SNK 32, paragrafin 9 të SNK 39 ose në shtojcën A të SNRF 7 dhe janë përdorur në këtë SNRF me kuptimet e specifikuara në SNK 32, SNK 39 ose SNRF 7:

- (a) kosto e amortizuar e një aktivi financiar ose pasivi financiar;
- (b) rreziku i kredisë;
- (c) metoda e interesit efektiv;
- (d) instrument kapitali neto;
- (e) aktiv financiar;
- (f) instrument financiar;
- (g) detyrim financiar;
- (h) kostot e transaksionit.

Shtojca B Udhëzim për zbatim

Kjo shtojcë është pjesë përbërëse e kësaj SNRF.

Në shtojcën B, janë ndryshuar paragrafët B3.1.2, B4.1.30, B4.3.8 dhe B5.7.2.

Njohja fillestare (seksioni 3.1)

...

B3.1.2 Më poshtë jepen shembuj të zbatimit të parimit në paragrafin 3.1.1:

- (a) Llogaritë e arkëtueshme dhe të pagueshme të pakushtëzuara njihen si aktive ose detyrime, kur njësia ekonomike bëhet palë në kontratë dhe, si pasojë, ka një të drejtë ligjore për të marrë apo një detyrim ligjor për të paguar në mjete monetare.
- (b) Aktivet e blera dhe detyrimet që ndërmerren si rezultat i një angazhimi të përcaktuar për të blerë ose shitur mallra apo shërbime, në përgjithësi nuk njihen, të paktën deri sa një nga palët ka vepruar sipas marrëveshjes. Për shembull, një njësi ekonomike që merr një porosi të përcaktuar, në përgjithësi, nuk njuh një aktiv (dhe njësia ekonomike që bën porosinë nuk njuh një pasiv) në kohën e angazhimit, por, përkundrazi, njohja shtyhet deri sa mallrat ose shërbimet e porositura të jenë dërguar, dorëzuar ose dhënë. Nëse një angazhim i përcaktuar për të blerë apo shitur zëra jo-financiarë është brenda objektit të këtij Standardi, në përputhje me paragrafët 5-7 të SNK 39, vlera e drejtë neto e tij njihet si një aktiv ose pasiv në datën e angazhimit (shih B4.1.30(c)). Përveç kësaj, në qoftë se një angazhim i përcaktuar i panjohur më parë, përcaktohet si një element i mbrojtur në një mbrojtje me vlerën e drejtë, çdo ndryshim në vlerën e drejtë neto që ka të bëjë drejtpërdrejt me rrezikun e mbrojtur njihet si një aktiv ose pasiv pas fillimit të mbrojtjes (shih paragrafët 6.5.8(b) dhe 6.5.9).
- (c) ...

Përcaktimi eliminon apo redukton ndjeshëm një mospërputhje kontabël

...

B4.1.30 Shembujt e mëposhtëm tregojnë se kur mund të përmbushet ky kusht. Në të gjitha rastet, një njësi ekonomike mund ta përdorë këtë kusht për të përcaktuar aktivet financiare ose pasivet financiare me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes vetëm nëse plotëson parimin në paragrafin 4.1.5 ose 4.2.2 (a):

- (a) një njësi ekonomike ka pasive sipas kontratave të sigurimit, matja e të cilave përfshin informacionin aktual (siç lejohet nga paragrafi 24 i SNRF 4) dhe aktive financiare, që konsiderohen të lidhura dhe që në rast të kundërt do të mateshin me koston e amortizuar.
- (b) një njësi ekonomike ka aktive financiare, detyrime financiare ose të dyja bashkë, që kanë një rrezik, të tillë si rreziku i normës së interesit, që shkakton ndryshime të kundërta në vlerën e drejtë që tentojnë të kompensojnë njëri-tjetrin. Megjithatë, vetëm disa nga instrumentet do të maten me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes (për shembull, ato që janë derivativë, ose janë të klasifikuar si të mbajtur për tregtim). Mund të jetë edhe rasti që kërkesat për kontabilitetin mbrojtës nuk janë plotësuar për shkak se, për shembull, nuk janë plotësuar kërkesat për mbrojtjen efektive në paragrafin 6.4.1.
- (c) Një njësi ekonomike ka aktive financiare, detyrime financiare, ose të dyja bashkë, që kanë një rrezik, të tillë si rrezikun e normës së interesit, që shkakton ndryshime të kundërta në vlerën e drejtë që tentojnë të kompensojnë njëri-tjetrin dhe asnjëri nga aktivet apo detyrimet financiare nuk kualifikohen për t'u përcaktuar si instrument mbulues për shkak se nuk maten me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes. Për më tepër, në mungesë të kontabilitetit mbrojtës ka një mospërputhje të konsiderueshme në njohjen e fitimeve dhe të humbjeve neto. Për shembull, njësia ekonomike ka financiar një grup të caktuar huash duke emetuar obligacione tregtare me ndryshime në vlerën e drejtë që tentojnë të kompensojnë njëri-tjetrin. Nëse, përveç kësaj, njësia ekonomike blen dhe shet rregullisht obligacione, por rrallë, nëse ndodh ndonjëherë, blen dhe shet huatë, raportimi si i huave dhe i obligacioneve me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes eliminon mospërputhjen në momentin e njohjes së fitimeve dhe humbjeve neto që ndryshe do të

rezultonin nga matja e tyre me koston e amortizuar dhe njohjen e një fitimi ose humbje çdo herë që një obligacion riblihet.

...

Derivatívët e përfshirë (seksioni 4.3)

...

B.4.3.8 Karakteristikat ekonomike dhe rreziqet e një derivativi të përfshirë janë të lidhura ngushtë me karakteristikat ekonomike dhe rreziqet e kontratës bazë në shembujt e mëposhtëm. Në këta shembuj, një njësi ekonomike nuk i trajton derivativët e përfshirë veçmas nga kontrata bazë.

(a) ...

(c) Një derivativ në monedhë të huaj, që ofron një seri pagesash të principalit ose të interesit të shprehura në monedhë të huaj dhe është i përfshirë në një instrument borxhi (p.sh. një obligacion në monedhë të dyfishtë), është i lidhur ngushtë me instrumentin bazë të borxhit. Një derivativ i tillë nuk është i ndarë nga instrumenti bazë, sepse SNK 21 *Efektet e ndryshimit në kurset e këmbimit*, kërkon që fitimet dhe humbjet neto në monedhë të huaj nga zërat monetarë të njihen në fitim ose humbje.

(d) ...

Fitime dhe humbje neto (seksioni 5.7)

...

B5.7.2 Një njësi ekonomike zbaton SNK 21 për aktivet financiare dhe detyrimet financiare që janë zëra monetarë në përputhje me SNK 21 dhe të shprehura në monedhë të huaj. SNK 21 kërkon që çdo fitim dhe humbje neto nga këmbimi i monedhave të huaja për aktivet dhe detyrimet monetare të njihen në fitim ose humbje. Këtu bën përjashtim një zë monetar që është i përcaktuar si instrument mbulues në një mbrojtje të fluksit të mjeteve monetare (shih paragrafin 6.5.11), një mbrojtje të një investimi neto (shih paragrafin 6.5.13), ose një mbrojtje me vlerën e drejtë të një instrumenti të kapitalit neto, për të cilin njësi ekonomike ka vendosur të pasqyrojë ndryshimet në vlerën e drejtë në të ardhura të tjera përmbledhëse në përputhje me paragrafin 5.7.5 (shih paragrafin 6.5.8).

Pas paragrafit B5.7.20, janë shtuar paragrafët B6.2.1-B6.6.16 dhe titujt e tyre përkatës.

Kontabiliteti mbrojtës (kapitulli 6)

Instrumentet mbulues (seksioni 6.2)

Instrumentet kualifikues

B6.2.1 Derivatívët që janë të përfshirë në kontrata hibride, por që nuk trajtohen më vete, nuk mund të përcaktohen si instrumente mbulues të veçantë.

B6.2.2 Instrumentet e kapitalit neto të vetë njësisë ekonomike nuk janë aktive financiare apo detyrime financiare të njësisë ekonomike dhe kështu që nuk mund të përcaktohen si instrumente mbulues.

B6.2.3 Për mbrojtje nga rreziku i kursit të këmbimit, përbërësi i rrezikut të monedhës së huaj të një instrumenti financiar jo derivativ, përcaktohet në përputhje me SNK 21.

Opsionet e shitur

B6.2.4 Ky Standard nuk i kufizon rrethanat në të cilat një derivativ që matet me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes mund të përcaktohet si një instrument mbulues, me përjashtim të disa opsioneve të shkruara. Një opsion i shitur nuk kualifikohet si një instrument mbulues deri në momentin që ai përcaktohet si një kompensim i një opsioni të blerë, duke përfshirë edhe rastin kur ai është i përfshirë në një instrument financiar tjetër (për shembull, një opsion i shitur për të blerë i përdorur për të mbuluar një pasiv të kërkueshëm).

Përcaktimi i instrumenteve mbulues

- B6.2.5 Për mbrojtje të ndryshme nga mbrojtjet e rrezikut të monedhës së huaj, kur një njësi ekonomike përcakton një aktiv financiar jo derivativ ose një pasiv financiar jo derivativ të matur me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes, si një instrument mbulues, kjo njësi ekonomike mund të përcaktojë vetëm instrumentin financiar jo derivativ në tërësi ose një pjesë të tij.
- B6.2.6 Një instrument mbulues i vetëm mund të përcaktohet si një instrument mbulues i më shumë se një lloj rreziku, me kusht që të ketë një përcaktim specifik të instrumentit mbulues dhe pozicionet e ndryshme të rrezikut si elemente të mbrojtur. Këto elemente të mbrojtur mund të jenë në marrëdhënie mbrojtëse të ndryshme.

Elementet e mbrojtur (seksioni 6.3)

Zërat kualifikues

- B6.3.1 Një angazhim i përcaktuar për të blerë një biznes në një kombinim biznesi nuk mund të jetë një element i mbrojtur, përveç rrezikut të monedhës së huaj, për shkak se rreziqet e tjera që mbulohen nuk mund të jenë të identifikueshëm dhe të matshëm në mënyrë specifike. Këto rreziqe të tjera janë rreziqe të përgjithshme biznesi.
- B6.3.2 Një investim me metodën e kapitalit neto nuk mund të jetë një element i mbrojtur në një mbrojtje me vlerën e drejtë. Kjo ndodh për shkak se metoda e kapitalit neto njihet në fitim ose humbje pjesën e investitorit në fitimin ose humbjen e të investuarit dhe jo ndryshimet në vlerën e drejtë të investimit. Për të njëjtën arsye, një investim në një filial të konsoliduar nuk mund të jetë një element i mbrojtur në një mbrojtje me vlerën e drejtë. Kjo ndodh për shkak se konsolidimi njihet në fitim ose humbje fitimin ose humbjen e filialit dhe jo ndryshimet në vlerën e drejtë të investimit. Një mbrojtje e një investimi neto në një njësi ekonomike të huaj është ndryshe sepse ajo është një mbrojtje nga ekspozimi i monedhës së huaj, jo një mbrojtje me vlerën e drejtë në vlerën e investimit.
- B6.3.3 Paragrafi 6.3.4 i lejon një njësi ekonomike që të përcaktojë si elemente të mbrojtur ekspozime agregate që janë kombinim i një ekspozimi dhe një derivativi. Me përcaktimin e një elementi të tillë të mbrojtur, një njësi ekonomike vlerëson nëse ekspozimi agregat kombinon një ekspozim me një derivativ dhe kështu të krijojë një ekspozim agregat të ndryshëm nga ai i pari, që menaxhohet si ekspozim për një rrezik (ose rreziqe) të veçantë. Në këtë rast, njësi ekonomike mund të përcaktojë elementin e mbrojtur në bazë të ekspozimit agregat. Për shembull:
- (a) një njësi ekonomike mund të mbrojtë një sasi të caktuar kafeje me probabilitet të lartë blerjeje në një periudhë 15 mujore, ndaj rrezikut të çmimit (të shprehur në USD) duke përdorur një kontratë të së ardhmes me periudhë 15 mujore për blerje kafeje. Kombinimi i blerjeve me probabilitet të lartë të kafesë dhe kontratave të së ardhmes për blerje kafeje, mund të konsiderohen si një ekspozim ndaj rrezikut të monedhës së huaj USD për një shumë fikse 15 mujore, për qëllime të menaxhimit të rrezikut (d.m.th. si çdo shumë tjetër fikse në USD e daljes së mjeteve monetare në një periudhë 15 mujore).
  - (b) një njësi ekonomike mund të mbrohet nga rreziku i kursit të këmbimit për të gjithë afatin e një borxhi me normë fikse 10 vjeçare të shprehur në monedhë të huaj. Megjithatë, njësi ekonomike kërkon ekspozim ndaj normës fikse në monedhën e saj funksionale vetëm për një periudhë afatshkurtër dhe afatmesme (p.sh. dy vjet) dhe ekspozim ndaj normës së luhatshme në monedhën funksionale për periudhën e mbetur deri në maturim. Në fund të çdo intervali dy vjeçar (d.m.th. në baza dy vjeçare që përsëriten), njësi ekonomike fikson ekspozimin ndaj normës së interesit për dy vitet në vazhdim (në qoftë se niveli i interesit është i tillë që njësi ekonomike dëshiron që të fiksojë normat e interesit). Në një situatë të tillë, një njësi ekonomike mund të futet në një SWAP 10 vjeçare ndër monedhash, me normë interesi nga fikse në të luhatshme, i cili e shkëmben borxhin me normë fikse në monedhën e huaj, në një ekspozim me normë të ndryshueshme të monedhës funksionale. Kjo është e mbuluar me një normë interesi SWAP dy vjeçare, që - mbi bazën e monedhës funksionale - shkëmben borxhin me normë të ndryshueshme, në borxh me normë fikse. Në fakt, kombinimi i borxhit në monedhë të huaj me normë fikse dhe norma e interesit SWAP 10 vjeçare ndër monedhash nga fikse në të luhatshme, shihet si një ekspozim ndaj monedhës funksionale të një borxhi me afat 10 vjeçar me normë interesi variabël, për qëllim të menaxhimit të rrezikut.
- B6.3.4 Gjatë përcaktimit të elementit të mbrojtur në bazë të ekspozimit agregat, një njësi ekonomike merr në konsideratë efektin e kombinuar të zërave që përbëjnë ekspozimin agregat, me qëllim që të vlerësojë mbrojtjen efektive dhe të matë mbrojtjen jo efektive. Megjithatë, zërat që përbëjnë ekspozimin agregat mbeten të trajtuar veçmas nga njëri-tjetri. Kjo nënkupton që, për shembull:

- (a) derivativët që janë pjesë e një ekspozimi agregat do të njihen si aktive ose pasive të veçanta, të matur me vlerën e drejtë; dhe
- (b) nëse midis zërave që përbëjnë ekspozimin agregat është caktuar një marrëdhënie mbrojtëse, mënyra në të cilën një derivativ përfshihet si pjesë e një ekspozimi agregat duhet të jetë në përputhje me përcaktimin e atij derivativi si instrument mbulues në nivelin e ekspozimit agregat. Për shembull, nëse një njësi ekonomike përjashton elementin e ardhshëm të një derivativi nga përcaktimi për të qenë instrumenti mbulues për marrëdhënien mbrojtëse midis zërave që përbëjnë ekspozimin agregat, kjo njësi ekonomike duhet të përjashtojë gjithashtu elementin e ardhshëm kur e përfshin atë derivativ si element të mbrojtur, si pjesë e ekspozimit agregat. Përndryshe, ekspozimi agregat duhet të përfshijë një derivativ, ose në tërësi ose një pjesë të tij.

B6.3.5 Paragrafi 6.3.6 thekson se në pasqyrat financiare të konsoliduara, rreziku i valutës së huaj në një transaksion ndërgrupi të parashikueshëm me probabilitet të lartë, mund të kualifikohet si element i mbrojtur në një mbrojtje të fluksit të mjeteve monetare, me kusht që transaksioni të jetë i shprehur në një monedhë të ndryshme nga monedha funksionale e njësisë ekonomike që ka kryer këtë transaksion dhe që rreziku nga valuta e huaj do të ketë ndikim në fitimin ose humbjen e konsoliduar. Për këtë qëllim, një njësi ekonomike mund të jetë një shoqëri mëmë, një filial, një pjesëmarrje, një marrëveshje e përbashkët ose një degë. Në qoftë se rreziku i kursit të këmbimit në një transaksion ndërgrupi të parashikuar nuk ndikon në fitimin ose humbjen e konsoliduar, transaksioni i ndërgrupit nuk mund të kualifikohet si një element i mbrojtur. Ky është zakonisht rasti i pagesave për përdorimin e pronës, pagesave të interesit, ose tarifave të menaxhimit midis pjesëtarëve të të njëjtit grup, deri në momentin që ka një transaksion të jashtëm që lidhet me këtë. Megjithatë, kur rreziku i kursit të këmbimit në një transaksion ndërgrupi të parashikuar ndikon në fitimin ose humbjen e konsoliduar, transaksioni i ndërgrupit mund të kualifikohet si një element i mbrojtur. Një shembull për këtë janë shitjet e parashikuara të inventarëve midis pjesëtarëve të të njëjtit grup, nëse ka një shitje të mëtejshme të inventarit tek një palë tjetër jashtë grupit. Në mënyrë të ngjashme, një shitje ndërgrupi e parashikuar e makinerive dhe pajisjeve, nga njësi ekonomike e grupit që i ka prodhuar ato tek një njësi ekonomike e grupit që do t'i përdorë këto makineri e pajisje në operacionet e saj, mund të ndikojë fitimin ose humbjen e konsoliduar. Kjo mund të ndodhë, për shembull, për shkak se makineritë e pajisjet do të amortizohen nga njësi ekonomike që i ka blerë dhe vlera e njohur fillimisht për makineritë dhe pajisjet mund të ndryshojë nëse transaksioni i ndërgrupit i parashikuar është i shprehur në një monedhë të ndryshme nga monedha funksionale e njësisë ekonomike blerëse.

B6.3.6 Nëse një mbrojtje e një transaksioni të parashikuar ndërgrupi kualifikohet për kontabilitetin mbrojtës, çdo fitim ose humbje do të njihet në dhe do të merret nga, të ardhura të tjera përmbledhëse në përputhje me paragrafin 6.5.11. Periudha ose periudhat përkatëse gjatë të cilave rreziku i kursit të këmbimit i transaksionit të mbrojtur ndikon në fitimin ose humbjen, është kur ajo ndikon në fitimin ose humbjen e konsoliduar.

Përcaktimi i elementeve të mbrojtur

B6.3.7 Një përbërës është një element i mbrojtur që është më pak se zëri në tërësi. Rrjedhimisht, një përbërës pasqyron vetëm disa prej rreziqeve të zërit në të cilin bën pjesë, apo pasqyron rreziqet vetëm në një masë të caktuar (për shembull, kur përcaktohet një pjesë e një zëri).

Përbërësit e rrezikut

B6.3.8 Që të jetë i përshtatshëm për t'u përcaktuar si element i mbrojtur, një përbërës rreziku duhet të jetë një përbërës i identifikueshëm veças i zërit financiar ose jo-financiar dhe ndryshimet në flukset e mjeteve monetare ose vlerën e drejtë të zërit që kanë të bëjnë drejtpërdrejt me ndryshimet në atë përbërës rreziku, duhet të jenë të matshme me besueshmëri.

B6.3.9 Gjatë identifikimit se cilët përbërës rreziku kualifikohen për t'u përcaktuar si element i mbrojtur, një njësi ekonomike vlerëson përbërës të tillë rreziku në kontekstin e strukturës së tregut përkatës me të cilin lidhen rreziku apo rreziqet dhe në të cilin ndodh aktiviteti mbulues. Një përcaktim i tillë kërkon një vlerësim të fakteve dhe rrethanave përkatëse, që ndryshojnë nga rreziku dhe tregu.

B6.3.10 Gjatë përcaktimit të përbërësve të rrezikut si elemente të mbrojtur, një njësi ekonomike merr në konsideratë nëse përbërësit e rrezikut janë të specifikuar në mënyrë të qartë në një kontratë (përbërës rreziku të specifikuar me kontratë), ose nëse janë të nënkuptuar në vlerën e drejtë ose në flukset e mjeteve monetare të një zëri pjesë e të cilit janë (përbërës rreziku të specifikuar në mënyrë jo kontraktuale). Përbërësit e rrezikut të specifikuar në mënyrë jo kontraktuale mund të lidhen me zëra që nuk janë një kontratë (për shembull, transaksionet parashikues), ose kontratat që nuk e specifikojnë në mënyrë të qartë përbërësin (për shembull, një angazhim i përcaktuar i cili përfshin vetëm një çmim të vetëm në vend të një formule për përcaktimin e çmimit që i referohet bazave themelore të ndryshme). Për shembull:

- (a) Njësia ekonomike A ka një kontratë afat-gjatë për furnizim me gaz natyral çmimi i të cilit është përcaktuar duke përdorur një formulë të specifikuar me kontratë që i referohet mallrave dhe faktorëve të tjerë (për shembull, gazit të lëngshëm, naftës dhe përbërësve të tjerë, si tarifat e transportit). Njësia ekonomike A mbulon përbërësin naftë në këtë kontratë furnizimi duke përdorur një kontratë të ardhshme për naftë. Për shkak se përbërësi naftë specifikohet me anë të termave dhe kushteve të kontratës së furnizimit, ai është një përbërës rreziku i specifikuar me kontratë. Kështu që, për shkak të formulës së përcaktimit të çmimit, njësia ekonomike A arrin në përfundimin se ekspozimi i çmimit të naftës është i identifikueshëm veças. Në të njëjtën kohë, ka një treg për kontratat e ardhshme të naftës. Kështu që, njësia ekonomike A arrin në përfundimin se ekspozimi i çmimit të naftës është i matshëm me besueshmëri. Rrjedhimisht, ekspozimi i çmimit të naftës në kontratën e furnizimit, është një përbërës rreziku që është i përshtatshëm për t'u përcaktuar si një element i mbrojtur.
- (b) Njësia ekonomike B mbulon blerjet e ardhshme të kafesë bazuar në parashikimin e prodhimit. Mbulimi fillon deri në 15 muaj para dorëzimit për një pjesë të volumit të blerjeve të parashikuara. Njësia ekonomike B e rrit volumin e mbulimit me kalimin e kohës (ndërsa afrohet data e blerjes). Njësia ekonomike B përdor dy lloje të ndryshme kontratash për të menaxhuar rrezikun e çmimit të kafesë:
- (i) kontrata të së ardhmes për kafe të tregtuara me këmbim; dhe
  - (ii) kontrata furnizimi kafeje për kafe Arabike nga Kolumbia, dërguar në një fabrikë prodhimi të caktuar. Këto kontrata përcaktojnë çmimin e një ton kafe bazuar në çmimin e kontratës të së ardhmes për kafe të tregtuar me këmbim, plus një shtesë fikse si diferencë çmimi, plus një tarifë variabël për shërbim logjistik, duke përdorur një formulë për përcaktimin e çmimit. Kontrata për furnizim kafeje është një kontratë përmbare në përputhje me të cilën Njësia ekonomike B bën dorëzimin aktual të kafesë.

Për furnizime që kanë të bëjnë me të korrat aktuale, lidhja e kontratave për furnizim me kafe lejon Njësia ekonomike B që të rregullojë diferencën e çmimit midis cilësisë aktuale të blerë të kafesë (kafe Arabike nga Kolumbia) dhe cilësisë standarde që është baza e kontratës të së ardhmes të tregtuar me këmbim. Megjithatë, për furnizime që kanë të bëjnë me të korrat e tjera, kontratat për furnizimin e kafesë nuk janë ende të mundshme, kështu që diferenciali i çmimit nuk mund të caktohet. Njësia ekonomike B përdor kontratat e së ardhmes për kafe të tregtuara me këmbim për të mbrojtur përbërësin e cilësisë standarde nga rreziku i çmimit të kafesë për furnizime që kanë të bëjnë me të korrat aktuale dhe me të korrat e tjera gjithashtu. Njësia ekonomike B përllogarit që është e ekspozuar ndaj tre rreziqeve të ndryshme: rreziku i çmimit të kafesë që reflekton cilësinë standarde, rreziku i çmimit të kafesë që reflekton diferencën (shpërndarjen) midis çmimit të kafesë së cilësisë standarde dhe kafesë së posaçme Arabike nga Kolumbia që ajo merr faktikisht, dhe kostot variabël logjistike. Për furnizime që kanë të bëjnë me të korrat aktuale, pasi Njësia ekonomike B lidh një kontratë për furnizim kafeje, rreziku i çmimit të kafesë që reflekton cilësinë standarde është një përbërës rreziku i specifikuar në mënyrë kontraktuale, për shkak se formula e përcaktimit të çmimit përfshin një indeksim për çmimin e kontratave të së ardhmes të kafesë të tregtuara me këmbim. Njësia ekonomike B konkludon që përbërësi i rrezikut është i identifikueshëm veças dhe i matshëm në mënyrë të besueshme. Për furnizime që kanë të bëjnë me të korrat e tjera, Njësia ekonomike B nuk ka lidhur ende ndonjë kontratë furnizimi kafeje (d.m.th. ato furnizime janë transaksione parashikuese). Kështu që, rreziku i çmimit të kafesë që reflekton cilësinë standarde është një përbërës rreziku i specifikuar në mënyrë jo kontraktuale. Analiza e Njësia ekonomike B për strukturën e tregut merr në konsideratë sesi janë vendosur çmimet për dërgesat e mundshme të kafesë së posaçme. Kështu që, në bazë të kësaj analize të strukturës së tregut, Njësia ekonomike B konkludon që transaksionet parashikuese përfshijnë gjithashtu rrezikun e çmimit të kafesë që reflekton cilësinë standarde si një përbërës rreziku që është i identifikueshëm veças dhe i matshëm me besueshmëri, megjithëse nuk është i specifikuar me kontratë. Si rrjedhojë, Njësia ekonomike B mund të përcaktojë marrëdhënie mbrojtëse në bazë të përbërësve të rrezikut (për rrezikun e çmimit të kafesë që reflekton cilësinë standarde) për kontrata të furnizimit me kafe dhe për transaksionet parashikuese gjithashtu.

- (c) Njësia ekonomike C mbulon një pjesë të blerjeve të saj të karburantit në bazë të parashikimit të saj për konsum, deri në 24 muaj përpara dërgesës dhe e rrit me kalimin e kohës volumin që ajo mbulon. Njësia ekonomike C e mbulon këtë ekspozim duke përdorur lloje të ndryshme kontratash në varësi të afatit kohor të mbulimit, i cili ndikon në likuiditetin e tregut të derivativëve. Për afate më të gjata kohore (12-24 muaj) Njësia ekonomike C përdor kontrata naftë të papërpunuar sepse vetëm ato kanë likuiditet të mjaftueshëm në treg. Për afate kohore 6-12 muaj, Njësia ekonomike C përdor derivativë naftë sepse kanë likuiditet të mjaftueshëm. Për afate kohore deri në 6 muaj Njësia ekonomike C përdor kontrata karburanti. Analiza e Njësia ekonomike C për strukturën e

tregut për naftën dhe produktet e saj dhe vlerësimi i fakteve dhe rrethanave përkatëse është si më poshtë:

- (i) Njësia ekonomike C operon në një zonë gjeografike në të cilën standardi i naftës së papërpunuar është Brent. Nafta e papërpunuar është lënda e parë standarde që ndikon në çmimin e produkteve të ndryshme të rafinuara të naftës si inputi i tyre më themelor. Nafta është një pikë referimi për produktet e rafinuara, i cili përdoret si një referencë për vendosjen e çmimeve për nënproduktet e tjera të naftës në përgjithësi. Kjo reflektohet gjithashtu në llojet e instrumenteve financiare derivative për tregjet e naftës së papërpunuar dhe produkteve të rafinuara të naftës në mjedisin ku Njësia ekonomike operon, të tilla si:
- kontratat e së ardhmes për naftën e papërpunuar standarde, që është nafta e papërpunuar e llojit Brent;
  - kontratat e së ardhmes për naftën standarde, e cila përdoret si një referencë për vendosjen e çmimeve për nënproduktet - për shembull, derivativët e karburantit për avionët mbulojnë diferencën e çmimit midis karburantit për avionët dhe naftës standarde; dhe
  - derivativi i naftës së rafinuara standarde (d.m.th derivativi për diferencën e çmimit midis naftës së pa përpunuar dhe naftës së rafinuara - marzhi i rafinimit), i cili është indeksuar si naftë e pa përpunuar Brent.
- (ii) vendosja e çmimit për produktet e përpunuara të naftës nuk varet nga lloji i veçantë i naftës së pa përpunuar apo nga një rafineri e veçantë sepse këto lloje produktesh të naftës së rafinuara (siç është nafta e rafinuara apo nafta e avionëve) janë produkte të standardizuara.

Në këtë mënyrë, Njësia ekonomike C konkludon që rreziku i çmimit të naftës së avionëve për të, përfshin një përbërës të rrezikut të çmimit të naftës së pa përpunuar bazuar në përbërësin e rrezikut të çmimit të naftës së pa përpunuar të Brent, edhe pse nafta dhe gazi i pa përpunuar nuk janë përcaktuar në ndonjë marrëveshje kontraktuale. Njësia ekonomike E konkludon që këto dy përbërës rreziku janë të identifikueshëm veçmas dhe të matshëm në mënyrë të besueshme edhe pse ata nuk janë të përcaktuar në kontratë. Si pasojë, Njësia ekonomike C mund të përcaktojë marrëdhënie mbrojtëse për blerje të parashikuara të naftës për avionë mbi bazën e përbërëseve të rrezikut (për naftë të pa përpunuar ose për naftë të përpunuar). Kjo analizë do të thotë gjithashtu që në qoftë se, për shembull, Njësia ekonomike C ka përdorur derivativët e naftës së pa përpunuar të bazuar në naftën e pa përpunuar sipas West Texas Intermediate (WTI), ndryshimet në diferencën e çmimeve midis naftës së pa përpunuar sipas Brent dhe WTI mund të sjellë mbrojtje jo efektive.

- (d) Njësia ekonomike D zotëron një instrument borxhi me normë fikse. Ky instrument është emetuar në një mjedis ku ekziston një treg në të cilin një numër i madh instrumentesh borxhi të ngjashëm me të krahasohen duke u bazuar në një normë bazë (për shembull, LIBOR) dhe instrumente me normë variabël në këtë mjedis indeksohen në mënyrë tipike duke iu referuar kësaj norme bazë. Normat e interesit SWAP përdoren zakonisht për të menaxhuar rrezikun e normës së interesit duke u bazuar në këtë normë bazë, pavarësisht nga përhapja e instrumenteve të borxhit në atë normë bazë. Çmimi i instrumenteve të borxhit me normë fikse ndryshon në mënyrë direkte nga ndryshimet që ndodhin në normën bazë. Njësia ekonomike D arrin në konkluzionin që norma bazë është një përbërës që mund të jetë i identifikueshëm veçmas dhe i matur me besueshmëri. Si rrjedhojë, Njësia ekonomike D mund të përcaktojë marrëdhënie mbrojtëse për instrumentet e borxhit me normë fikse mbi baza të një përbërësi të rrezikut për rrezikun bazë të normës së interesit.

B6.3.11 Kur përcaktohet një përbërës rreziku si një element i mbrojtur, kërkesat e kontabilitetit mbrojtës zbatohen për atë përbërës rreziku në të njëjtën mënyrë siç zbatohen për elementet e tjerë të mbrojtur që nuk janë përbërës rreziku. Për shembull, zbatohen kriteret kualifikuese, duke përfshirë edhe faktin që marrëdhënia mbrojtëse duhet të plotësojë kërkesat e mbrojtjes efektive dhe çdo mbrojtje jo efektive duhet të matet dhe të njihet.

B6.3.12 Një njësi ekonomike mundet gjithashtu të përcaktojë vetëm ndryshimet në flukset e mjeteve monetare ose në vlerën e drejtë të një elementi të mbrojtur mbi ose nën një çmim specifik ose variacione të tjera (një rrezik i njëanshëm). Vlera e perceptuar e një opsioni të blerë për t'u përdorur si instrument mbulues (duke supozuar që ai ka të njëjtët terma principali si rreziku i përcaktuar), por jo vlera e tij në kohë, pasqyron një rrezik të njëanshëm në një element të mbrojtur. Për shembull, një njësi ekonomike mund të përcaktojë ndryshueshmërinë e rezultateve të flukseve të mjeteve monetare të ardhshme që vjen si rezultat i rritjes së çmimit në blerjen e parashikuar të një malli. Në një situatë të tillë, njësi ekonomike përcakton vetëm

humbjet nga flukset monetare që vijnë si rezultat i rritjes së çmimit mbi nivelin e specifikuar. Rreziku i mbuluar nuk e përfshin vlerën në kohë të një opsioni të blerë, sepse vlera në kohë nuk është një përbërës i transaksionit parashikues që ndikon në fitimin ose humbjen.

- B6.3.13 Ekziston një hipotezë e kundërshtueshme që për sa kohë rreziku i inflamacionit është i specifikuar në mënyrë kontraktuale, ai nuk është i identifikueshëm veças dhe i matshëm me besueshmëri, kështu që nuk mund të përcaktohet si një përbërës rreziku i një instrumenti financiar. Megjithatë, në disa raste, është e mundur që të identifikohet një përbërës rreziku për rrezikun e inflamacionit që është i identifikueshëm veças dhe i matshëm me besueshmëri për shkak të rrethanave të veçanta të mjedisit të inflacionit dhe tregut përkatës të borxhit.
- B6.3.14 Për shembull, një njësi ekonomike emeton borxh në një mjedis në të cilin obligacionet që lidhen me inflacionin kanë një volum dhe strukturë afatesh të tillë që rezultojnë në një treg me likuiditet të mjaftueshëm, që i lejon njësisë ekonomike të ndërtojë një strukturë afatesh me norma interesi reale për instrumente me kupon zero. Kjo do të thotë që për monedhën përkatëse, inflacioni është një faktor i rëndësishëm që është i konsideruar veçmas nga tregjet e borxhit. Në këto rrethana, përbërësi i rrezikut të inflacionit mund të përcaktohet nga skontimi i flukseve të mjeteve monetare të instrumentit të borxhit të mbrojtur duke përdorur strukturën e afateve me normë interesi reale për instrumente me kupon zero (d.m.th. në të njëjtën mënyrë që përcaktohet një përbërës i normës së interesit (nominale) pa rrezik). Anasjelltas, në shumicën e rasteve një përbërës rreziku nga inflacioni nuk është i identifikueshëm veças dhe i matshëm me besueshmëri. Për shembull, një njësi ekonomike emeton vetëm borxh me normë interesi nominale në një mjedis ku ekziston një treg për obligacionet e lidhura me inflacionin që nuk ka likuiditet të mjaftueshëm për të lejuar ndërtimin e një strukture afati me normë interesi reale për instrumente me kupon zero. Në këtë rast, analizat e strukturës së tregut dhe e fakteve e rrethanave, nuk e mbështesin konkluzionin e njësisë ekonomike që inflacioni është një faktor i rëndësishëm që konsiderohet veçmas nga tregjet e borxhit. Kështu që, njësi ekonomike nuk e kapërcen dot hipotezën e kundërshtueshme që rreziku i inflacionit që nuk është i specifikuar në mënyrë kontraktuale, nuk është i identifikueshëm veças dhe i matshëm me besueshmëri. Rrjedhimisht, një përbërës rreziku nga inflacioni nuk do të ishte i pranueshëm për t'u përcaktuar si element i mbrojtur. Kjo vlen pavarësisht nga çdo instrument mbulues i inflacionit që njësi ekonomike tashmë ka krijuar. Në mënyrë të veçantë, njësi ekonomike nuk mundet thjesht të ngarkojë - fusë- termat dhe kushtet e instrumentit mbulues të inflacionit aktual nëpërmjet projektimit të termave dhe kushteve të tij mbi borxhin me normë nominale interesi.
- B6.3.15 Një përbërës rreziku nga inflacioni i specifikuar në mënyrë kontraktuale i flukseve të mjeteve monetare për një obligacion të njohur që lidhet me inflacionin (duke supozuar që nuk kërkohet të trajtohet veçmas një derivativ i përfshirë), është i identifikueshëm veças dhe i matshëm me besueshmëri, për sa kohë që flukset e tjera të mjeteve monetare të këtij instrumenti nuk ndikohen nga përbërësi i rrezikut nga inflacioni.

Përbërësit e një vlere nominale

- B6.3.16 Ka dy lloje përbërësish të vlerave nominale që mund të përcaktohen si element i mbrojtur në një marrëdhënie mbrojtëse: një përbërës që është pjesë e një zëri në tërësi ose një përbërës shtresor. Lloji i përbërësit ndryshon rezultatin e kontabilitetit. Një njësi ekonomike duhet të përcaktojë përbërësin për qëllime të kontabilitetit në përputhje me objektivat e saj për menaxhimin e rrezikut.
- B6.3.17 Shembull i një përbërësi që është pjesë e një zëri është 50% i flukseve të mjeteve monetare kontraktuale të një huaje.
- B6.3.18 Një përbërës shtresor mund të specifikohet nga një popullatë e përcaktuar, por e hapur, ose nga një vlerë nominale e përcaktuar. Shembujt përfshijnë:
- pjesë e vëllimit të një transaksioni monetar, për shembull, 10 njësitë e tjera në monedhë të huaj të flukseve të mjeteve monetare nga shitjet të shprehura në një monedhë të huaj pas 20 njësive të para në monedhë të huaj në Mars 201X;²
  - pjesë e vëllimit fizik, për shembull, shtresa e poshtme, që shënon 5 milion metër kub, gaz natyror në vendndodhjen XYZ;
  - pjesë e vëllimit të transaksioneve fizike apo të tjera, për shembull, 100 fuçitë e para të blerjes së naftës në Qershor 201X apo 100 KWh e parë të shitjeve të energjisë elektrike në Qershor 201X; ose
  - një shtresë nga vlera nominale e elementit të mbrojtur, për shembull, 80 milion njësi monetare të fundit të një angazhimi të përcaktuar me vlerë 100 milion njësi monetare, shtresa e fundit prej 20 milion njësi monetare të një obligacioni me normë fikse me vlerë 100 milion njësi monetare, ose

² Në këtë SNRF vlerat monetare janë shprehur në 'njësi monetare' dhe 'njësi në monedhë të huaj'.

shtresa e sipërme prej 30 milion njësi monetare nga vlera totale prej 100 milion njësi monetare e borxhit me normë fikse që mund të parapaguhet me vlerën e drejtë (vlera nominale e përcaktuar është 100 milion njësi monetare).

- B6.3.19 Nëse një përbërës shtresor është i përcaktuar në një mbrojtje me vlerën e drejtë, një njësi ekonomike duhet ta specifikojë atë nga vlera nominale e përcaktuar. Në përputhje me kërkesat për kualifikimin e mbrojtjeve me vlerën e drejtë, një njësi ekonomike duhet të rimatë elementin e mbrojtur për ndryshimet me vlerën e drejtë (d.m.th. të rimatë zërin për ndryshimet me vlerën e drejtë që kanë të bëjnë drejtpërdrejt me rrezikun e mbuluar). Rregullimi i mbrojtjes me vlerën e drejtë duhet të njihet në fitim ose humbje jo më vonë se kur bëhet çregjistrimi i zërit. Si rrjedhojë, është e nevojshme që të gjendet zëri me të cilin lidhet rregullimi i mbrojtjes me vlerën e drejtë. Për një përbërës shtresor në një mbrojtje me vlerën e drejtë, kjo kërkon që një njësi ekonomike të gjejë vlerën nominale nga e cila është përcaktuar ky përbërës. Për shembull, në paragrafin B6.3.18(d), duhet të gjendet vlera nominale totale e përcaktuar prej 100 milion njësi monetare në mënyrë që të gjendet shtresa e poshtme prej 20 milion njësi monetare, ose shtresa e sipërme prej 30 milion njësi monetare.
- B6.3.20 Një përbërës shtresor që përfshin një opSION parapagimi nuk mund të pranohet për t'u përcaktuar si element i mbrojtur në një mbrojtje me vlerën e drejtë, në qoftë se vlera e drejtë e opSIONIT të parapagimit ndikohet nga ndryshimet në rrezikun e mbuluar, me përjashtim të rastit kur shtresa e përcaktuar përfshin efektin e opSIONIT të parapagimit në fjalë gjatë përcaktimit të ndryshimit në vlerën e drejtë të elementit të mbrojtur.

Marrëdhënia midis përbërësve dhe flukseve të mjeteve monetare të një zëri

- B6.3.21 Nëse një përbërës i flukseve të mjeteve monetare të një zëri financiar ose jo financiar është përcaktuar si element i mbrojtur, ky përbërës duhet të jetë më i vogël ose i barabartë me flukset e mjeteve monetare totale të zërit në tërësi. Megjithatë, të gjitha flukset e mjeteve monetare të zërit në tërësi mund të përcaktohen si element i mbrojtur dhe të mbulojnë vetëm një rrezik të veçantë (për shembull, vetëm për ato ndryshime që kanë të bëjnë drejtpërdrejt me ndryshimet në LIBOR ose me çmimin bazë të një malli).
- B6.3.22 Për shembull, në rastin e një detyrimi financiar norma e interesit efektiv të të cilit është më e ulët se LIBOR, një njësi ekonomike nuk mund të përcaktojë:
- (a) një përbërës të pasivit të barabartë me interesin në LIBOR (plus shumën e principalit në rastin e një mbrojtje me vlerën e drejtë); dhe
  - (b) një përbërës i mbetur negativ.
- B6.3.23 Megjithatë, në rastin e një detyrimi financiar me normë fikse, norma e interesit efektiv të të cilit është (për shembull) 100 pikë bazë nën LIBOR, një njësi ekonomike mund të përcaktojë si element të mbrojtur ndryshimin në vlerën e pasivit në tërësi (d.m.th. principal plus interes në LIBOR minus 100 pikë bazë) që ka të bëjë drejtpërdrejt me ndryshimet në LIBOR. Nëse për një instrument financiar fillon mbrojtja diku afër nisjes së tij dhe normat e interesit kanë ndryshuar ndërkohë, njësi ekonomike mund të përcaktojë një përbërës rreziku të barabartë me një normë bazë që është më e lartë se norma kontraktuale e paguar për këtë zë. Njësi ekonomike mund të veprojnë në këtë mënyrë me kusht që norma bazë të jetë më e ulët se norma e interesit efektiv e llogaritur duke u mbështetur në supozimin se njësi ekonomike e ka blerë instrumentin në ditën kur ajo përcakton për herë të parë elementin e mbrojtur. Për shembull, le të supozojmë që një njësi ekonomike krijon një aktiv financiar me normë fikse me vlerë 100 njësi monetare, që ka një normë interesi efektive prej 6 për qind në një kohë që LIBOR është 4 për qind. Kjo njësi ekonomike fillon ta mbrojë këtë aktiv pak kohë më vonë kur LIBOR është rritur në 8 për qind dhe vlera e drejtë e aktivit është ulur në 90 njësi monetare. Njësi ekonomike përlllogarit që nëse do ta kishte blerë aktivin në datën në të cilën ajo përcakton fillimisht rrezikun e normës së interesit të lidhur me LIBOR si element të mbrojtur, të ardhurat efektive nga aktiv i bazuar në vlerën e drejtë të tij prej 90 njësi monetare do të kishin qenë 9.5 për qind. Për shkak se LIBOR është më i ulët se të ardhurat efektive, njësi ekonomike mund të përcaktojë një përbërës LIBOR prej 8 për qind që përbëhet pjesërisht nga flukset e mjeteve monetare të interesit kontraktual dhe pjesërisht nga diferenca midis vlerës së drejtë aktuale (d.m.th. 90 njësi monetare) dhe vlerës së paguar në maturim (d.m.th. 100 njësi monetare).
- B6.3.24 Në qoftë se një detyrim financiar me normë variabël bart interes me (për shembull) 3 muaj LIBOR minus 20 pikë bazë (me një dysheme në 0 pikë bazë), një njësi ekonomike mund të përcaktojë si element të mbrojtur ndryshimin në flukset e mjeteve monetare të atij pasivi në tërësi (d.m.th. 3 muaj LIBOR minus 20 pikë bazë-duke përfshirë edhe dyshemenë) që ka të bëjë drejtpërdrejt me ndryshimet në LIBOR. Kështu që, për sa kohë që kurba e LIBOR-it 3 muaj për të gjithë jetën e mbetur të këtij pasivi nuk bie nën 20 pikë bazë, elementi i mbrojtur ka të njëjtën luhatje të fluksit monetar si një pasiv që bart interes me LIBOR 3 muaj me diferencë pozitive ose 0. Megjithatë, në qoftë se kurba e LIBOR-it 3 muaj për të gjithë jetën e mbetur të këtij pasivi (ose një pjese të tij) bie nën 20 pikë bazë, elementi i mbrojtur ka një luhatje më të vogël të fluksit monetar sesa një pasiv që bart interes me LIBOR 3 muaj me diferencë pozitive ose 0.

- B6.3.25 Një shembull i ngjashëm i një zëri jo financiar është një lloj i veçantë naftë e papërpunuar nga një fushë naftë e veçantë çmimi i së cilës është përcaktuar nga nafta e papërpunuar standarde përkatëse. Nëse një njësi ekonomike e shet këtë naftë të papërpunuar me një kontratë duke përdorur një formulë kontraktuale për përcaktimin e çmimit që përcakton çmimin për fuçi në çmimin e naftës së papërpunuar standarde minus 10 njësi monetare me një dyshe me prej 15 njësi monetare, njësia ekonomike mund të përcaktojë si element të mbrojtur luhatjen totale të fluksit monetar nën kontratën e shitjes që lidhet drejtpërdrejt me ndryshimin në çmimin e naftës së papërpunuar standarde. Megjithatë, njësia ekonomike nuk mund të përcaktojë një përbërës që është i barabartë me ndryshimin total në çmimin e naftës së papërpunuar standarde. Kështu që, për sa kohë që çmimi i ardhshëm (për çdo shpërndarje) nuk bie nën 25 njësi monetare, elementi i mbrojtur ka të njëjtën luhatje të fluksit monetar si një shitje naftë e papërpunuar në çmimin e naftës së papërpunuar standarde (ose me një diferencë pozitive). Megjithatë, nëse çmimi i ardhshëm për çdo shpërndarje bie nën 25 njësi monetare, elementi i mbrojtur ka një luhatje më të vogël të fluksit monetar se një shitje e naftës së papërpunuar në çmimin e naftës së papërpunuar standarde (ose me një diferencë pozitive).

Kriteret kualifikuese për kontabilitetin mbrojtës (seksioni 6.4)

Mbrojtja efektive

- B6.4.1 Mbrojtja efektive është shkalla në të cilën ndryshimet në vlerën e drejtë ose në flukset e mjeteve monetare të instrumentit mbulues kompensojnë ndryshimet në vlerën e drejtë ose në flukset e mjeteve monetare të elementit të mbrojtur (për shembull, kur elementi i mbrojtur është një përbërës rreziku, ndryshimi kryesor në vlerën e drejtë ose në flukset e mjeteve monetare të një zëri është ai ndryshim që ka të bëjë drejtpërdrejt me rrezikun e mbuluar). Mbrojtja jo efektive është shkalla në të cilën ndryshimet në vlerën e drejtë ose në flukset e mjeteve monetare të instrumentit mbulues janë më të mëdha ose më të vogla se ndryshimet që kanë të bëjnë me elementin e mbrojtur.
- B6.4.2 Kur përcakton një marrëdhënie mbrojtëse dhe mbi baza të vazhdueshme, një njësi ekonomike duhet të analizojë burimet e mbrojtjes jo efektive që pritet të ndikojnë në marrëdhënien mbrojtëse gjatë periudhës që ajo ndodh. Kjo analizë (që përfshin çdo përditësim në përputhje me paragrafin B6.5.21 që rrjedhin nga vendosja rishtas në ekuilibër e një marrëdhënie mbrojtëse) është baza për të vlerësuar nëse janë arritur kërkesat mbrojtjes efektive për njësinë ekonomike.
- B6.4.3 Për të shmangur çfarëdo dyshimi, efektet e zëvendësimit të palës tjetër fillestare me një palë tjetër kleringu dhe duke bërë ndryshimet shoqëruese, siç përshkruhet në paragrafin 6.5.6 do të pasqyrohen në matjen e instrumentit mbulues dhe për këtë arsye në vlerësimin e efektivititetit të mbrojtjes dhe matjen e efektivititetit të mbrojtjes.

Marrëdhënia ekonomike midis elementit të mbrojtur dhe instrumentit mbulues

- B6.4.4 Kërkesa që një marrëdhënie ekonomike të ekzistojë, do të thotë që instrumenti mbulues dhe elementi i mbrojtur të kenë vlera që përgjithësisht lëvizin në drejtime të kundërta për shkak të të njëjtit rrezik, që është rreziku i mbrojtur. Kështu që, duhet të ketë një pritshmëri që vlera e instrumentit mbulues dhe vlera e elementit të mbrojtur do të ndryshojnë në mënyrë sistematike në përgjigje të lëvizjeve në bazën ose bazat e tyre të njëjta që janë ekonomikisht të lidhura në një formë të tillë që ato përgjigjen në mënyra të ngjashme kundrejt rrezikut për të cilin janë mbrojtur (për shembull, nafta e pa përpunuar e Brent dhe e WTI).
- B6.4.5 Në qoftë se bazat nuk janë të njëjta por janë ekonomikisht të lidhura, mund të ketë situata në të cilat vlerat e instrumentit mbulues dhe elementit të mbrojtur lëvizin në të njëjtin drejtim, për shembull, rasti kur diferenca e çmimit ndërmjet dy bazave ndryshon ndërkohë që bazat në vetvete nuk lëvizin ndjeshëm. Kjo është përsëri në përputhje me marrëdhënien ekonomike midis instrumentit mbulues dhe elementit të mbrojtur në qoftë se vlerat e instrumentit mbulues dhe të elementit të mbrojtur pritet të lëvizin në mënyrë tipike në drejtime të kundërta sa herë që bazat lëvizin.
- B6.4.6 Vlerësimi nëse ekziston një marrëdhënie ekonomike apo jo, përfshin një analizë të sjelljes së mundshme të marrëdhënies së mbrojtur gjatë kohës së saj për të vërtetuar nëse mund të parashikohet se ajo e plotëson objektivin e menaxhimit të rrezikut. Ekzistenca e thjeshtë e një korrelacioni statistikor midis dy variabëlave në vetvete nuk është e mjaftueshme për të konkluduar që ekziston një marrëdhënie ekonomike.

Efekti i “rrezikut të kredisë”

- B6.4.7 Për shkak se modeli i kontabilitetit mbrojtës bazohet në një nocion të përgjithshëm të kompensimit midis fitimeve dhe humbjeve të një instrumenti mbulues dhe një elementi të mbrojtur, efektiviteti i mbrojtjes përcaktohet jo vetëm nga marrëdhënia ekonomike midis këtyre elementeve (d.m.th ndryshimi në bazat e tyre) por gjithashtu edhe nga efekti i rrezikut të kredisë në vlerën e të dyve, instrumentit mbulues dhe elementit të mbrojtur. Efekti i rrezikut të kredisë do të thotë që edhe sikur të ketë një marrëdhënie

ekonomike midis instrumentit mbulues dhe elementit të mbrojtur, niveli i kompensimit mund të jetë i paparashikueshëm. Kjo mund të sjellë një ndryshim në rrezikun e kredisë të instrumentit mbulues ose të elementit të mbrojtur që mund të ketë rëndësi të tillë që të dominojë ndryshimin e vlerave që rezultojnë nga marrëdhënia ekonomike (d.m.th efekti i ndryshimeve në bazave të tyre). Një nivel rëndësie që sjell dominim është ajo që mund të rezultojë në humbje (ose fitim) nga rreziku i kredisë duke mposhtur efektin e ndryshimeve në bazat përkatëse të vlerave të instrumentit mbulues dhe elementit të mbrojtur, edhe sikur ndryshimet të ishin të konsiderueshme. Anasjelltas, në qoftë se gjatë një periudhe të caktuar ka një ndryshim të vogël të bazave, fakti që edhe rreziku i vogël i lidhura me kredinë ndryshon në vlerën e instrumentit mbulues apo të elementit të mbrojtur mund të ndikojë në vlerën më shumë sesa baza, nuk krijon dominim.

- B6.4.8 Një shembull i dominimit të rrezikut të kredisë mbi një marrëdhënie mbrojtëse është kur një njësi ekonomike mbulon një ekspozim ndaj çmimit të një malli duke përdorur një derivativ që nuk është i siguruar nga një kolateral. Në qoftë se kundër partia e këtij derivativi përkeqësohet ndjeshëm në renditjen e kredisë, efekti i ndryshimit në renditjen e kredisë të kundër partisë mund të eliminojë efektin e ndryshimit në çmimin e mallit në vlerën e drejtë të instrumentit mbulues, ndërkohë që ndryshimi në vlerën e elementit të mbrojtur varet më së shumti nga ndryshimi në çmimin e mallit.

Raporti i mbulimit

- B6.4.9 Në përputhje me kërkesat e mbrojtjes efektive, raporti i mbulimit i marrëdhënies mbrojtëse duhet të jetë i njëjtë me atë që rezulton nga sasia e elementit të mbrojtur që njësia ekonomike aktualisht mbulon dhe sasia e instrumentit mbulues që njësia ekonomike aktualisht përdor për të mbuluar atë sasi të elementit të mbrojtur. Kështu që, në qoftë se një njësi ekonomike mbron më pak se 100 për qind ekspozimin e një zëri, si për shembull 85 për qind, ajo duhet të përcaktojë marrëdhënien mbrojtëse duke përdorur një raport mbrojtjeje që është i njëjtë me atë që rezulton nga 85 për qind e ekspozimit dhe e madhësisë së instrumentit mbulues që njësia ekonomike përdor aktualisht për të mbrojtur këto 85 për qind. Në mënyrë të njëjtë, në qoftë se për shembull, një njësi ekonomike mbron një ekspozim duke përdorur një shumë nominale të 40 njësive të një instrumenti mbulues, ajo duhet të përcaktojë marrëdhënien mbrojtëse duke përdorur një raport mbrojtës që është e njëjtë si ai që rezulton nga sasia e 40 njësive (d.m.th njësia ekonomike nuk duhet të përdorë një raport mbrojtës bazuar në një sasi më të madhe sesa ajo që mund të mbajë në total, ose bazuar në një numër më të vogël njësish) dhe madhësia e elementit të mbrojtur që ajo aktualisht mbron me këto 40 njësi.
- B6.4.10 Megjithatë, përcaktimi i një marrëdhënie mbrojtëse duke përdorur të njëjtin raport mbulimi si ai që rezulton nga madhësitë e elementit të mbrojtur dhe instrumentit mbulues që njësia ekonomike aktualisht përdor nuk duhet të reflektojë një mos balancim midis peshave të elementit të mbrojtur dhe instrumentit mbulues i cili mund të sjellë një mbrojtje jo efektive (pavarësisht nëse është e njohur apo jo) që pastaj do të çonte në një rezultat kontabiliteti të papajtueshëm me qëllimin e kontabilitetit mbrojtës. Kështu që, për qëllime të përcaktimit të një marrëdhënie mbrojtëse, një njësi ekonomike duhet të rregullojë raportin mbulues që rezulton nga madhësitë e elementit të mbrojtur dhe instrumentit mbulues që njësia ekonomike aktualisht përdor në qoftë se ky rregullim del i nevojshëm për të mënjeluar këtë mos balancim.
- B6.4.11 Shembuj të ngjashëm në konsideratë të vlerësimit nëse një metodë kontabiliteti është jo konsistente për qëllime të kontabilitetit mbrojtës janë:
- në se raporti mbrojtës i parashikuar është vendosur për të mënjeluar njohjen e mbrojtjes jo efektive për mbrojtjen e fluksit të parave, ose për të arritur rregullimin e mbrojtjes së vlerës së drejtë për më shumë elementë të mbrojtur me qëllimin e rritjes së përdorimit të kontabilitetit të vlerës së drejtë, por pa kompensimin e ndryshimit në vlerën e drejtë të instrumentit mbulues; dhe
  - nëse ka një arsye tregtare për një balancim të veçantë të elementit të mbrojtur dhe instrumentit mbulues, edhe pse kjo krijon një mbrojtje jo efektive. Për shembull, një njësi ekonomike futet në një marrëdhënie mbrojtje dhe përcakton madhësinë e instrumentit mbulues që nuk është madhësia që ajo përcaktoi si mbrojtja më e mirë e elementit të mbrojtur sepse volumi standard i instrumentit mbulues nuk e lejon atë të hyjë në ato përmasa ekzakte të instrumentit mbulues (kur kemi të bëjmë me lote, apo grupe njësish). Një shembull është një njësi ekonomike që do mbronte 100 ton blerje kafeje me kontrata të së ardhmes për kafe standarde që kanë një madhësi kontrate 37,500 paund (16,988 kg përafërsisht). Njësia ekonomike mund të përdorë ose 5 ose 6 kontrata (ekuivalente të 85.0 ose 102.1 ton) për të mbrojtur blerjen e volumit prej 100 ton kafe. Në këtë rast, njësia ekonomike përcakton si marrëdhënie mbrojtëse duke përdorur raportin mbrojtës që rezulton nga numri i kontratave të së ardhmes të kafesë që ajo është duke përdorur aktualisht, sepse mbrojtja jo efektive që rezulton nga mospërputhja e peshave të elementit të mbrojtur dhe instrumentit mbulues nuk do të rezultojë në një metodë kontabiliteti që është e paqëndrueshme për qëllime të kontabilitetit mbrojtës.

Shpeshësia e vlerësimit nëse janë plotësuar kërkesat e mbrojtjes efektive

B6.4.12 Një njësi ekonomike duhet të vlerësojë në momentin e fillimit të marrëdhënies mbrojtëse, dhe në mënyrë të vazhdueshme, nëse një marrëdhënie mbrojtëse plotëson kërkesat e një mbrojtje efektive. Si një minimum, një njësi ekonomike duhet të kryejë vlerësimin e vazhdueshëm në çdo datë raportimi ose në rast të ndonjë ndryshimi të rëndësishëm të rrethanave që ndikojnë në kërkesat për të qenë një mbrojtje efektive, cilado qoftë që të renditet e para. Vlerësimi lidhet me pritshmëritë rreth mbrojtjes efektive dhe si pasojë është e drejtuar nga e ardhmja.

Metodat e vlerësimit nëse janë plotësuar kërkesat e mbrojtjes efektive

- B6.4.13 Ky standard nuk përcakton një metodë për vlerësimin nëse një marrëdhënie mbrojtëse plotëson kërkesat e mbrojtjes efektive. Megjithatë, një njësi ekonomike duhet të përdorë një metodë e cila arrin të kapë karakteristikat përkatëse të marrëdhënies mbrojtëse duke përfshirë burimet e mbrojtjes jo efektive. Në varësi të këtyre faktorëve, metoda e vlerësimit mund të jetë cilësore ose sasiore.
- B6.4.14 Për shembull, kur termat kritik (si për shembull vlera nominale, maturimi dhe baza), të instrumentit mbulues dhe të elementit të mbrojtur përputhen ose janë të përafër, mund të ishte e mundur për një njësi ekonomike të konkludonte mbi bazën e një vlerësimi cilësor të këtyre termave kritik që instrumenti mbulues dhe elementi i mbrojtur kanë vlera që në përgjithësi do të lëvizin në drejtime të kundërta për shkak të të njëjtit rrezik dhe kështu që ekziston një marrëdhënie ekonomike midis elementit të mbrojtur dhe instrumentit mbulues (shih paragrafët B6.4.4 - B6.4.6).
- B6.4.15 Fakti që një derivativ është brenda ose jashtë mjeteve monetare kur është përcaktuar si instrument mbulues nuk do të thotë që një vlerësim sasiore është i pa përshtatshëm. Varet nga rrethanat nëse një mbrojtje jo efektive që rrjedh nga fakti më sipër mund të ketë një rëndësi të tillë që një vlerësim cilësor mund të mos e ketë kapur.
- B6.4.16 Anasjelltas, nëse termat kritik të instrumentit mbulues dhe të elementit të mbrojtur nuk janë të përafër, kemi një nivel pasigurie të rritur për këtë kompensim. Si pasojë, mbrojtja efektive gjatë kohës së marrëdhënies mbrojtëse është më e vështirë për tu parashikuar. Në këto rrethana mund të jetë e mundur për një njësi ekonomike vetëm të konkludojë mbi bazën e një vlerësimi sasiore që një marrëdhënie ekonomike ekziston midis elementit të mbrojtur dhe instrumentit mbulues (shiko paragrafët B6.4.4 - B6.4.6). Në disa situata një vlerësim sasiore mund të nevojitet për të vlerësuar nëse raporti i mbulimit i përdorur për përcaktimin e marrëdhënies mbrojtëse i plotëson kërkesat e mbrojtjes efektive (shih paragrafët B6.4/9 - B6.4.11). Një njësi ekonomike mund të përdorë të njëjtën metodë ose metoda të ndryshme për këto dy qëllime të ndryshme.
- B6.4.17 Nëse ka ndryshime në rrethanat që ndikojnë mbrojtjen efektive, një njësi ekonomike duhet të ndryshojë metodën për të vlerësuar nëse një marrëdhënie mbrojtëse plotëson kërkesat për mbrojtjen efektive në mënyrë që të sigurojë nëse janë arritur apo jo karakteristikat kryesore të marrëdhënies mbrojtëse, duke përfshirë edhe burimet e mbrojtjes jo efektive.
- B6.4.18 Menaxhimi i rrezikut të një njësie ekonomike është burimi kryesor i informacionit për të kryer vlerësimin nëse një marrëdhënie mbrojtëse plotëson kërkesat e mbrojtjes efektive. Kjo do të thotë që informacioni (ose analiza) i menaxhimit i përdorur për qëllimet e vendimmarrjes mund të përdoret si bazë për vlerësimin nëse një marrëdhënie mbrojtëse plotëson kërkesat e mbrojtjes efektive.
- B6.4.19 Dokumentimi i marrëdhënies mbrojtëse të një njësie ekonomike përfshin faktin se si do t'i vlerësojë ajo kërkesat e mbrojtjes efektive, duke përfshirë edhe metodën apo metodat e përdorura. Dokumentimi i marrëdhënies mbrojtëse duhet të azhurnohet për ndonjë ndryshim në metodat (shih paragrafin B6.4.17).

Kontabiliteti për kualifikimin e marrëdhënieve mbrojtëse (seksioni 6.5)

- B6.5.1 Një shembull i një mbrojtje me vlerën e drejtë është një mbrojtje e ekspozimeve ndaj ndryshimeve në vlerën e drejtë të një instrumenti borxhi me normë fikse që rrjedhin nga ndryshimet në normat e interesit. Një mbrojtje e tillë mund të përdoret nga emetuesi ose zotëruesi.
- B6.5.2 Qëllimi i një mbrojtje të fluksit të mjeteve monetare është që të shtyjë fitimin neto ose humbjen nga instrumenti mbulues deri në një periudhë ose disa periudha në të cilat flukset e mjeteve monetare të ardhshme që priten të mbrohen, kanë ndikim në fitimin ose humbjen. Një shembull i një mbrojtje të fluksit të mjeteve monetare është përdorimi i një shkëmbimi për të ndryshuar borxhin me normë të luhatshme (qoftë ky i matur me koston e amortizuar apo me vlerën e drejtë) në borxh me normë fikse (d.m.th. një mbrojtje e një transaksioni të ardhshëm në të cilin flukset e mjeteve monetare të ardhshme që mbrohen janë pagesat e interesit të ardhshëm). Anasjelltas, një blerje e parashikuar e një instrumenti të kapitalit neto që

me t'u blerë, do të kontabilizohet me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes, është një shembull i një zëri që nuk mund të jetë elementi i mbrojtur në një mbrojtje të fluksit të mjeteve monetare, për shkak se çdo fitim ose humbje nga instrumenti mbulues që do të shtyhej nuk mund të riklasifikohet në mënyrë të përshtatshme në fitim ose humbje gjatë një periudhe në të cilën ai do të arrinte të kompensohej. Për të njëjtën arsye, një blerje e parashikuar e një instrumenti kapitali neto që, me t'u blerë, do të kontabilizohet me vlerën e drejtë me ndryshime në vlerën e drejtë të pasqyruara në të ardhura të tjera përmbledhëse, gjithashtu nuk mund të jetë elementi i mbrojtur në një mbrojtje të fluksit të mjeteve monetare.

- B6.5.3 Një mbrojtje e një angazhimi të përcaktuar (për shembull, një mbrojtje nga ndryshimi në çmimin e lëndës djegëse në lidhje me një angazhim kontraktual të panjohur nga një prodhues i energjisë elektrike për të blerë lëndë djegëse me një çmim fiks) është një mbrojtje e ekspozimit ndaj një ndryshimi në vlerën e drejtë. Në këtë mënyrë, një mbrojtje e tillë është një mbrojtje me vlerën e drejtë. Megjithatë, në përputhje me paragrafin 6.5.4, një mbrojtje nga rreziku i kursit të këmbimit në një angazhim të papërcaktuar, në mënyrë alternative mund të trajtohet si një mbrojtje e fluksit të mjeteve monetare.

Matja e mbrojtjes jo efektive

- B6.5.4 Kur mat mbrojtjen jo efektive, një njësi ekonomike duhet të marrë në konsideratë vlerën në kohë të parasë. Si rrjedhojë, njësi ekonomike përcakton vlerën e elementit të mbrojtur në bazë të vlerës aktuale dhe për këtë arsye ndryshimi në vlerën e elementit të mbrojtur përfshin gjithashtu edhe efektin e vlerës në kohë të parasë.
- B6.5.5 Për të llogaritur ndryshimin në vlerën e elementit të mbrojtur me qëllim matjen e mbrojtjes jo efektive, një njësi ekonomike mund të përdorë një derivativ që do të ketë kushte që përputhen me kushtet kritike të elementit të mbrojtur (kësaj zakonisht i referohemi si një 'derivativ hipotetik'), dhe, për shembull për një mbrojtje të një transaksioni parashikues, do të bëhet kalibrimi duke përdorur nivelin e çmimit (normës) mbrojtës. Për shembull, në qoftë se mbrojtja do të ishte për një rrezik të dyanshëm në nivelin e tregut aktual, derivativi hipotetik do të përfaqëonte një kontratë të ardhshme hipotetike që kalibrohet në vlerën zero në momentin e përcaktimit të marrëdhënies mbrojtëse. Në qoftë se mbrojtja do të ishte për shembull për një rrezik të njëanshëm, derivativi hipotetik do të përfaqëonte vlerën e perceptuar të një opsioni hipotetik që në momentin e përcaktimit të marrëdhënies mbrojtëse është në mjete monetare nëse niveli i çmimit të mbrojtur është niveli i tregut aktual, ose pa mjete monetare nëse niveli i çmimit të mbrojtur është më lart (ose, për një mbrojtje të një pozicioni të gjatë, me poshtë) se niveli i tregut aktual. Përdorimi i një derivativi hipotetik është një mënyrë e mundshme për të llogaritur ndryshimin në vlerën e elementit të mbrojtur. Derivativi hipotetik kopjon elementin e mbrojtur dhe kështu që rezulton në të njëjtin përfundim që do kishim nëse ndryshimi në vlerë do të përcaktohej nga një trajtim i ndryshëm. Kështu që, përdorimi i një 'derivativi hipotetik' nuk është një metodë në vetvete por një përshtatje matematikore që mund të përdoret vetëm për të llogaritur vlerën e elementit të mbrojtur. Si pasojë, një 'derivativ hipotetik' nuk mund të përdoret për të përfshirë në vlerën e elementit të mbrojtur tipare që ekzistojnë vetëm në instrumentin mbulues (por jo në elementin e mbrojtur). Një shembull është borxhi i shprehur në një monedhë të huaj (pavarësisht nga fakti nëse është borxh me normë fikse apo variabël). Kur përdor një derivativ hipotetik për të llogaritur ndryshimin në vlerën e një borxhi të tillë ose në vlerën aktuale të ndryshimit të akumuluar në fluksin e mjeteve monetare, derivativi hipotetik nuk mundet thjesht të vendosë një tarifë për të shkëmbyer monedha të ndryshme megjithëse derivativët aktualë nën të cilët shkëmbehen monedha të ndryshme mund të përfshijnë një tarifë të tillë (për shembull, normë interesi SWAP ndër monedhash).
- B6.5.6 Ndryshimi në vlerën e elementit të mbrojtur të përcaktuar duke përdorur një derivativ hipotetik mund të jetë i dobishëm për qëllim të vlerësimit nëse një marrëdhënie mbrojtëse i plotëson kërkesat e mbrojtjes efektive.

Ri balancimi i marrëdhënies mbrojtëse dhe ndryshimet në raportin e mbrojtjes

- B6.5.7 Ri balancimi i referohet rregullimit që i është bërë sasisë së përcaktuar të elementit të mbrojtur ose instrumentit mbulues të një marrëdhënie mbrojtëse ekzistuese për qëllim të mirëmbajtjes së një raporti mbrojtës që plotëson kërkesat e mbrojtjes efektive. Ndryshimet në sasi të përcaktuara të një elementi të mbrojtur ose instrumenti mbulues për qëllime të ndryshme nuk konsiston në ri balancim për qëllime të këtij Standardi.
- B6.5.8 Ri balancimi trajtohet në kontabilitet si një vazhdim i marrëdhënies mbrojtëse në përputhje me paragrafët B6.5.9 - B6.5.21. Kur kemi të bëjmë me ri balancim, mbrojtja efektive e një marrëdhënies mbrojtëse përcaktohet dhe njihet menjëherë para se të rregullohet marrëdhënia mbrojtëse.
- B6.5.9 Rregullimi i raportit të mbrojtjes e lejon një njësi ekonomike të përgjigjet ndryshimit në këtë marrëdhënie midis instrumentit mbulues dhe elementit mbrojtës, që vijnë prej bazave të tyre apo prej rrezikut të variabëlave. Për shembull, një marrëdhënie mbrojtëse në të cilën instrumenti mbulues dhe elementi i mbrojtur kanë baza të ndryshme por që lidhen me njëra tjetrën, ndryshon si përgjigje e ndryshimeve në marrëdhënie midis dy bazave (për shembull, referenca të ndryshme por të lidhura për treguesit, normat, apo

çmimet) Kështu që, ri balancimi e lejon vazhdimin e një marrëdhënie mbrojtëse në situatën kur marrëdhënia midis instrumentit mbulues dhe elementit të mbrojtur ndryshon në një mënyrë të tillë që mund të kompensohet duke rregulluar raportin e mbrojtjes.

B6.5.10 Për shembull, një njësi ekonomike mbron një ekspozim ndaj Monedhës së Huaj A duke përdorur një derivativ që i referohet Monedhës së Huaj B dhe Monedhat e Huaja A dhe B janë të fiksuara (d.m.th. kursi i këmbimit të tyre mbahet në të njëjtin brez ose në një kurs këmbimi të përcaktuar nga një bankë qendrore ose autoritet tjetër). Në qoftë se kursi i këmbimit midis Monedhës së Huaj A dhe Monedhës së Huaj B do të ndryshonte (d.m.th. të përcaktohej një brez i ri ose një kurs tjetër), ri balancimi i marrëdhënies mbrojtëse që të pasqyrojë kursin e ri të këmbimit do të siguronte që marrëdhënia mbrojtëse të vazhdonte të plotësonte kërkesën e mbrojtjes efektive për raportin e mbrojtjes në rrethanat e reja. Në të kundërt, nëse do të kishte një mungesë të plotësimit të kushteve në derivativin monetar, ndryshimi i raportit të mbrojtjes nuk do të garantonte që marrëdhënia mbrojtëse të vazhdonte të plotësonte kërkesën e mbrojtjes efektive. Kështu që, ri balancimi nuk e ndihmon vazhdimin e një marrëdhënie mbrojtëse në situatën kur marrëdhënia midis instrumentit mbulues dhe elementit të mbrojtur ndryshon në një mënyrë të tillë që nuk mund të kompensohet duke rregulluar raportin e mbrojtjes.

B6.5.11 Jo çdo ndryshim në masën e kompensimit midis ndryshimeve në vlerën e drejtë të instrumentit mbulues dhe vlerën e drejtë ose flukset e mjeteve monetare të elementit të mbrojtur përbën një ndryshim në marrëdhënien midis instrumentit mbulues dhe elementit të mbrojtur. Një njësi ekonomike analizon burimet e mbrojtjes jo efektive që pritet të ketë ndikim mbi marrëdhënien mbrojtëse gjatë periudhës që ajo zgjat dhe vlerëson nëse ndryshimet në masën e kompensimit janë:

- (a) luhatje rreth raportit të mbrojtjes, i cili mbetet i vlefshëm (d.m.th. vazhdon të pasqyrojë në mënyrë të përshtatshme marrëdhënien midis instrumentit mbulues dhe elementit të mbrojtur); ose
- (b) një tregues se raporti i mbrojtjes nuk pasqyron më në mënyrë të përshtatshme marrëdhënien midis instrumentit mbulues dhe elementit të mbrojtur.

Një njësi ekonomike e kryen këtë vlerësim ndaj kërkesës së mbrojtjes efektive për raportin e mbrojtjes, d.m.th. të garantojë që marrëdhënia mbrojtëse nuk pasqyron një çekuilibër mes peshave përkatëse të elementit të mbrojtur dhe instrumentit mbulues i cili mund të sjellë një mbrojtje jo efektive (pavarësisht nëse është e njohur apo jo), e cila mund të sjellë një rezultat kontabël të papajtueshëm me qëllimin e kontabilitetit mbrojtës. Kështu që, ky vlerësim kërkon gjykim.

B6.5.12 Luhatja rreth një raporti të mbrojtjes konstant (dhe kështu edhe të mbrojtjes jo efektive përkatëse), nuk mund të reduktohet duke rregulluar raportin e mbrojtjes për çdo rezultat të veçantë. Kështu që, në rrethana të tilla, ndryshimi në masën e kompensimit është çështje matje dhe njohje e mbrojtjes jo efektive por nuk kërkon ri balancim.

B6.5.13 Anasjelltas, në qoftë se ndryshimet në masën e kompensimit tregojnë se luhatja është rreth një raporti të mbrojtjes që është i ndryshëm nga raporti i mbrojtjes që është përdorur aktualisht për marrëdhënien mbrojtëse, ose nëse ka një tendencë për t'u larguar nga raporti i mbrojtjes, mbrojtja jo efektive mund të reduktohet duke rregulluar raportin e mbrojtjes, ndërkohë që duke ruajtur raportin e mbrojtjes do të krijohej një mbrojtje jo efektive gjithnjë e më e madhe. Kështu që, në rrethana të tilla, një njësi ekonomike duhet të vlerësojë nëse marrëdhënia mbrojtëse pasqyron një çekuilibër mes peshave përkatëse të elementit të mbrojtur dhe instrumentit mbulues që do të krijonte një mbrojtje jo efektive (pavarësisht nëse njihet apo jo), e cila mund të sjellë një rezultat kontabël të papajtueshëm me qëllimin e kontabilitetit mbrojtës. Nëse bëhet rregullimi i raportit të mbrojtjes, ai gjithashtu do të ndikojë në matjen dhe njohjen e mbrojtjes jo efektive sepse, pas vendosjes rishtas në ekuilibër, mbrojtja jo efektive e marrëdhënies mbrojtëse duhet të përcaktohet dhe njihet menjëherë para se të bëhet rregullimi i marrëdhënies mbrojtëse në përputhje me paragrafin B6.5.8.

B6.5.14 Vendosja rishtas në ekuilibër nënkupton që, për qëllime të kontabilitetit mbrojtës, pas fillimit të një marrëdhënie mbrojtëse, një njësi ekonomike rregullon sasinë e instrumentit mbulues ose elementit të mbrojtur në përgjigje të rrethanave që ndikojnë në raportin e mbrojtjes të kësaj marrëdhënieje mbrojtëse. Në mënyrë tipike, ky rregullim duhet të pasqyrojë rregullimet në sasinë e instrumentit mbulues dhe elementit të mbrojtur që njësi ekonomike aktualisht përdor. Megjithatë, një njësi ekonomike duhet të rregullojë raportin e mbrojtjes që rezulton nga sasinë e elementit të mbrojtur ose instrumentit mbulues që ajo përdor aktualisht nëse:

- (a) raporti i mbrojtjes që rezulton nga ndryshimet në sasinë e instrumentit mbulues ose elementit të mbrojtur që njësi ekonomike përdor aktualisht do të pasqyronte një mosbalancim që do të krijonte mbrojtje jo efektive, e cila do të çonte në një rezultat të kontabilitetit që do të ishte i papajtueshëm me qëllimin e kontabilitetit mbrojtës; ose
- (b) një njësi ekonomike do të ruante sasinë e instrumentit mbulues dhe elementit të mbrojtur që përdor aktualisht, duke rezultuar në një raport mbrojtjeje që, në rrethana të reja, do të pasqyronte një mosbalancim që do të krijonte mbrojtje jo efektive e cila do të çonte në një rezultat të

kontabilitetit që do të ishte i papajtueshëm me qëllimin e kontabilitetit mbrojtës (d.m.th. një njësi ekonomike nuk duhet të krijojë një mosbalancim duke lënë mënjanë rregullimin e raportit të mbrojtjes).

- B6.5.15 Vendosja rishtas në ekuilibër nuk zbatohet nëse objektivi i menaxhimit të rrezikut për një marrëdhënie mbrojtëse ka ndryshuar. Në vend të kësaj, kontabiliteti mbrojtës për këtë marrëdhënie mbrojtëse duhet të ndërpritet (pavarësisht nëse njësi ekonomike mund të përcaktojë një marrëdhënie mbrojtëse që përfshin instrumentin mbulues ose elementin e mbrojtur të marrëdhënies mbrojtëse të mëparshme siç përshkruhet në paragrafin B6.5.28).
- B6.5.16 Nëse bëhet vendosja rishtas në ekuilibër e një marrëdhënie mbrojtëse, rregullimi për raportin e mbrojtjes mund të bëhet në mënyra të ndryshme:
- (a) koeficienti i elementit të mbrojtur mund të rritet (që në të njëjtën kohë çon në zvogëlimin e koeficientit të instrumentit mbulues) duke:
    - (i) rritur volumin e elementit të mbrojtur; ose
    - (ii) zvogëluar volumin e instrumentit mbulues.
  - (b) koeficienti i instrumentit mbulues mund të rritet (që në të njëjtën kohë çon në zvogëlimin e koeficientit të elementit të mbrojtur) duke:
    - (i) rritur volumin e instrumentit mbulues; ose
    - (ii) zvogëluar volumin e elementit të mbrojtur.

Ndryshimet në volum i referohen sasive që janë pjesë e marrëdhënies mbrojtëse. Kështu që, zvogëlimet në volum jo domosdoshmërisht nënkuptojnë që zërat apo transaksionet nuk ekzistojnë më, apo që nuk pritet të ndodhin më, por nënkuptojnë që ato nuk janë më pjesë e marrëdhënies mbrojtëse. Për shembull, zvogëlimi i volumit të instrumentit mbulues mund të rezultojë në mbajtjen e një derivativi nga njësi ekonomike, por vetëm një pjesë e tij mund të mbetet si instrument mbulues i marrëdhënies mbrojtëse. Kjo mund të ndodhë nëse vendosja rishtas në ekuilibër mund të bëhet vetëm duke zvogëluar volumin e instrumentit mbulues në marrëdhënien mbrojtëse, ndërkohë që njësi ekonomike mban volumin që nuk nevojitet më. Në këtë rast, pjesa e papërcaktuar e derivativit do të kontabilizohet me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes (përveç rastit kur është përcaktuar si instrument mbulues në një marrëdhënie tjetër mbrojtëse).

- B6.5.17 Rregullimi i raportit të mbrojtjes duke rritur volumin e elementit të mbrojtur nuk ndikon në mënyrën e matjes së ndryshimeve në vlerën e drejtë të instrumentit mbulues. Matja e ndryshimeve në vlerën e elementit të mbrojtur që lidhet me volumin e përcaktuar më parë të tij mbetet gjithashtu e pandikuar. Megjithatë, që nga data e vendosjes rishtas në ekuilibër, ndryshimet në vlerën e elementit të mbrojtur përfshijnë gjithashtu ndryshimin në vlerën e volumit shtesë të elementit të mbrojtur. Këto ndryshime maten duke filluar nga, dhe duke iu referuar, datës së vendosjes rishtas në ekuilibër në vend të datës në të cilën është përcaktuar marrëdhënia mbrojtëse. Për shembull, në qoftë se një njësi ekonomike ka mbrojtur fillimisht një volum prej 100 ton të një malli me një çmim të ardhshëm prej 80 njësi monetare (çmimi i ardhshëm në fillimin e marrëdhënies mbrojtëse) dhe shton një volum prej 10 ton me vendosjen rishtas në ekuilibër kur çmimi i ardhshëm është 90 njësi monetare, elementi i mbrojtur pas vendosjes rishtas në ekuilibër do të përbëhet nga dy shtresa: 100 ton të mbrojtur me 80 njësi monetare dhe 10 ton të mbrojtur me 90 njësi monetare.
- B6.5.18 Rregullimi i raportit të mbrojtjes duke zvogëluar volumin e instrumentit mbulues nuk ndikon në mënyrën e matjes së ndryshimeve në vlerën e elementit të mbrojtur. Matja e ndryshimeve në vlerën e drejtë të instrumentit mbulues që lidhet me volumin që vazhdon të jetë i përcaktuar, mbetet gjithashtu e pandikuar. Megjithatë, që nga data e vendosjes rishtas në ekuilibër, volumi me të cilin instrumenti mbulues është zvogëluar nuk është më pjesë e marrëdhënies mbrojtëse. Për shembull, në qoftë se një njësi ekonomike ka mbrojtur fillimisht rrezikun e çmimit të një malli duke përdorur një volum derivativi prej 100 ton si instrument mbulues dhe e zvogëlon këtë volum me 10 ton në vendosjen rishtas në ekuilibër, do të mbetet një vlerë nominale prej 90 ton nga volumi i instrumentit mbulues (shih paragrafin B6.5.16 për pasojat e volumit të derivativit (d.m.th. 10 ton) që nuk është më pjesë e marrëdhënies mbrojtëse).
- B6.5.19 Rregullimi i raportit të mbrojtjes duke rritur volumin e instrumentit mbulues nuk ndikon në mënyrën e matjes së ndryshimeve në vlerën e elementit të mbrojtur. Matja e ndryshimeve në vlerën e drejtë të instrumentit mbulues që lidhet me volumin e përcaktuar më parë të tij mbetet gjithashtu e pandikuar. Megjithatë, që nga data e vendosjes rishtas në ekuilibër, ndryshimet në vlerën e drejtë të instrumentit mbulues përfshijnë gjithashtu ndryshimet në vlerën e volumit shtesë të instrumentit mbulues. Ndryshime maten duke filluar nga, dhe duke iu referuar, datës së vendosjes rishtas në ekuilibër në vend të datës në të cilën është përcaktuar marrëdhënia mbrojtëse. Për shembull, në qoftë se një njësi ekonomike ka mbrojtur fillimisht rrezikun e çmimit të një malli duke përdorur një volum derivativi prej 100 ton si instrument mbulues dhe shton një volum prej 10 ton me vendosjen rishtas në ekuilibër, instrumenti mbulues pas vendosjes rishtas në ekuilibër do të përfshijë një volum total derivativi prej 110 ton. Ndryshimi në vlerën e

drejtë të instrumentit mbulues është ndryshimi total në vlerën e drejtë të derivativëve që përbëjnë volumin total prej 110 ton. Këto derivativë mund të (dhe me shumë mundësi do të) kenë kushte të ndryshme kritike, si normat e ardhshme të tyre, për shkak se ato kanë filluar në momente të ndryshme kohore (duke përfshirë edhe mundësinë e përcaktimit të derivativëve në marrëdhëniet mbrojtëse pas njohjes fillestare të tyre).

- B6.5.20 Rregullimi i raportit të mbrojtjes duke zvogëluar volumin e elementit të mbrojtur nuk ndikon në mënyrën e matjes së ndryshimeve në vlerën e drejtë të instrumentit mbulues. Matja e ndryshimeve në vlerën e elementit të mbrojtur që lidhet me volumin që vazhdon të jetë i përcaktuar, mbetet gjithashtu e pandikuar. Megjithatë, që nga data e vendosjes rishtas në ekuilibër, volumi me të cilin elementi i mbrojtur është zvogëluar nuk është më pjesë e marrëdhënies mbrojtëse. Për shembull, në qoftë se një njësi ekonomike ka mbrojtur fillimisht një volum prej 100 ton të një malli me një çmim të ardhshëm prej 80 njësi monetare dhe e zvogëlon këtë volum me 10 ton me vendosjen rishtas në ekuilibër, elementi i mbrojtur pas vendosjes rishtas në ekuilibër do të jetë 90 ton, i mbrojtur me 80 njësi monetare. 10 tonët e elementit të mbrojtur që nuk janë më pjesë e marrëdhënies mbrojtëse do të kontabilizohen në përputhje me kërkesat për ndërprerjen e kontabilitetit mbrojtës (shih paragrafët 6.5.6-6.5.7 dhe B6.5.22-B6.5.28).
- B6.5.21 Kur ribalancon një marrëdhënie mbrojtëse, një njësi ekonomike duhet të azhurnojë analizat e burimeve të mbrojtjes jo efektive që priten të ndikojnë në marrëdhënien mbrojtëse gjatë periudhës (të mbetur) të saj (shih paragrafin B6.4.2). Dokumentimi i marrëdhënies mbrojtëse duhet të azhurnohet në përputhje me rrethanat.

Ndërprerja e kontabilitetit mbrojtës

- B6.5.22 Ndërprerja e kontabilitetit mbrojtës zbatohet në mënyrë prospektive që në momentin që nuk plotësohen më kriteret kualifikuese.
- B6.5.23 Një njësi ekonomike nuk duhet të anultojë përcaktimin dhe në këtë mënyrë të ndërpresë një marrëdhënie mbrojtëse që:
- (a) plotëson ende objektivin e menaxhimit të rrezikut në bazë të të cilit është kualifikuar për kontabilitetin mbrojtës (d.m.th. njësi ekonomike ende zbaton objektivin e menaxhimit të rrezikut); dhe
  - (b) vazhdon të plotësojë të gjitha kriteret e tjera kualifikuese (pas marrjes në konsideratë të çdo vendosjeje rishtas në ekuilibër të marrëdhënies mbrojtëse, nëse është e zbatueshme).
- B6.5.24 Për qëllime të këtij Standardi, strategjia e menaxhimit të rrezikut të një njësie ekonomike ndahet nga objektivat e saj për menaxhimin e rrezikut. Strategjia e menaxhimit të rrezikut vendoset në nivelin më të lartë në të cilin një njësi ekonomike përcakton se si e menaxhon rrezikun e saj. Strategjitë e menaxhimit të rrezikut identifikojnë në mënyrë tipike rreziqet ndaj të cilave njësi ekonomike është e ekspozuar dhe përcakton mënyrën sesi do të reagojë ndaj tyre. Një strategji e menaxhimit të rrezikut zakonisht qëndron për një periudhë të gjatë dhe mund të ketë fleksibilitet për t'u përgjigjur ndaj ndryshimeve në rrethanat të cilat ndodhin ndërkohë që strategjia është e vlefshme (për shembull, norma interesi të ndryshme ose nivele çmimi mallrash që rezultojnë në një shkallë të ndryshme mbulimi). Kjo zakonisht përcaktohet në një dokument të përgjithshëm që përçohet në të gjitha nivelet e një njësie ekonomike nëpërmjet politikave që përmbajnë udhëzime më specifike. Në të kundërt, objektivi i menaxhimit të rrezikut për një marrëdhënie mbrojtëse zbatohet në nivelin e një marrëdhënie mbrojtëse të veçantë. Kjo ka të bëjë me mënyrën sesi një instrument mbulues i veçantë që ka qenë i përcaktuar përdoret për të mbrojtur ekspozimin e veçantë që ka qenë i përcaktuar si element i mbrojtur. Kështu që, një strategji e menaxhimit të rrezikut mund të përfshijë shumë marrëdhënie mbrojtëse të ndryshme, objektivat e menaxhimit të rrezikut të të cilave kanë të bëjnë me vënien në zbatim të strategjisë së përgjithshme të menaxhimit të rrezikut. Për shembull:
- (a) një njësi ekonomike ka një strategji për menaxhimin e ekspozimit ndaj normës së saj të interesit në financimin e borxhit që përcakton rangun për kombinimin midis financimit me normë variabël dhe financimit me normë fikse për njësinë ekonomike në përgjithësi. Strategjia është që të mbajë 20 për qind deri në 40 për qind të borxhit me normë fikse. Njësi ekonomike vendos nga koha në kohë si do ta vërë në zbatim këtë strategji (d.m.th. ku e pozicionon veten midis rangut 20 deri në 40 për qind për ekspozimin ndaj interesit me normë fikse) në varësi të nivelit të normave të interesit. Nëse normat e interesit janë të ulëta njësi ekonomike cakton interesin për një borxh më të madh sesa kur normat e interesit janë të larta. Borxhi me normë variabël i njësisë ekonomike është 100 njësi monetare, nga të cilat 30 njësi monetare shkëmbehen në një ekspozim me normë fikse. Njësi ekonomike shfrytëzon avantazhin e normave të ulëta të interesit për të emetuar një shtesë borxhi prej 50 njësi monetare për të financuar një investim të madh, të cilën njësi ekonomike e kryen duke emetuar një obligacion me normë fikse. Në kontekstin e normave të ulëta të interesit, njësi ekonomike vendos të caktojë ekspozimin e vet ndaj normave fikse të interesit në masën 40 për qind të borxhit total duke reduktuar me 20 njësi monetare masën me të cilën ajo mbron më parë ekspozimin me normë variabël, duke rezultuar kështu në një ekspozim

me normë fikse prej 60 njësi monetare. Në këtë situatë vetë strategjia e menaxhimit të rrezikut mbetet e pandryshuar. Megjithatë, në kundërshtim me sa më sipër zbatimi i kësaj strategjie nga njësia ekonomike ka ndryshuar dhe kjo do të thotë që, për ekspozimin me normë variabël prej 20 njësi monetare që ka qenë e mbrojtur më parë, objektivi i menaxhimit të rrezikut ka ndryshuar (d.m.th. në nivelin e marrëdhënies mbrojtëse). Si rrjedhojë, në këtë situatë kontabiliteti mbrojtës duhet të ndërpritet për 20 njësi monetare të ekspozimit me normë variabël që ka qenë i mbrojtur më parë. Kjo mund të përfshijë reduktimin e pozicionit të shkëmbimit me 20 njësi monetare por, në varësi të rrethanave, një njësi ekonomike mund të mbajë këtë volum shkëmbimi dhe, për shembull, ta përdorë atë për të mbuluar një ekspozim të ndryshëm ose mund të bëhet pjesë e librit të transaksioneve tregtare. Anasjelltas, në qoftë se njësia ekonomike në vend të kësaj shkëmben një pjesë të borxhit të saj të ri me normë fikse në një ekspozim me normë variabël, kontabiliteti mbrojtës duhet të vazhdojë për ekspozimin e tij të mëparshëm të mbrojtur me normë variabël.

- (b) disa ekspozime vijnë si pasojë e pozicioneve që ndryshojnë shpesh, për shembull, rreziku i normës së interesit i një portofoli të hapur në një instrument borxhi. Shtesa e instrumenteve të reja të borxhit dhe çregjistrimi i instrumenteve të borxhit e ndryshojnë këtë ekspozim në mënyrë të vazhdueshme (d.m.th kjo është ndryshe nga thjesht largimi i një pozicioni që maturohet). Ky është një proces dinamik në të cilin edhe ekspozimi edhe instrumenti mbulues i përdorur për të menaxhuar atë, nuk mbeten të njëjtë për një kohë të gjatë. Si rrjedhojë, një njësi ekonomike me një ekspozim të tillë përshtat në mënyrë të shpeshtë instrumentet mbulues që përdor për të menaxhuar rrezikun e normës së interesit ndërkohë që ndryshon ekspozimi. Për shembull, instrumentet e borxhit me afat të mbetur maturimi 24 muaj përcaktohen si elementë të mbrojtur për rrezikun e normës së interesit për 24 muaj. E njëjta procedurë zbatohet për periudha të tjera kohore ose periudha maturimi. Pas një periudhe të shkurtër kohe, njësia ekonomike i ndërpret të gjitha, disa ose një pjesë të marrëdhënieve mbrojtëse të përcaktuara më parë për periudha maturimi dhe përcakton marrëdhënie të reja mbrojtëse për periudha maturimi në bazë të madhësisë së tyre dhe instrumenteve mbulues që përdoren aktualisht. Ndërprerja e kontabilitetit mbrojtës në këtë situatë pasqyron faktin që këto marrëdhënie mbrojtëse janë krijuar në një mënyrë të tillë që njësia ekonomike shikon për një instrument mbulues të ri dhe një element të mbrojtur të ri në vend të instrumentit mbulues dhe elementit të mbrojtur që ishin të përcaktuar më parë. Strategjia e menaxhimit të rrezikut mbetet e njëjtë, por nuk ka asnjë objektiv të menaxhimit të rrezikut që vazhdon të jetë i vlefshëm për ato marrëdhënie mbrojtëse të përcaktuara më parë, të cilat nuk ekzistojnë më si të tilla. Në një situatë të tillë, ndërprerja e kontabilitetit mbrojtës zbatohet deri në atë masë në të cilën ka ndryshuar objektivi i menaxhimit të rrezikut. Kjo varet nga situata në të cilën ndodhet njësia ekonomike dhe mund, për shembull, të ndikojë në të gjitha ose vetëm disa prej marrëdhënieve mbrojtëse të një periudhe maturimi, ose vetëm në një pjesë të marrëdhënieve mbrojtëse.
- (c) një njësi ekonomike ka një strategji për menaxhimin e rrezikut me anë të së cilës ajo menaxhon rrezikun e monedhës së huaj në shitjet e parashikuara dhe llogaritë e arkëtueshme që rrjedhin prej tyre. Në kuadër të kësaj strategjie njësia ekonomike menaxhon rrezikun e monedhës së huaj si një marrëdhënie mbrojtëse të posaçme vetëm deri në pikën e njohjes të llogarive të arkëtueshme. Pas kësaj, njësia ekonomike nuk e menaxhon më rrezikun e monedhës së huaj në bazë të kësaj marrëdhënie mbrojtëse të posaçme. Në vend të kësaj, ajo i menaxhon së bashku rrezikun e monedhës së huaj nga llogaritë e arkëtueshme, llogaritë e pagueshme dhe derivativët (që nuk kanë të bëjnë me transaksionet parashikuese që nuk janë kryer ende) të shprehur në të njëjtën monedhë të huaj. Për qëllime të kontabilitetit, kjo funksionon si një mbrojtje 'natyrale' sepse fitimet dhe humbjet nga rreziku i kursit të këmbimit në të gjithë këto zëra njihen menjëherë në fitim ose humbje. Rrjedhimisht, për qëllime të kontabilitetit, në qoftë se marrëdhënia mbrojtëse është përcaktuar për periudhën deri në datën e pagesës, ajo duhet të ndërpritet në momentin e njohjes së llogarisë së arkëtueshme, për shkak se objektivi i menaxhimit të rrezikut i marrëdhënies mbrojtëse nuk zbatohet më. Rreziku i kursit të këmbimit tashmë menaxhohet brenda së njëjtës strategji por mbi baza të ndryshme. Nga ana tjetër, në qoftë se një njësi ekonomike ka pasur një objektiv të ndryshëm të menaxhimit të rrezikut dhe menaxhonte rrezikun e monedhës së huaj si një marrëdhënie mbrojtëse e vazhdueshme në mënyrë të veçantë për atë shumë të shitjeve të parashikuara dhe llogaritë e arkëtueshme që rrjedhin prej saj deri në datën e shlyerjes, kontabiliteti mbrojtës do të vazhdojë deri në atë datë.

B6.5.25 Ndërprerja e kontabilitetit mbrojtës mund të ndikojë:

- (a) një marrëdhënie mbrojtëse në tërësinë e saj; ose
- (b) një pjesë të marrëdhënies mbrojtëse (që do të thotë se kontabiliteti mbrojtës vazhdon për pjesën e mbetur të marrëdhënies mbrojtëse).

B6.5.26 Një marrëdhënie mbrojtëse ndërpritet në tërësi kur, si një e tërë, ajo nuk e përmbush më kriterin e kualifikimit. Për shembull:

- (a) Marrëdhënia mbrojtëse nuk e plotëson më objektivin e menaxhimit të rrezikut në bazë të të cilit është kualifikuar për kontabilitetin mbrojtës (d.m.th njësia ekonomike nuk e zbaton më këtë objektiv të menaxhimit të rrezikut);
- (b) instrumenti apo instrumentet mbrojtëse janë shitur ose ndërprerë (në lidhje me volumin total që ishte pjesë e marrëdhënies mbrojtëse); ose
- (c) nuk ekziston më një marrëdhënie ekonomike midis elementit të mbrojtur dhe instrumentit mbulues, ose efekti i rrezikut të kredisë fillon të dominojë ndryshimet në vlerë që vijnë si rezultat i kësaj marrëdhënie ekonomike.

B6.5.27 Një pjesë e marrëdhënies mbrojtëse ndërpritet (dhe kontabiliteti mbrojtës vazhdon për pjesën tjetër të saj) kur vetëm një pjesë e marrëdhënies mbrojtëse nuk përmbush më kriteret kualifikuese. Për shembull:

- (a) në vendosjen rishtas në ekuilibër të marrëdhënies mbrojtëse, raporti i mbrojtjes mund të rregullohet në mënyrë të tillë që një pjesë e volumit të elementit të mbrojtur nuk është më pjesë e marrëdhënies mbrojtëse (shih paragrafin B6.5.20); kështu që, kontabiliteti mbrojtës ndërpritet vetëm për atë pjesë të elementit të mbrojtur që nuk është më pjesë e marrëdhënies mbrojtëse; ose
- (b) kur një pjesë e elementit të mbrojtur që është një transaksion parashikues (ose është një përbërës i tij) nuk është më me probabilitet të lartë që të ndodhë, kontabiliteti mbrojtës ndërpritet vetëm për atë pjesë të elementit të mbrojtur ndodhja e të cilit nuk ka më probabilitet të lartë. Megjithatë, në qoftë se një njësi ekonomike ka një histori të përcaktimit të mbulimit të transaksioneve parashikuese dhe më pas ka vendosur se transaksionet parashikuese nuk pritet më të ndodhin, aftësia e njësisë ekonomike për të parashikuar transaksionet parashikuese me saktësi vihet në dyshim kur parashikon transaksione parashikuese të ngjashme. Kjo ndikon në vlerësimin nëse transaksionet parashikuese të ngjashme janë me probabilitet të lartë (shih paragrafin 6.3.3) dhe nëse janë të përshtatshëm si elemente të mbrojtur.

B6.5.28 Një njësi ekonomike mund të përcaktojë një marrëdhënie mbrojtëse të re që përfshin instrumentin mbulues ose elementin e mbrojtur të një marrëdhënie mbrojtëse të mëparshme për të cilën kontabiliteti mbrojtës (një pjesë ose në tërësi) është ndërprerë. Ky nuk përbën një vazhdim të një marrëdhënie mbrojtëse por është një rifillim. Për shembull:

- (a) një instrument mbulues pëson një përkeqësim drastik të kredisë sa që njësia ekonomike e zëvendëson atë me një instrument mbulues të ri. Kjo do të thotë që marrëdhënia mbrojtëse fillestare ka dështuar për të arritur objektivin e menaxhimit të rrezikut dhe kështu që ndërpritet tërësisht. Instrumenti i ri mbulues përcaktohet si mbrojtje e të njëjtit ekspozim që ishte i mbrojtur edhe më parë dhe formon një marrëdhënie të re mbrojtëse. Kështu që, ndryshimet në vlerën e drejtë ose në flukset e mjeteve monetare të elementit të mbrojtur maten duke filluar nga, dhe duke u referuar nga, data e përcaktimit të marrëdhënies së re mbrojtëse në vend të datës në të cilën ishte përcaktuar marrëdhënia mbrojtëse fillestare.
- (b) një marrëdhënie mbrojtëse ndërpritet para përfundimit të mandatit të saj. Instrumenti mbulues në atë marrëdhënie mbrojtëse mund të përcaktohet si instrument mbulues në një marrëdhënie tjetër mbrojtëse (për shembull, kur rregullon raportin e mbrojtjes me vendosjen rishtas në ekuilibër duke rritur volumin e instrumentit mbulues apo kur përcakton një marrëdhënie mbrojtëse komplet të re).

Kontabiliteti për vlerën në kohë të opsioneve

B6.5.29 Një opsjon mund të konsiderohet si i lidhur me një periudhë kohore, sepse vlera në kohë e tij përfaqëson një detyrim për të siguruar mbrojtje për mbajtësin e opsionit gjatë një periudhe kohore. Megjithatë, pikëpamjet kryesore për qëllimin e vlerësimit nëse një opsjon mbulon një transaksion ose një element të mbrojtur që lidhet me periudhën kohore janë karakteristikat e atij elementi të mbrojtur, duke përfshirë edhe faktin si dhe kur ai ndikon në fitimin ose humbjen. Kështu që, një njësi ekonomike do të vlerësojë llojin e elementit të mbrojtur (shih paragrafin 6.5.15(a)) në bazë të natyrës së elementit të mbrojtur (pavarësisht nga fakti nëse marrëdhënia mbrojtëse është një mbrojtje e fluksit monetar apo një mbrojtje me vlerën e drejtë):

- (a) vlera në kohë e një opsioni ka të bëjë me një element të mbrojtur që lidhet me një transaksion nëse natyra e elementit të mbrojtur është një transaksion për të cilin vlera në kohë ka karakterin e kostove të këtij transaksioni. Një shembull i tillë është kur vlera në kohë e një opsioni lidhet me një element të mbrojtur që rezulton në njohjen e një zëri matja fillestare e të cilit përfshin the kostot e transaksionit (për shembull, një njësi ekonomike mbron blerjen e një malli, nëse kjo është një transaksion parashikues apo një angazhim i përcaktuar, nga rreziku i çmimit të mallit dhe përfshin dhe kostot e transaksionit në matjen fillestare të inventarit). Si pasojë e përfshirjes së vlerës në kohë të një opsioni në matjen fillestare të një elementi të mbrojtur të veçantë, vlera në kohë ndikon fitimin ose humbjen në të njëjtën kohë si dhe elementi i mbrojtur. Në mënyrë të

ngjashme, një njësi ekonomike që mbron shitjen e një malli, nëse kjo është një transaksion i ardhshëm apo një angazhim i përcaktuar, duhet të përfshijë vlerën në kohë të opsionit si pjesë e kostos së shitjes të këtij malli (kështu që, vlera në kohë do të ishte njohur në fitim ose humbje në të njëjtën periudhë që janë njohur dhe të ardhurat nga shitja e kësaj mbrojtje).

- (b) vlera në kohë e një opsioni ka të bëjë me një periudhë kohore që lidhet me një element të mbrojtur në qoftë se natyra e elementit të mbrojtur është e tillë që vlera në kohë ka karakterin e një kosto për të siguruar mbrojtje kundrejt një rreziku për një periudhë të caktuar kohore (por elementi i mbrojtur nuk rezulton në një transaksion që përfshin nocionin e një kosto transaksioni sipas pikës (a)). Për shembull, në qoftë se inventari i mallit është i mbrojtur nga rreziku i rënies së vlerës së drejtë për gjashtë muaj nëpërmjet një opsion-malli me një afat përkatës, vlera në kohë e opsionit do të ishte shpërndarë në fitim ose humbje (d.m.th do të amortizohej në mënyrë sistematike lineare) për një periudhë kohore gjashtë muaj. Një shembull tjetër është mbrojtja e një investimi neto në një njësi ekonomike të huaja që është i mbrojtur për 18 muaj nëpërmjet një opsioni të këmbimit në monedha të huaja, i cili mund të rezultojë në shpërndarjen e vlerës në kohë të opsionit për një periudhë kohore 18 mujore.

B6.5.30 Karakteristikat e elementit të mbrojtur, përfshirë dhe faktin si dhe kur elementi i mbrojtur ndikon në fitim ose humbje, kanë efekt gjithashtu mbi periudhën gjatë së cilës amortizohet vlera në kohë e opsionit që mbron një element i mbrojtur të lidhur me një njësi periudhe kohore, i cili është i qëndrueshëm në periudhën kur gjatë së cilës vlera e perceptuar e opsionit mund të ndikojë fitimin ose humbjen në përputhje me kontabilitetin mbrojtës. Për shembull, nëse një opsion i normës së interesit (kufi maksimal) përdoret për të ofruar mbrojtje kundrejt rrezikut të rritjes së shpenzimeve për interesa në një obligacion me normë të luhatshme, vlera në kohë e këtij kufiri maksimal do amortizohet në fitim ose humbje përgjatë së njëjtës periudhë në të cilën vlera e perceptuar e kufirit maksimal do të ndikonte në fitim ose humbje:

- (a) në qoftë se kufiri maksimal mbron nga rritjet e normave të interesit për tre vitet e para të jetës të një obligacioni pesë vjeçar me normë të luhatshme, vlera në kohë e këtij kufiri maksimal amortizohet përgjatë tre viteve; ose
- (b) në qoftë se kufiri maksimal është një opsion të së ardhmes me fillim të përcaktuar që mbron nga rritjet e normave të interesit për vitin e dytë dhe të tretë të jetës të një obligacioni pesë vjeçar me normë të luhatshme, vlera në kohë e këtij kufiri maksimal amortizohet përgjatë vitit të dytë dhe të tretë;

B6.5.31 Kontabiliteti i vlerës në kohë të opsioneve në përputhje me paragrafin 6.5.15 zbatohet gjithashtu edhe për një kombinim të një opsioni të blerë dhe një opsioni të shitur (njëri është opsion për të shitur dhe tjetri është opsion për të blerë), i cili në datën e përcaktimit si instrument mbulues e ka vlerën në kohë neto zero (zakonisht i referohemi si një opsion investimi mbrojtës me kosto zero (zero-cost collar)). Në këtë rast, njëسيا ekonomike duhet të njohë çdo ndryshim në vlerën në kohë në të ardhura të tjera përmbledhëse, megjithëse ndryshimi në vlerën në kohë përgjatë të gjithë periudhës së marrëdhënies mbrojtëse është zero. Kështu që, në qoftë se vlera në kohë e opsionit ka të bëjë me:

- (a) një element të mbrojtur që lidhet me një transaksion, shumën e vlerës në kohë në fund të marrëdhënies mbrojtëse që rregullon elementin e mbrojtur ose që riklasifikohet në fitim ose humbje (shih paragrafin 6.5.15(b)) do të jetë zero.
- (b) një element të mbrojtur që lidhet me periudhën kohore, shpenzimet e amortizimit që kanë të bëjnë me vlerën në kohë janë zero.

B6.5.32 Kontabiliteti për vlerën në kohë të opsioneve në përputhje me paragrafin 6.5.15 zbatohet vetëm në atë masë në të cilën vlera në kohë lidhet me elementin e mbrojtur (vlera në kohë e përafëruar). Vlera në kohë e një opsioni ka të bëjë me elementin e mbrojtur në qoftë se termat e rëndësishme (si vlera nominale, jeta dhe bazat e tij) janë të përafëruara me elementin e mbrojtur. Kështu që, nëse termat kritike të opsionit dhe elementit të mbrojtur nuk janë plotësisht të përafëruar, një njësi ekonomike duhet të përcaktojë vlerën në kohë të përafëruar, d.m.th. sa nga vlera në kohë e përfshirë në prim (vlera në kohë aktuale) ka të bëjë me elementin e mbrojtur (dhe në këtë mënyrë duhet të trajtohet në përputhje me paragrafin 6.5.15). Një njësi ekonomike përcakton vlerën në kohë të përafëruar duke përdorur vlerësimin e opsionit që ka terma kritike që përputhen plotësisht me elementin e mbrojtur.

B6.5.33 Në qoftë se vlera në kohë aktuale dhe vlera në kohë e përafëruar ndryshojnë, njëسيا ekonomike duhet të përcaktojë shumën që është akumuluar në një përbërës kapitali të veçantë në përputhje me paragrafin 6.5.15 si më poshtë:

- (a) në qoftë se, në fillim të marrëdhënies mbrojtëse, vlera në kohë aktuale është më e madhe se vlera në kohë e përafëruar, njëسيا ekonomike do të:
- (i) përcaktojë shumën që është akumuluar në një përbërës kapitali të veçantë në bazë të vlerës në kohë të përafëruar; dhe

- (ii) kontabilizojë diferencat në ndryshimet në vlerën e drejtë midis dy vlerave në kohë në fitim ose humbje.
- (b) në qoftë se, në fillim të marrëdhënies mbrojtëse, vlera në kohë aktuale është më e ulët se vlera në kohë e përafuar, njëسيا ekonomike do të përcaktojë shumën që është akumuluar në një përbërës të veçantë kapitali duke iu referuar ndryshimit më të ulët të akumuluar në vlerën e drejtë të:
- (i) vlerës në kohë aktuale; dhe
  - (ii) vlerës në kohë të përafuar.
- Çdo teprice e ndryshimit në vlerën e drejtë të vlerës në kohë aktuale do të njihet në fitim ose humbje.

Kontabiliteti për elementin e ardhshëm të kontratave të ardhshme dhe shpërndarja e bazës së monedhës së huaj të instrumenteve financiare

B6.5.34 Një kontratë e ardhshme mund të konsiderohet si e lidhur me një periudhë kohore sepse elementi i ardhshëm i saj përfaqëson detyrime për një periudhë kohore (e cila është gjëja thelbësore për të cilën është përcaktuar). Megjithatë, pikëpamjet kryesore për qëllimin e vlerësimit nëse një instrument mbulues mbron një transaksion ose një element të mbrojtur që lidhet me periudhën kohore janë karakteristikat e atij elementi të mbrojtur, duke përfshirë edhe faktin si dhe kur ai ndikon në fitimin ose humbjen. Kështu që, një njësi ekonomike do të vlerësojë llojin e elementit të mbrojtur (shih paragrafët 6.5.16 dhe 6.5.15(a)) në bazë të natyrës së elementit të mbrojtur (pavarësisht nga fakti nëse marrëdhënia mbrojtëse është një mbrojtje e fluksit monetar apo një mbrojtje me vlerën e drejtë):

- (a) elementi i ardhshëm i një kontrate të ardhshme ka të bëjë me një element të mbrojtur që lidhet me një transaksion nëse natyra e elementit të mbrojtur është një transaksion për të cilin elementi i ardhshëm ka karakterin e kostove të këtij transaksioni. Një shembull i tillë është kur elementi i ardhshëm lidhet me një element të mbrojtur që rezulton në njohjen e një zëri matja fillestare e të cilit përfshin the kostot e transaksionit (për shembull, një njësi ekonomike mbron një blerje inventari të shprehur në monedhë të huaj, qoftë ky një transaksion parashikues apo një angazhim i përcaktuar, nga rreziku i kursit të këmbimit dhe përfshin edhe kostot e transaksionit në matjen fillestare të inventarit). Si pasojë e përfshirjes së elementit të ardhshëm në matjen fillestare të një elementi të mbrojtur të veçantë, elementi i ardhshëm ndikon fitimin ose humbjen në të njëjtën kohë si dhe elementi i mbrojtur. Në mënyrë të ngjashme, një njësi ekonomike që mbron shitjen e një malli të shprehur në monedhë të huaj ndaj rrezikut nga monedha e huaj, qoftë ky një transaksion parashikues apo një angazhim i përcaktuar, duhet të përfshijë elementin e ardhshëm si pjesë e kostos së shitjes të këtij malli (kështu që, elementi i ardhshëm do të ishte njohur në fitim ose humbje në të njëjtën periudhë që janë njohur dhe të ardhurat nga shitja e mbrojtur).
- (b) elementi i ardhshëm i një kontrate të ardhshme ka të bëjë me një element të mbrojtur që lidhet me një periudhë kohore në qoftë se natyra e elementit të mbrojtur është e tillë që elementi i ardhshëm ka karakterin e një kostoje për të siguruar mbrojtje kundrejt një rreziku për një periudhë të caktuar kohore (por elementi i mbrojtur nuk rezulton në një transaksion që përfshin nocionin e një kosto transaksioni sipas pikës (a)). Për shembull, në qoftë se inventari i mallit është i mbrojtur nga ndryshimet në vlerën e drejtë për gjashtë muaj nëpërmjet një kontrate të ardhshme për mallra me një afat përkatës, elementi i ardhshëm i kontratës së ardhshme do të ishte shpërndarë në fitim ose humbje (d.m.th do të amortizohej në mënyrë sistematike lineare) për një periudhë kohore gjashtë muaj. Një shembull tjetër është mbrojtja e një investimi neto në një njësi ekonomike të huaj që është i mbrojtur për 18 muaj nëpërmjet një kontrate të ardhshme të këmbimit në monedha të huaja, i cili mund të rezultojë në shpërndarjen e elementit të ardhshëm të kontratës së ardhshme për atë periudhë kohore 18 mujore.

B6.5.35 Karakteristikat e elementit të mbrojtur, përfshirë dhe faktin si dhe kur elementi i mbrojtur ndikon në fitim ose humbje, kanë efekt gjithashtu mbi periudhën gjatë së cilës amortizohet elementi i ardhshëm i një kontrate të ardhshme që mbron një element të mbrojtur të lidhur me një një periudhe kohore, gjë e cila ndodh përgjatë periudhës me të cilën ka të bëjë elementi i ardhshëm. Për shembull, nëse një kontratë e ardhshme mbron ekspozimin ndaj luhatjeve të normave 3-mujore të interesit për një periudhë 3-mujore që fillon pas gjashtë muajsh, elementi i ardhshëm amortizohet përgjatë periudhës që shtrihet nga muaji i shtatë deri në muajin e nëntë.

B6.5.36 Kontabiliteti për elementin e ardhshëm të një kontrate të ardhshme në përputhje me paragrafin 6.5.16 zbatohet gjithashtu nëse, në datën në të cilën kontrata e ardhshme përcaktohet si instrument mbulues, elementi i ardhshëm është zero. Në këtë rast, njëسيا ekonomike duhet të njohë çdo ndryshim në vlerën e drejtë që ka të bëjë drejtpërdrejt me elementin e ardhshëm, në të ardhura të tjera përmbledhëse, megjithëse ndryshimi i akumuluar në vlerën e drejtë që ka të bëjë drejtpërdrejt me elementin e ardhshëm përgjatë të

gjithë periudhës së marrëdhënies mbrojtëse është zero. Kështu që, nëse elementi i ardhshëm i një kontrate të ardhshme ka të bëjë me:

- (a) një element i mbrojtur që lidhet me një transaksion, vlera në lidhje me elementin e ardhshëm në fund të marrëdhënies mbrojtëse që rregullon elementin e mbrojtur ose që riklasifikohet në fitim ose humbje (shih paragrafët 6.5.16 dhe 6.5.15(b)) do të jetë zero.
- (b) një element i mbrojtur që lidhet me periudhën kohore, vlera e amortizimit që ka të bëjë me elementin e ardhshëm është zero.

B6.5.37 Kontabiliteti për elementin e ardhshëm të kontratave të ardhshme në përputhje me paragrafin 6.5.16 zbatohet vetëm në atë masë në të cilën elementi i ardhshëm lidhet me elementin e mbrojtur (elementi i ardhshëm i përafuar). Elementi i ardhshëm i një kontrate të ardhshme ka të bëjë me elementin e mbrojtur nëse termat e rëndësishme të kontratës së ardhshme (si vlera nominale, jeta dhe bazat e saj) janë të përafuara me elementin e mbrojtur. Kështu që, nëse termat e rëndësishme të kontratës së ardhshme dhe elementit të mbrojtur nuk janë plotësisht të përafuara, një njësi ekonomike duhet të përcaktojë elementin e ardhshëm të përafuar, d.m.th. sa nga elementi i ardhshëm i përfshirë në kontratën e ardhshme (elementi i ardhshëm aktual) ka të bëjë me elementin e mbrojtur (dhe në këtë mënyrë duhet të trajtohet në përputhje me paragrafin 6.5.16). Një njësi ekonomike përcakton elementin e ardhshëm të përafuar duke përdorur vlerësimin e kontratës së ardhshme që do të kishte termat e rëndësishme që përputhen plotësisht me elementin e mbrojtur.

B6.5.38 Në qoftë se elementi i ardhshëm aktual dhe elementi i ardhshëm i përafuar ndryshojnë, njësi ekonomike duhet të përcaktojë shumën që është akumuluar në një përbërës kapitali të veçantë në përputhje me paragrafin 6.5.16 si më poshtë:

- (a) në qoftë se, në fillim të marrëdhënies mbrojtëse, vlera absolute e elementit të ardhshëm aktual është më e madhe se vlera e elementit të ardhshëm të përafuar, njësi ekonomike duhet të:
  - (i) përcaktojë shumën që është akumuluar në një përbërës kapitali të veçantë në bazë të elementit të ardhshëm të përafuar; dhe
  - (ii) kontabilizojë diferencat në ndryshimet në vlerën e drejtë midis dy elementëve të ardhshëm në fitim ose humbje.
- (b) në qoftë se, në fillim të marrëdhënies mbrojtëse, vlera absolute e elementit të ardhshëm aktual është më e vogël se ajo e elementit të ardhshëm të përafuar, njësi ekonomike duhet të përcaktojë shumën që është akumuluar në një përbërës kapitali të veçantë duke iu referuar ndryshimit të akumuluar më të vogël në vlerën e drejtë të:
  - (i) vlerës absolute të elementit të ardhshëm aktual; dhe
  - (ii) vlerës absolute të elementit të ardhshëm të përafuar.

Çdo tepriçë e ndryshimit në vlerën e drejtë të elementit të ardhshëm aktual do të njihet në fitim ose humbje.

B6.5.39 Kur një njësi ekonomike veçon shpërndarjen e bazës së monedhës së huaj nga një instrument financiar dhe e përjashton këtë instrument financiar nga përcaktimi si instrument mbulues (shih paragrafin 6.2.4(b)), udhëzimet e zbatimit në paragrafët B6.5.34-B6.5.38 zbatohen për shpërndarjen e bazës së monedhës së huaj në të njëjtën mënyrë siç zbatohen për elementin e ardhshëm të kontratës së ardhshme.

Mbulimi i një grupi zërash (seksioni 6.6)

Mbulimi i një pozicioni neto

Përshtatshmëria e kontabilitetit mbrojtës dhe përcaktimi i një pozicioni neto

B6.6.1 Një pozicion neto është i përshtatshëm për kontabilitetin mbrojtës vetëm nëse njësi ekonomike mbron mbi baza neto për qëllime të menaxhimit të rrezikut. Nëse një njësi ekonomike përdor mbrojtjen në këtë mënyrë është fakt absolut (jo thjesht çështje pohimi apo dokumentacioni). Kështu që, një njësi ekonomike nuk mund të zbatojë kontabilitetin mbrojtës mbi baza neto vetëm për të arritur një rezultat të veçantë kontabiliteti në qoftë se kjo nuk do të pasqyronte metodën e menaxhimit të rrezikut të saj. Mbulimi i pozicionit neto duhet të jetë pjesë e një strategjie të përcaktuar për menaxhimin e rrezikut. Normalisht kjo duhet të aprovohet nga personeli drejtues kryesor siç përcaktohet në SNK 24 *Dhënia e informacioneve shpjeguese për palët e lidhura*.

B6.6.2 Për shembull, Njësi ekonomike A, monedha funksionale e së cilës është monedha lokale, ka një angazhim të përcaktuar për të paguar 150,000 njësi në monedhë të huaj për shpenzime publiciteti në një periudhë kohore prej 9 muajsh dhe një angazhim të përcaktuar për të shitur produkte të gatshme në vlerën 150,000

njësi në monedhë të huaj në një periudhë 15 mujore. Njësia ekonomike A futet në një derivativ në monedhë të huaj që shtrihet në periudhën kohore 9 mujore gjatë së cilës kjo njësi ekonomike merr 100 njësi në monedhë të huaj dhe paguan 70 njësi monetare. Njësia ekonomike A nuk ka asnjë ekspozim tjetër ndaj monedhës së huaj. Njësia ekonomike A nuk menaxhon rrezikun e monedhës së huaj mbi baza neto. Kështu që, Njësia ekonomike A nuk mund të zbatojë kontabilitetin mbrojtës për një marrëdhënie mbrojtëse midis derivativit në monedhë të huaj dhe një pozicioni neto prej 100 njësi në monedhë të huaj (përbërë nga 150,000 njësi në monedhë të huaj nga angazhimi i blerjes së përcaktuar-d.m.th. shërbime publiciteti-dhe 149,900 njësi në monedhë të huaj (nga 150,000 njësi në monedhë të huaj) nga angazhimi i shitjes së përcaktuar) për një periudhë 9 mujore.

- B6.6.3 Në qoftë se Njësia ekonomike A do të kishte menaxhuar rrezikun e monedhës së huaj mbi një bazë neto dhe nuk do të ishte futur në një derivativ në monedhë të huaj (sepse ai e rrit ekspozimin ndaj rrezikut të monedhës së huaj në vend që ta ulë atë), atëherë njësia ekonomike do të ishte në një pozicion të mbrojtur normal për nëntë muaj. Normalisht, ky pozicion i mbrojtur nuk do të pasqyrohej në pasqyrat financiare sepse transaksionet njihen në periudha raportimi të ndryshme në të ardhmen. Pozicioni neto zero do të ishte i përshtatshëm për kontabilitetin mbrojtës vetëm nëse plotësohen kushtet në paragrafin 6.6.6.
- B6.6.4 Kur një grup zërash që përbëjnë një pozicion neto përcaktohet si element i mbrojtur, njësia ekonomike do të përcaktojë në tërësi grupin e zërave i cili përfshin ato zëra që përbëjnë pozicionin neto. Një njësi ekonomike nuk lejohet që të përcaktojë një vlerë abstrakte jo specifike të një pozicioni neto. Për shembull, një njësi ekonomike ka një grup angazhimesh shitjeje të përcaktuara në një periudhë 9 mujore për 100 njësi në monedhë të huaj dhe një grup angazhimesh blerjeje të përcaktuara në një periudhë 18 mujore për 120 njësi në monedhë të huaj. Njësia ekonomike nuk mund të përcaktojë një vlerë abstrakte të një pozicioni neto deri në 20 njësi monedhe të huaj. Në vend të kësaj, kjo njësi ekonomike duhet të përcaktojë një vlerë bruto për blerjet dhe një vlerë bruto për shitjet që të dyja bashkë çojnë në pozicionin neto të mbrojtur. Një njësi ekonomike duhet të përcaktojë pozicionet bruto që çojnë në pozicionin neto në mënyrë që njësia ekonomike të jetë në gjendje të përmbushë kërkesat për kontabilitetin për kualifikimin e marrëdhënieve mbrojtëse.

Zbatimi i kërkesave të mbrojtjes efektive për një mbrojtje të një pozicioni neto

- B6.6.5 Kur një njësi ekonomike përcakton nëse plotësohen kërkesat e mbrojtjes efektive në paragrafin 6.4.1(c) kur mbron një pozicion neto, ajo duhet të marrë në konsideratë ndryshimet në vlerën e zërave në pozicionin neto që kanë një efekt të ngjashëm si instrumenti mbulues në lidhje me ndryshimin në vlerën e drejtë të instrumentit mbulues. Për shembull, një njësi ekonomike ka një grup angazhimesh shitjeje të përcaktuara në një periudhë 9 mujore për 100 njësi në monedhë të huaj dhe një grup angazhimesh blerjeje të përcaktuara në një periudhë 18 mujore për 120 njësi në monedhë të huaj. Ajo mbron rrezikun e monedhës së huaj të pozicionit neto prej 20 njësi monedhe të huaj duke përdorur një kontratë të ardhshme këmbimi për 20 njësi monedhë e huaj. Kur përcakton nëse plotësohen kërkesat e mbrojtjes efektive sipas paragrafit 6.4.1(c), njësia ekonomike duhet të marrë në konsideratë marrëdhënien midis:
- ndryshimit në vlerën e drejtë në kontratën e ardhshme të këmbimit së bashku me ndryshimet e lidhura me rrezikun e monedhës së huaj në vlerën e angazhimeve të shitjes të përcaktuar; dhe
  - ndryshimet e lidhura me rrezikun e monedhës së huaj në vlerën e angazhimeve të blerjes së përcaktuar.
- B6.6.6 Në mënyrë të ngjashme, në qoftë se në shembullin e dhënë në paragrafin B6.6.5 njësia ekonomike do të kishte një pozicion neto zero, do të merrte në konsideratë marrëdhënien midis ndryshimeve të lidhura me rrezikun e monedhës së huaj në vlerën e angazhimeve të shitjes të përcaktuar dhe ndryshimeve të lidhura me rrezikun e monedhës së huaj në vlerën e angazhimeve të blerjes së përcaktuar, kur përcakton nëse plotësohen ose jo kërkesat për mbrojtjen efektive sipas paragrafit 6.4.1(c).

Mbrojtjet e fluksit të mjeteve monetare që përbëjnë një pozicion neto

- B6.6.7 Kur një njësi ekonomike mbron një grup zërash me pozicione të kompensimit të rrezikut (d.m.th. një pozicion neto), përshtatshmëria e kontabilitetit mbrojtës varet nga lloji i mbrojtjes. Në qoftë se mbrojtja është një mbrojtje me vlerën e drejtë, atëherë pozicioni neto mund të jetë i përshtatshëm si element i mbrojtur. Nëse, megjithatë, mbrojtja është një mbrojtje e fluksit të mjeteve monetare, atëherë pozicioni neto mund të jetë i përshtatshëm si element i mbrojtur vetëm nëse është një mbrojtje e rrezikut të monedhës së huaj dhe përcaktimi i atij pozicioni neto specifikon periudhën e raportimit në të cilën transaksionet parashikuese priten të ndikojnë fitimin ose humbjen dhe specifikon gjithashtu edhe natyrën dhe volumin e tyre.
- B6.6.8 Për shembull, një njësi ekonomike ka një pozicion neto që përbëhet nga një shtresë e poshtme e shitjeve prej 100 njësi monedhë e huaj dhe një shtresë e poshtme e blerjeve prej 150 njësi monedhë e huaj. Si shitjet ashtu edhe blerjet janë të shprehura në të njëjtën monedhë të huaj. Me qëllim që të specifikojë në mënyrë të

mjaftueshme përcaktimin e pozicionit neto të mbrojtur, njësia ekonomike specifikon në dokumentacionin origjinal të marrëdhënies mbrojtëse që shitjet konsistojnë në Produktin A ose Produktin B dhe blerjet konsistojnë në Makinerinë e tipit A, Makinerinë e tipit B dhe Lëndën e parë A. Njësia ekonomike specifikon gjithashtu volumet e transaksioneve nga natyra e secilit prej tyre. Njësia ekonomike dokumenton që shtresa e poshtme e shitjeve (100 njësi monedhë e huaj) është e përbërë nga një vëllim shitjesh të parashikuara prej 70 njësitë e para monedhë e huaj të Produktit A dhe 30 njësitë e para monedhë e huaj të Produktit B. Në qoftë se këto vëllime shitje pritet të ndikojnë në fitimin ose humbjen në periudha raportimi të ndryshme, njësia ekonomike do ta përfshinte këtë në dokumentacion, për shembull, 70 njësitë e para monedhë e huaj nga shitjet e Produktit A që pritet të ndikojnë fitimin ose humbjen në periudhën e parë raportuese dhe 30 njësitë e para monedhë e huaj nga shitjet e Produktit B që pritet të ndikojnë fitimin ose humbjen në periudhën e dytë raportuese. Njësia ekonomike dokumenton gjithashtu që shtresa e poshtme e blerjeve (150 njësi monedhë e huaj) përbëhet nga blerjet prej 60 njësitë të para monedhë e huaj të Makinerisë Tipi A, 40 njësitë e para monedhë e huaj të Makinerisë Tipi B dhe 50 njësitë e para monedhë e huaj Lëndë e parë A. Në qoftë se këto vëllime blerje pritet të ndikojnë fitimin ose humbjen në periudha raportimi të ndryshme, njësia ekonomike duhet të përfshijë në dokumentim një ndarje të vëllimeve të blerjes sipas periudhave të raportimit në të cilat ato pritet që të ndikojnë fitimin ose humbjen (njësoj siç dokumenton vëllimet e shitjeve). Për shembull, transaksioni parashikues do të specifikohet si:

- (a) 60 njësitë e para monedhë e huaj të blerjes së Makinerisë Tipi A që pritet të kenë ndikim në fitim ose humbje nga periudha e tretë raportuese përgjatë dhjetë periudhave të tjera raportuese;
- (b) 40 njësitë e para monedhë e huaj të blerjes së Makinerisë Tipi B që pritet të kenë ndikim në fitim ose humbje nga periudha e katërt raportuese përgjatë njëzet periudhave të tjera raportuese; dhe
- (c) 50 njësitë e para monedhë e huaj të blerjes së Lëndës së parë A që pritet të merren në dorëzim në periudhën e tretë raportuese dhe të shiten, d.m.th. të kenë ndikim mbi fitimin ose humbjen, në atë periudhë dhe në periudhën raportuese vijuese.

Specifikimi i natyrës së vëllimeve të transaksionit parashikues do të përfshijë aspekte të tilla si modeli i amortizimit për tokën, ndërtesën, makineritë e pajisjet e të njëjtit lloj, nëse natyra e këtyre zërave është e tillë që modeli i amortizimit mund të ndryshojë në varësi të faktit se si njësia ekonomike i përdor këto zëra. Për shembull, në qoftë se njësia ekonomike përdor zërat e Makinerisë Tipi A në dy procese të ndryshme prodhimi që rezultojnë në amortizimin linear përgjatë dhjetë periudhave të raportimit dhe njësitë e metodës së prodhimit përkatësisht, dokumentimi i vëllimit të blerjes së parashikuar për Makinerinë e Tipit A do të veçojë atë vëllim nga lloji i modeleve amortizimit që do të zbatohen.

B6.6.9 Për një mbrojtje të fluksit të mjeteve monetare të një pozicioni neto, vlerat e përcaktuara në përputhje me paragrafin 6.5.11 duhet të përfshijnë ndryshimet në vlerën e zërave në pozicionin neto që kanë një efekt të ngjashëm si instrumenti mbulues në lidhje me ndryshimin në vlerën e drejtë të instrumentit mbulues. Megjithatë, ndryshimet në vlerën e zërave në pozicionin neto që kanë efekt të njëjtë si instrumenti mbulues do të njihen vetëm kur të njihen transaksionet me të cilat ato lidhen, njësoj siç njihet një shitje e parashikuar si e ardhur. Për shembull, një njësi ekonomike ka një grup shitjesh të parashikuara me probabilitet të lartë në një periudhë 9 mujore për 100 njësi në monedhë të huaj dhe një grup blerjesh të parashikuara me probabilitet të lartë në një periudhë 18 mujore për 120 njësi në monedhë të huaj. Ajo mbron rrezikun e monedhës së huaj të pozicionit neto prej 20 njësi monedhe të huaj duke përdorur një kontratë të ardhshme këmbimi për 20 njësi monedhë e huaj. Kur përcakton vlerat që do të njihen në rezervën e mbrojtjes së fluksit të mjeteve monetare sipas paragrafëve 6.5.11(a)-6.5.11(b), njësia ekonomike bën krahasimin e:

- (a) ndryshimit në vlerën e drejtë të kontratës së ardhshme të këmbimit së bashku me ndryshimet e lidhura me rrezikun e monedhës së huaj në vlerën e shitjeve të parashikuara me probabilitet të lartë; me
- (b) ndryshimet e lidhura me rrezikun e monedhës së huaj në vlerën e blerjeve të parashikuara me probabilitet të lartë.

Megjithatë, njësia ekonomike njeh vetëm vlerat e lidhura me kontratën e ardhshme të këmbimit deri në momentin që transaksionet e shitjeve të parashikuara me probabilitet të lartë do të njihen në pasqyrat financiare, kohë në të cilën njihen edhe fitimet ose humbjet nga këto transaksione parashikuese (d.m.th. ndryshimi në vlerë që ka të bëjë drejtpërdrejt me ndryshimin në kurset e këmbimit të monedhave të huaja midis përcaktimit të marrëdhënies mbrojtëse dhe njohjes së të ardhurave).

B6.6.10 Në mënyrë të ngjashme, në qoftë se tek shembulli më sipër njësia ekonomike do të kishte një pozicion neto zero, ajo do të krahasonte ndryshimet e lidhura me rrezikun e monedhës së huaj në vlerën e shitjeve të parashikuara me probabilitet të lartë me ndryshimet e lidhura me rrezikun e monedhës së huaj në vlerën e blerjeve të parashikuara me probabilitet të lartë. Megjithatë, këto vlera do të njihen vetëm në momentin kur transaksionet parashikuese me të cilat ato lidhen do të njihen në pasqyrat financiare.

Shtresat e grupeve të zërave të përcaktuar si element i mbrojtur

- B6.6.11 Për të njëjtat arsye të theksuara në paragrafin B6.3.19, përcaktimi i përbërësve shtresorë të grupeve të zërave ekzistues kërkon identifikim specifik të vlerës nominale të grupit të zërave nga i cili është përcaktuar përbërësi shtresor i mbrojtur.
- B6.6.12 Një marrëdhënie mbrojtëse mund të përfshijë shtresa nga disa grupe të ndryshme zërash. Për shembull, në një mbrojtje të një pozicioni neto të një grupi aktivesh dhe një grupi pasivesh, marrëdhënia mbrojtëse mund të përmbajë, në kombinim, një përbërës shtresor të grupit të aktiveve dhe një përbërës shtresor të grupit të pasiveve.

Paraqitja e fitimeve ose humbjeve të instrumentit mbulues

- B6.6.13 Në qoftë se zërat janë të mbrojtur së bashku si grup në një mbrojtje të fluksit të mjeteve monetare, ato mund të ndikojnë nënçera të ndryshëm në pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe në të ardhura të tjera përmbledhëse. Paraqitja e fitimeve ose humbjeve mbuluese në këtë pasqyrë varet nga grupi i zërave.
- B6.6.14 Në qoftë se grupi i zërave nuk ka ndonjë pozicion kompensimi të rrezikut (për shembull, një grup shpenzimesh në monedhë të huaj që prekin nënçera të ndryshëm në pasqyrën e fitim humbjes dhe të ardhura të tjera përmbledhëse që mbrohen nga rreziku i kursit të këmbimit), atëherë fitimet ose humbjet e instrumenteve mbulues të ri klasifikuar do të shpërndahen në nënçerët e prekur nga elementet e mbrojtur. Kjo shpërndarje do të bëhet mbi baza sistematike dhe racionale dhe nuk do të rezultojë në një shumë bruto të fitimeve ose humbjeve neto që rrjedhin nga një instrument i vetëm mbulues.
- B6.6.15 Në qoftë se grupi i zërave ka pozicione të kompensimit të rrezikut (për shembull, një grup shitjesh dhe shpenzimesh të shprehura në një monedhë të huaj të mbrojtura së bashku nga rreziku i kursit të këmbimit), atëherë një njësi ekonomike do të pasqyrojë fitimet ose humbjet mbuluese në një nënçerë të veçantë në pasqyrën e fitim humbjes dhe të ardhurave të tjera përmbledhëse. Të konsiderojmë, për shembull, një mbrojtje nga rreziku i kursit të këmbimit të një pozicioni neto të shitjeve në monedhë të huaj me vlerë 100 njësi dhe shpenzimeve në monedhë të huaj me vlerë 80 njësi duke përdorur një kontratë të ardhshme këmbimi për 20 njësi monedhë e huaj. Fitimi neto ose humbja për kontratën e ardhshme të këmbimit që riklasifikohet nga rezerva e mbrojtjes së fluksit të mjeteve monetare në fitim ose humbje (kur pozicioni neto ka ndikim mbi fitimin ose humbjen), do të pasqyrohet në një nënçerë të veçantë nga shitjet dhe shpenzimet e mbuluara. Për më tepër, në qoftë se shitjet ndodhin në një periudhë më të hershme sesa shpenzimet, të ardhurat nga shitjet vazhdojnë të maten me kursin e këmbimit të çastit sipas SNK 21. Fitimi neto ose humbja e mbuluar që ka të bëjë me to pasqyrohet në një nënçerë të veçantë, në mënyrë që fitimi ose humbja të pasqyrojnë efektin e mbulimit të pozicionit neto, me një një rregullim përkatës në rezervën e mbrojtjes së fluksit të mjeteve monetare. Kur shpenzimet e mbuluara ndikojnë mbi fitimin ose humbjen në një periudhë të mëvonshme, fitimi neto ose humbja e mbuluar që më parë ishte njohur në rezervën e mbrojtjes së fluksit të mjeteve monetare të shitjeve do të riklasifikohet në fitim ose humbje dhe do të paraqitet si një nënçerë i veçantë nga nënçerët që përfshijnë shpenzimet e mbuluara, të cilat maten me kursin e këmbimit të çastit sipas SNK 21.
- B6.6.16 Për disa lloje të mbrojtjes me vlerën e drejtë, objektivi i mbrojtjes nuk është pikësepër që të kompenzojë ndryshimin e vlerës së drejtë të elementit të mbrojtur, por që të transformojë fluksin e mjeteve monetare të elementit të mbrojtur. Për shembull, një njësi ekonomike mbron rrezikun e normës së interesit të vlerës së drejtë të një instrumenti borxhi me normë fikse duke përdorur një normë interesi SWAP. Objektivi i mbrojtjes së njësisë ekonomike është që të transformojë fluksin e mjeteve monetare me interes fikse në fluksin e mjeteve monetare me interes të luhatshëm. Ky objektivi është pasqyruar në kontabilitetin për marrëdhënien mbrojtëse duke shtuar interesin neto rritës mbi normën e interesit SWAP në fitim ose humbje. Në rastin e një mbrojtje të një pozicioni neto (për shembull, një pozicion neto i një aktivi me normë fikse dhe një pasivi me normë fikse), ky interes rritës duhet të pasqyrohet në një nënçerë të veçantë në pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera përmbledhëse. Kjo bëhet për të shmangur dhënien e një shume bruto për fitimet neto ose humbjet neto të një instrumenti të vetëm në kompensimin e vlerave bruto dhe njohjen e tyre në nënçera të ndryshëm (për shembull, kjo shmang dhënien e një shume bruto për një të ardhur neto nga interesi të një norme interesi SWAP të vetme në të ardhura bruto nga interesi dhe shpenzime bruto nga interesi).

Shtojca C Ndryshime në SNRF të tjera

Me përjashtim të rasteve kur thuhet ndryshe, një njësi ekonomike duhet të zbatojë ndryshimet në këtë shtojcë kur ajo zbaton SNRF 9, i ndryshuar në Nëntor 2013. Këto ndryshime inkorporohen me shtesat dhe ndryshimet e botuara në Shtojcën C të SNRF 9 në 2009 dhe 2010.

SNRF 1 Miratimi për herë të parë i SNRF-ve

- C1 Paragrafi 29 është ndryshuar si më poshtë, paragrafët 39B dhe 39G janë fshirë dhe janë shtuar paragrafët 29A dhe 39U:
- 29 Një njësi ekonomike lejohet të përcaktojë një aktiv financiar të njohur më parë si një aktiv financiar i matur me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes në përputhje me paragrafin D19A. Njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues mbi vlerën e drejtë të aktiveve financiare të përcaktuar në këtë mënyrë në datën e përcaktimit dhe të klasifikimit të tyre dhe vlerën kontabël neto në pasqyrat e mëparshme financiare.
- 29A Një njësi ekonomike lejohet të përcaktojë një pasiv financiar të njohur më parë si një pasiv financiar me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes në përputhje me paragrafin D19. Njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues mbi vlerën e drejtë të detyrimit financiar të përcaktuar në këtë mënyrë në datën e përcaktimit dhe klasifikimit të tyre dhe vlerën kontabël neto në pasqyrat e mëparshme financiare.
- 39B [Fshirë]
- 39G [Fshirë]
- 39U SNRF 9 *Instrumentet financiare*, sipas ndryshimeve të bëra në Nëntor 2013, paragrafët e ndryshuar 29, B1-B6, D1, D14, D15, D19 dhe D20, paragrafët e fshirë 39B dhe 39G dhe paragrafët e shtuar 29A, B8, B9, D19A-D19D, D33, E1 dhe E2. Nëse zbaton SNRF 9 të ndryshuar në Nëntor 2013, njësia ekonomike duhet të zbatojë këto ndryshime.
- C2 Në Shtojcën B, paragrafët B1-B6 janë ndryshuar si më poshtë dhe janë shtuar një titull dhe paragrafi B8 dhe një titull dhe paragrafi B9:
- B1 Një njësi ekonomike do të zbatojë përjashtimet në vijim:
- (a) mosnjohjen e aktiveve dhe pasiveve financiare (paragrafët B2 dhe B3);
  - (b) kontabilitetin mbrojtës (paragrafët B4-B6);
  - (c) interesat jo-kontrolluese (paragrafi B7);
  - (d) klasifikimin dhe matjen e aktiveve financiare (paragrafi B8);
  - (e) derivativët e përfshirë (paragrafi B9); dhe
  - (f) huatë qeveritare (paragrafët B10-B12).

Mosnjohja e aktiveve dhe pasiveve financiare

- B2 Përveç sa është lejuar nga paragrafi B3, një miratues për herë të parë duhet të zbatojë kërkesat e mosnjohjes që jepen në SNRF 9 për transaksionet që ndodhin në ose pas datës së kalimit në SNRF. Për shembull, në qoftë se një miratues për herë të parë nuk njuh aktive ose pasive financiare jo derivative sipas PPPK-ve të tij të mëparshëm, si rrjedhojë e transaksioneve të ndodhura para datës së kalimit në SNRF, ai nuk do të njohë ato aktive dhe pasive sipas SNRF-ve (përveç rasteve kur ato kualifikohen për njohje si rezultat i një transaksioni ose ngjarje të mëvonshme).
- B3 Pavarësisht nga paragrafi B2, një njësi ekonomike mund të zbatojë kërkesat e mosnjohjes të dhëna në SNRF9 në mënyrë retrospektive, duke filluar nga një datë e përzgjedhur nga njësia ekonomike, me kusht që informacioni i cili nevojitet për të zbatuar SNRF9 për mosnjohjen e aktiveve dhe pasiveve financiare, si rezultat i transaksioneve të ndodhura në të shkuarën, ka qenë siguruar në kohën e kontabilitetit fillestar për këto transaksione.

Kontabiliteti i mbrojtjes

- B4 Siç kërkohet nga SNRF9, në datën e kalimit sipas SNRF-ve, një njësi ekonomike:
- (a) mat të gjithë derivativët me vlerën e drejtë; dhe
  - (b) eliminon të gjitha humbjet dhe fitimet neto të shtyra që rrjedhin nga derivativët, të cilët kanë qenë raportuar sipas PPPK-ve të mëparshëm sikur ato të ishin aktive ose pasive.
- B5 Një njësi ekonomike, nuk duhet të reflektojë në çeljen sipas SNRF-ve të pasqyrës së pozicionit financiar një marrëdhënie mbrojtëse të një lloji që nuk kualifikohet për kontabilitet mbrojtës sipas SNRF 9 (për shembull, shumë marrëdhënie mbrojtëse ku instrumenti mbulues është një opsjon i emeluar në mënyrë të pavarur, ose një opsjon i emeluar neto i shkruar; ose kur një element i mbrojtur është një pozicion neto në një mbrojtje të fluksit të mjeteve monetare për një rrezik tjetër të ndryshëm nga rreziku i kursit të këmbimit). Megjithatë, në qoftë se një njësi ekonomike ka përcaktuar një pozicion neto si një element të mbrojtur sipas PPPK-ve të mëparshme, ajo mund të përcaktojë një element individual brenda atij pozicioni neto, si një element të mbrojtur sipas SNRF-ve, me kusht që ajo nuk vepron kështu më vonë se data e kalimit sipas SNRF-ve.
- B6 Në qoftë se përpara datës së kalimit sipas SNRF-ve, një njësi ekonomike ka përcaktuar një transaksion si një mbrojtje, por mbrojtja nuk plotëson kushtet për kontabilitetin mbrojtës, të parashikuara në SNRF 9, njësi ekonomike do të zbatojë paragrafët 6.5.6 dhe 6.5.7 të SNRF 9 për të ndërprerë kontabilitetin mbrojtës. Transaksionet e kryera përpara datës së kalimit sipas SNRF-ve nuk do të klasifikohen në mënyrë retrospektive si mbrojtje.

Klasifikimi dhe matja e aktiveve financiare

- B8 Një njësi ekonomike duhet të vlerësojë nëse një aktiv financiar i përmbush kushtet në paragrafin 4.1.2 të SNRF 9 mbi bazën e fakteve dhe rrethanave që ekzistojnë në datën e kalimit në SNRF-të.

Derivativët e përfshirë

- B9 Një miratues për herë të parë duhet të vlerësojë nëse një derivativ i përfshirë kërkohet që të qëndrojë më vete nga kontrata bazë dhe të kontabilizohet si një derivativ mbi bazën e kushteve që ekzistojnë në datën më të vonshme midis datës kur ai është bërë palë e kontratës dhe datës kur një rivlerësim kërkohet nga paragrafi B4.3.11 të SNRF 9.
- C3 Në Shtojcën D, janë ndryshuar paragrafët D1, D14, D15, D19 dhe D20 për t'u lexuar si më poshtë, janë shtuar paragrafët D19A-D19D dhe pas paragrafit D32 janë shtuar një titull dhe paragrafi D33:
- D1 Një njësi ekonomike mund të zgjedhë të përdorë një ose më shumë prej përjashtimeve të mëposhtme:
- (a) ...
  - (j) përcaktimi i instrumenteve financiarë të njohura më parë (paragrafët D19-D19D);
  - (k) ...
  - (r) marrëveshjet e përbashkëta (paragrafi D31);
  - (s) kostot e heqjes në fazën e prodhimit të një miniere sipërfaqësore (paragrafi D32); dhe
  - (t) përcaktimi i kontratave për të blerë ose shitur një zë jo financiar (paragrafi D33).
- Një njësi ekonomike nuk do të zbatojë këto përjashtime në analogji me zërat e tjerë.
- D14 Kur një njësi ekonomike përgatit pasqyra financiare individuale, SNK 27 kërkon që të kontabilizohen investimet e saj në filiale, sipërmarrje të përbashkëta dhe pjesëmarrje ose:
- (a) në kosto; ose
  - (b) në përputhje me SNRF 9.
- D15 Nëse një miratues për herë të parë mat këtë investim në kosto në përputhje me SNK 27, ajo mat këtë investim në njërin prej shumave të mëposhtme në çeljen e veçantë të pasqyrës së pozicionit financiar sipas SNRF-ve:
- (a) kosto e përcaktuar në përputhje me SNK 27; ose
  - (b) kosto e supozuar. Kostoja e supozuar e këtij investimi duhet të jetë:

- (i) vlera e drejtë e datës së kalimit në SNRF-të në pasqyrat financiare individuale; ose
- (ii) vlera kontabël e PPPK-së të mëparshme në këtë datë.

Një miratues për herë të parë mund të zgjedhë ose (i) ose (ii) më sipër për të matur investimin e tij në çdo filial, sipërmarrje të përbashkët, ose pjesëmarrje që ai vendos të masë duke përdorur koston e supozuar.

- D19 SNRF 9 lejon që një detyrim financiar (me kusht që ai të plotësojë disa kriterë) të përcaktohet si një detyrim financiar me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes. Pavarësisht kësaj kërkesë, një njësi ekonomike i lejohet të përcaktojë, në datën e kalimit në SNRF, çdo pasiv financiar sipas vlerës së drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes me kusht që pasivi i përmbush kriteret në paragrafin 4.2.2 të SNRF 9 në këtë datë.
- D19A Një njësi ekonomike mund të përcaktojë një aktiv financiar si të matur me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes në përputhje me paragrafin 4.1.5 të SNRF 9 bazuar në faktet dhe rrethanat që ekzistojnë në datën e kalimit në SNRF.
- D19B Një njësi ekonomike mund të përcaktojë një investim në një instrument të kapitalit neto sipas vlerës së drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse në përputhje me paragrafin 5.7.5 të SNRF 9 mbi bazën e fakteve dhe rrethanave që ekzistojnë në datën e kalimit në SNRF-të.
- D19C Nëse është e pazbatueshme (siç përcaktohet në SNK 8) për një njësi ekonomike që të zbatojë në mënyrë retrospektive metodën e interesit efektiv ose kërkesat e zhvlerësimit në paragrafët 58–65 dhe UZ84-UZ93 të SNK 39, vlera e drejtë e aktivitetit financiar në datën e kalimit në SNRF-të do të jetë kostoja e re e amortizuar e këtij aktiviteti financiar në datën e kalimit në SNRF-të.
- D19D Një njësi do të përcaktojë nëse trajtimi në paragrafin 5.7.7 të SNRF 9 do të krijojë një mospërputhje kontabël në fitim ose humbje mbi bazën e fakteve dhe rrethanave që ekzistojnë në datën e kalimit në SNRF.

Matja me vlerën e drejtë e aktiveve ose pasiveve financiare në njohjen fillestare

- D20 Pavarësisht nga kërkesat e paragrafëve 7 dhe 9, një njësi ekonomike mund të zbatojë kërkesat e paragrafit B5.1.2A(b) të SNRF 9 në mënyrë prospektive për transaksionet e regjistruara në ose pas datës së kalimit në SNRF-të.

Përcaktimi i kontratave për të blerë ose shitur një zë jo financiar

- D33 SNK 39 lejon që disa kontrata për blerjen ose shitjen e një zëri jo financiar të përcaktohen që në fillim si të matura me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes (shih paragrafin 5A të SNK 39). Pavarësisht nga kjo kërkesë, një njësi ekonomike lejohet që të përcaktojë, në datën e kalimit në SNRF, kontrata që ekzistojnë në këtë datë si të matura me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes, por vetëm nëse ato plotësojnë kërkesat e paragrafit 5A të SNK 39 në këtë datë dhe njëzia ekonomike përcakton të gjitha kontratat e ngjashme.

C4 Në Shtojcën E, janë shtuar një titull dhe paragrafët E1 dhe E2:

Përjashtime nga kërkesa për të riparaqitur informacion krahasues për SNRF 9

- E1 Në pasqyrat e saj të para financiare sipas SNRF-ve, një njësi ekonomike e cila (a) miraton SNRF-të për periudhat vjetore duke filluar përpara datës 1 Janar 2012 dhe (b) zbaton SNRF 9, do të paraqesë të paktën një vit të informacionit krahasues. Megjithatë, ky informacion krahasues nuk është i nevojshëm të pajtohet me SNRF 7 *Instrumente Financiare: Dhënia e informacioneve shpjeguese* ose SNRF 9, në masën që dhënia e informacioneve shpjeguese të kërkuara nga SNRF 7 të lidhen me zërat brenda objektit të SNRF 9. Për këto njësi ekonomike, referencat e ‘datës së kalimit në SNRF-të’ do të thotë, në rastin e SNRF 7 dhe SNRF 9 vetëm, fillimi i periudhës së parë të raportimit sipas SNRF-ve.
- E2 Një njësi ekonomike që zgjedh të paraqesë informacion krahasues i cili nuk përputhet me SNRF 7 dhe SNRF 9 në vitin e saj të parë të kalimit do të:

- (a) zbatojë kërkesat e njohjes dhe matjes të PPPK-së të saj të mëparshëm në vend të kërkesave të SNRF 9 për informacionin krahasues të zërave brenda objektit të SNRF 9.
- (b) të japë informacion shpjegues mbi këtë fakt së bashku me bazën e përdorur për të hartuar këtë informacion.
- (c) të trajtojë çdo rregullim midis pasqyrës së pozicionit financiar në datën e raportimit të periudhës krahasuese (d.m.th. pasqyra e pozicionit financiar e cila përfshin informacionin krahasues sipas PPPK-së të mëparshëm) dhe pasqyrës së pozicionit financiar në fillim të *periudhës së raportimit të parë sipas SNRF-ve* (d.m.th. periudha e parë e cila përfshin informacioni i cili pajtohet me SNRF 7 dhe SNRF 9) që rrjedh nga një ndryshim në politikën kontabël dhe jep informacione shpjeguese të kërkuara nga paragrafi 28(a)–(e) dhe (f)(i) i SNK 8. Paragrafi 28(f)(i) zbaton vetëm shumat e paraqitura në pasqyrën e pozicionit financiar në datën e raportimit të periudhës krahasuese.
- (d) zbaton paragrafin 17(c) të SNK 1 për të siguruar dhënie informacionesh shpjeguese shtesë kur pajtueshmëria me kërkesa specifike në SNRF-të është e pamjaftueshme për të mundur përdoruesit që të kuptojnë ndikimin e transaksioneve të veçanta, ngjarjeve dhe kushteve të tjera në pozicionin dhe performancën financiare të njësisë ekonomike.

SNRF 3 Kombinime biznesi

C5 Paragrafët 16, 42, 53, 56 dhe 58(b) janë ndryshuar për t'u lexuar si më poshtë, paragrafët 64A dhe 64D janë fshirë dhe është shtuar paragrafi 64H:

- 16 Në disa situata, SNRF sigurojnë informacion të ndryshëm kontabël në varësi se si një njësi ekonomike klasifikon ose përcakton një aktiv ose pasiv të veçantë. Shembuj të klasifikimeve apo përcaktimeve që blerësi do të bëjë në bazë të kushteve përkatëse ashtu si ekzistojnë në datën e blerjes përfshijnë, por nuk kufizohen vetëm në:
- (a) klasifikimin e aktiveve dhe pasiveve financiare të veçanta të matura me vlerën e drejtë ose me koston e amortizuar, në përputhje me SNRF 9 *Instrumentet Financiarë*;
  - (b) përcaktimin e një instrumenti derivativ si një instrument mbulues në përputhje me SNRF 9; dhe
  - (c) vlerësimin nëse një derivativ i përfshirë duhet ndarë nga një kontratë bazë në përputhje me SNRF 9 (e cila është një çështje e 'klasifikimit' në bazë të termit të përdorur nga SNRF).
- 42 Në një kombinim biznesi të arritur në faza, blerësi duhet të rimatë interesat e kapitalit neto të mbajtura më përpara tek shoqëria e blerë me vlerën e drejtë në datën e blerjes dhe të njohë fitimin apo humbjes që rezulton, nëse ka, në fitim ose humbje apo në të ardhura të tjera përmbledhëse, sipas nevojës. Në periudhat raportuese të mëparshme, blerësi mund të ketë njohur ndryshime në vlerën e interesave të kapitalit neto tek shoqëria e blerë në të ardhura të tjera përmbledhëse. Nëse është kështu, shuma që është njohur në të ardhura të tjera përmbledhëse do të njihet në të njëjtën bazë siç do të ishte kërkuar në qoftë se blerësi do të kishte hequr direkt interesat e kapitalit neto të mbajtura më parë.
- 53 Kostot e lidhura me blerjen janë kosto që blerësi përballon si rezultat i një kombinimi biznesi. Këto kosto përfshijnë tarifën e ndërmjetësit; kostot e konsulencës ligjore, të kontabilitetit, tarifa vlerësimi ose të konsulencave të tjera profesionale; kostot e përgjithshme administrative, përfshirë këtu edhe kostot e mirëmbajtjes të një departamenti të brendshëm për blerjet; si dhe kostot për regjistrimin dhe emetimin e letrave me vlerë të borxhit dhe të kapitalit neto. Blerësi duhet të kontabilizojë kostot e lidhura me blerjen si shpenzime në periudhat në të cilat shpenzimi ka ndodhur dhe shërbimet janë marrë, përveçse me një përjashtim. Kostoja për të emetuar letra me vlerë të borxhit dhe kapitalit neto duhet të njihen në përputhje me SNK 32 dhe SNRF 9.
- 56 Pas njohjes fillestare dhe deri kur detyrimi të shlyhet, anulohet ose skadon, blerësi do të matë një pasiv të kushtëzuar të njohur në një kombinim biznesi në vlerën më të lartë midis:
- (a) shumës që do të ishte njohur në përputhje me SNK 37; dhe
  - (b) shumës që është njohur në fillim minus, nëse është e përshtatshme, amortizimin e akumuluar të njohur në përputhje me SNK 18 *Të ardhurat*.

Kjo kërkesë nuk zbatohet për kontratat e kontabilizuara në përputhje me SNRF 9.

- 58 Disa ndryshime në vlerën e drejtë të shumës së kushtëzuar që blerësi njih pas datës së blerjes mund të jenë rezultat i informacionit shtesë që blerësi ka siguruar pas asaj date në lidhje me fakte dhe rrethana që kanë ekzistuar në datën e blerjes. Ndryshime të tilla janë rregullime të periudhës së matjes në përputhje me paragrafët 45-49. Gjithsesi, ndryshimet që rezultojnë nga ngjarje pas datës së blerjes, si arritja e një pikësnyimi në lidhje me fitimin, arritja e një çmimi të caktuar për aksionet ose arritja e një përfundimi në një projekt kërkimi dhe zhvillimi, nuk janë rregullime të periudhës së matjes. Blerësi duhet të marrë në konsideratë ndryshimet në vlerën e drejtë të shumave të kushtëzuara të cilat nuk janë rregullime të periudhës së matjes si më poshtë:
- (a) ...
  - (b) Shuma e kushtëzuar e klasifikuar si një aktiv ose pasiv që:
    - (i) Është një instrument financiar dhe është brenda objektit të SNRF 9 duhet të matet me vlerën e drejtë, me çdo fitim ose humbje të njohur në fitim ose humbje apo në të ardhurat e tjera përmbledhëse në përputhje me SNRF 9.
    - (ii) nuk është brenda objektit të SNRF 9 duhet të kontabilizohet në përputhje me SNK 37 ose me ndonjë SNRF tjetër si të jetë më e përshtatshme.
- 64A [Fshirë]
- 64D [Fshirë]
- 64H SNRF 9, i ndryshuar në Nëntor 2013, ka ndryshuar paragrafët 16, 42, 53, 56 dhe 58(b) dhe janë fshirë paragrafët 64A dhe 64D. Nëse zbaton SNRF 9 të ndryshuar në Nëntor 2013, njësi ekonomike duhet të zbatojë këto ndryshime.

SNRF 4 Kontrata sigurimi

- C6 [Nuk është e zbatueshme për kërkesat]
- C7 Paragrafët 3, 4(d), 7, 8, 12, 34(d), 35 dhe 45 janë ndryshuar për t'u lexuar si më poshtë, paragrafët 41C dhe 41D janë fshirë dhe është shtuar paragrafi 41F:
- 3 Ky SNRF nuk trajton aspekte të tjera të kontabilitetit nga siguroesit, të tilla si kontabiliteti për aktivet financiare të mbajtur nga siguroesit dhe detyrimet financiare të emetuara nga siguroesit (shih SNK 32 *Instrumentet financiarë: Paraqitja*, SNK 39 *Instrumentet financiarë: Njohja dhe Vlerësimi*, SNRF 7 dhe SNRF 9 *Instrumentet financiare*), me përjashtim të provizioneve kalimtare që jepen në paragrafin 45.
- 4 Një njësi ekonomike nuk duhet të zbatojë këtë SNRF për:
- (a) ...
  - (d) kontratat e garancisë financiare vetëm nëse lëshuesi ka pohuar më parë në mënyrë të qartë se i konsideron këto kontrata si kontrata sigurimi dhe ka përdorur kontabilitetin e zbatueshëm për kontratat e sigurimit, rast në të cilin lëshuesi mund të zgjedhë të zbatojë ose SNK 32, SNRF 7 dhe SNRF 9, ose këtë SNRF për kontrata të tilla të garancisë financiare. Lëshuesi mund të bëjë zgjedhjen kontratë për kontratë, por zgjedhja për secilën kontratë është e pakthyeshme.
  - (e) ...
- 7 SNRF 9 kërkon që një njësi ekonomike të veçojë disa derivativë të përfshirë nga kontrata e tyre bazë, t'i masë ata me *vlerën e drejtë* dhe të përfshijë ndryshimet në vlerën drejtë të tyre në fitim ose humbje. SNRF 9 zbatohet për derivativët e përfshirë në një kontratë sigurimi me përjashtim të rastit kur derivativi i përfshirë është në vetvete një kontratë sigurimi.
- 8 Si një përjashtim i kërkesave në SNRF 9, një siguroes nuk ka nevojë të veçojë dhe të matë me vlerën e drejtë një opion të policëmbajtësit për të dorëzuar një kontratë sigurimi për një shumë fikse (ose për një shumë të bazuar në një shumë fikse dhe një normë interesi), madje edhe nëse çmimi i ushtrimit ndryshon nga vlera kontabël e *detyrimit të sigurimit* bazë. Megjithatë, kërkesat në SNRF 9 zbatohen për një opion për blerje ose një opion të heqjes dorë në përgjigje të ndryshimit në përfshirë në një kontratë sigurimi nëse vlera e heqjes dorë ndryshon në përgjigje të ndryshimit në një treguesi financiar (të tilla si një çmim ose treguesi i bursës për instrumente të kapitalit ose mallrat), ose një tregues jo-financiar i cili nuk është specifik për një palë të kontratës. Për më tepër, këto kërkesa zbatohen edhe nëse aftësia e mbajtësit të policës së sigurimit për të ushtruar

opsionin për blerje ose opsionin e heqjes dorë në mjete monetare buron nga një ndryshim në një variabël të tillë (për shembull, një opsion për blerje që mund të ushtrohet nëse një tregues i bursës së aksioneve arrin një nivel të caktuar).

- 12 Për të zbërthyer një kontratë, një sigurues duhet të:
- (a) zbatojë këtë SNRF për përbërësin e sigurimit.
  - (b) zbatojë SNRF 9 për përbërësin e depozitës.
- 34 Disa kontrata sigurimi përmbajnë një tipar pjesëmarrjeje të lirë si edhe një *element të garantuar*. Lëshuesi i një kontrate të tillë:
- (a) ...
  - (d) nëse kontrata përmban një derivativ të përfshirë, i cili është brenda objektit të SNRF 9, për këtë derivativ të përfshirë duhet të zbatohet SNRF 9.
  - (e) ...

Tiparet e pjesëmarrjes së lirë në instrumentet financiare

- 35 Kërkesat e paragrafit 34 zbatohen gjithashtu edhe për një instrument financiar që përmban një tipar të pjesëmarrjes së lirë. Veç kësaj:
- (a) nëse lëshuesi klasifikon të gjithë tiparin e pjesëmarrjes së lirë si një pasiv, ai duhet të zbatojë testin e mjaftueshmërisë së pasiveve të paragrafëve 15-19, për të gjithë kontratën (d.m.th. si për elementin e garantuar, ashtu edhe për tiparin e pjesëmarrjes së lirë). Lëshuesi nuk ka nevojë të përcaktojë shumën që do të vijë nga zbatimi i SNRF 9 për elementin e garantuar.
  - (b) nëse lëshuesi klasifikon një pjesë ose të gjithë tiparin si një përbërës të veçantë të kapitalit, pasivi i njohur për të gjithë kontratën nuk duhet të jetë më pak se shuma që do të rezultonte nga zbatimi i SNRF 9 për elementin e garantuar. Kjo shumë duhet të përfshijë vlerën e perceptuar të një opsioni për heqjen dorë nga kontrata, por nuk ka nevojë të përfshijë vlerën në kohë, nëse paragrafi 9 përjashton këtë opsion nga matja me vlerën e drejtë. Lëshuesi nuk ka nevojë të japë informacion shpjegues për shumën që do të vijë nga zbatimi i SNRF 9 për elementin e garantuar dhe as ta paraqesë atë shumë veças. Për më tepër, lëshuesi nuk ka nevojë të përcaktojë këtë shumë nëse pasivet totale të njohura janë qartësisht më shumë.
  - (c) ...
- 41C [Fshirë]
- 41D [Fshirë]
- 41F SNRF 9, i ndryshuar në Nëntor 2013, kanë ndryshuar paragrafët 3, 4(d), 7, 8, 12, 34(d), 35, 45 dhe B18-B20 dhe Shtojca A dhe janë fshirë paragrafët 41C dhe 41D. Nëse zbaton SNRF 9 të ndryshuar në Nëntor 2013, njësia ekonomike duhet të zbatojë këto ndryshime.
- 45 Pavarësisht nga paragrafi 4.4.1 të SNRF 9, nëse një sigurues ndryshon politikat e tij kontabël për detyrimet e sigurimit, atij i lejohej, por nuk i kërkohet, të riklasifikojë disa ose të gjithë aktivet financiare të tij në mënyrë që ato të maten me vlerën e drejtë. Ky riklasifikim lejohej nëse një sigurues ndryshon politikat kontabël kur ai zbaton për herë të parë këtë SNRF dhe nëse ai bën një ndryshim të mëpasshëm të politikës të lejuar nga paragrafi 22. Riklasifikimi është një ndryshim në politikën kontabël dhe për këtë zbatohet SNK 8.

C8 Në Shtojcën A, termi 'përbërës depozite' është ndryshuar dhe duhet lexuar si më poshtë:

përbërësi i depozitës Një përbërës kontraktual i cili nuk trajtohet si një derivativ sipas SNRF 9 dhe nëse do të ishte një instrument i veçantë, do të ishte brenda objektit të SNRF 9.

C9 Në Shtojcën B, paragrafët B18-B20 janë ndryshuar dhe lexojnë si më poshtë:

- B18 Në vijim jepen shembuj kontratash që janë kontrata sigurimi, në rast se transferimi i rrezikut të sigurimit është i rëndësishëm:
- (a) ...

- (g) sigurimi i kredisë që siguron bërjen e pagesave të caktuara për të rimbursuar mbajtësin për një humbje që pëson për shkak se një debitor i caktuar nuk bën pagesat kur ato kërkohen, në përputhje me termat fillestare ose të modifikuara të një instrumenti borxhi. Këto kontrata mund të kenë forma ligjore të ndryshme, të tilla si një garanci, disa lloje letërkredie, një kontratë kredie derivative e mospagimit ose një kontratë sigurimi. Megjithatë, ndonëse këto kontrata plotësojnë përkufizimin e një kontrate sigurimi, ato plotësojnë edhe përkufizimin e një kontrate të garancisë financiare të dhënë në SNRF 9 dhe janë brenda objektit të SNK 32 [shënimi në fund të faqes është lënë jashtë] dhe SNRF 9 dhe jo të këtij SNRF (shih paragrafin 4(d)). Sidoqoftë, nëse lëshuesi i kontratave të garancisë financiare ka pohuar më parë në mënyrë të qartë se i sheh këto kontrata si kontrata sigurimi dhe ka përdorur kontabilitetin e zbatueshëm për kontratat e sigurimit, lëshuesi mund të zgjedhë të zbatojë ose SNK 32 [shënimi në fund të faqes është lënë jashtë] dhe SNRF 9, ose këtë SNRF për kontrata të tilla të garancisë financiare.
- (h) ...
- B19 Në vijim jepen shembuj të zërave që nuk janë kontrata sigurimi:
- (a) ...
- (e) derivativët që ekspozojnë një palë ndaj rrezikut financiar por jo ndaj rrezikut të sigurimit, sepse ata kërkojnë që pala të bëjë pagesa bazuar vetëm në ndryshimet në një ose më shumë tregues si, norma interesi të caktuara, çmimi i instrumenteve financiarë, çmimi i mallrave, norma e kurseve të këmbimit, indeksi i çmimeve ose normave, klasifikimi i kredisë ose indeksi i kredisë apo tregues të tjerë, nëse në rastin e një treguesi jo-financiar ky variabël nuk është specifik për një palë të kontratës (shih SNRF 9).
- (f) një garanci e lidhur me kredinë (ose letër kredia, kontratat e kredisë së derivativit të mospagimit ose kontratat e sigurimit të kredisë) që kërkojnë pagesa edhe nëse mbajtësi nuk ka pësuar një humbje nga dështimi i debitorit për të bërë pagesat në kohën e duhur (shih SNRF 9).
- (g) ...
- B20 Nëse kontratat e përshkruara në paragrafin B19 krijojnë aktive financiare ose detyrime financiare, ato janë brenda objektit të SNRF 9. Ndër të tjera, kjo do të thotë se palët e kontratës përdorin atë që ndonjëherë quhet kontabilitet depozite, që përfshin sa vijon:
- (a) ...

SNRF 5 Aktive Afatgjata të Mbajtura për Shitje dhe Veprimtaritë e Ndërprera

---

- C10 Paragrafi 5 është ndryshuar për t'u lexuar si më poshtë, paragrafi 44F është fshirë dhe është shtuar paragrafi 44J:
- 5 Dispozitat për matjen të këtij SNRF [shënimi në fund të faqes është lënë jashtë] nuk zbatohen për aktivet e mëposhtëm, që trajtohen nga Standardet e listuar, qoftë si aktive individuale, qoftë si pjesë e një grupi të nxjerrë jashtë përdorimit:
- (a) ...
- (c) aktivet financiare brenda objektit të SNRF 9 *Instrumentet Financiarë*.
- (d) ...
- 44F [Fshirë]
- 44J SNRF 9, i ndryshuar në Nëntor 2013, ka ndryshuar paragrafin 5 dhe ka fshirë paragrafin 44F. Një njësi ekonomike do të zbatojë këtë ndryshim kur ajo zbaton SNRF 9, të ndryshuar në Nëntor 2013.

SNRF 7 Instrumentet financiare: Dhënia e informacioneve shpjeguese

C11 Paragrafët 2-5, 8-10, 11, 14, 20, 28 dhe 30 janë ndryshuar për t'u lexuar si më poshtë, janë fshirë paragrafët 12, 12A, 22-24, 29(b), 44E, 44F, 44H dhe 44N dhe janë shtuar disa tituj dhe paragrafët 10A, 11A, 11B, 12B-12D, 20A, 21A-21D, 22A-22C, 23A-23F, 24A-24G, 44I, 44J dhe 44Y:

- 2 Parimet në këtë SNRF plotësojnë parimet për njohjen, matjen dhe paraqitjen e aktiveve financiare dhe detyrimeve financiare në SNK 32 *Instrumentet financiarë: Paraqitja* dhe SNRF 9 *Instrumentet financiarë*.

Objekti

- 3 Ky SNRF do të zbatohet nga të gjitha njësitë ekonomike për të gjithë instrumentet financiare, përveç:
- (a) ato interesa në filiale, pjesëmarrje apo sipërmarrje të përbashkëta që janë kontabilizuar në përputhje me SNRF 10 *Pasqyrat financiare të konsoliduara*, SNK 27 *Pasqyra financiare individuale* ose SNK 28 *Investimet në pjesëmarrjet dhe në sipërmarrjet e përbashkëta*. Megjithatë, në disa raste, SNRF 10, SNK 27 ose SNK 28 kërkojnë ose lejojnë një njësi ekonomike të trajtojë një interes në një filial, pjesëmarrje ose sipërmarrje të përbashkët duke përdorur SNRF 9; në këto raste, njësitë ekonomike duhet të zbatojnë kërkesat e këtij SNRF. Njësitë ekonomike duhet gjithashtu të zbatojnë këtë SNRF për të gjithë derivativët e lidhur me interesat në një filial, pjesëmarrje ose sipërmarrje të përbashkët përveç rastit kur këta derivativë plotësojnë përkufizimin e një instrumenti të kapitalit neto sipas SNK 32.
  - (b) ...
  - (d) kontratat e sigurimit siç përcaktohen në SNRF 4 *Kontratat e sigurimit*. Megjithatë, ky SNRF zbatohet për derivativët që janë të përfshirë në kontratat e sigurimit nëse SNRF 9 kërkon që njësi ekonomike t'i trajtojë ato veças. Për më tepër, një lëshues duhet të zbatojë këtë SNRF për *kontratat e garancisë financiare* nëse lëshuesi zbaton SNRF 9 në njohjen dhe matjen e kontratave, por duhet të zbatojë SNRF 4 nëse lëshuesi zgjedh, në përputhje me paragrafin 4(d) të SNRF 4, të zbatojë SNRF 4 në njohjen dhe matjen e tyre.
  - (e) ...
- 4 Ky SNRF zbatohet për instrumentet financiarë të njohur dhe të panjohur. Instrumentet financiarë të njohur përfshijnë aktive financiare dhe detyrime financiare që janë objekt i SNRF 9. Instrumentet financiarë të panjohur përfshijnë disa instrumente financiarë që, megjithëse janë jashtë objektit të SNRF 9, janë objekt i këtij SNRF (të tilla si disa angazhime huaje).
- 5 Ky SNRF zbatohet për kontratat për të blerë ose shitur një zë jo financiar që janë objekt i SNRF 9.
- 8 Vlerat kontabël të secilës prej kategorive vijuese, siç përcaktohet në SNRF 9, duhet të paraqiten ose në pasqyrën e pozicionit financiar ose në shënimet shpjeguese:
- (a) aktivet financiare të matura me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes, duke paraqitur veças (i) ato që janë të tilla nga njohja fillestare ose më pas në përputhje me paragrafin 6.7.1 të SNRF 9 dhe (ii) ato që detyrimisht janë të matura me vlerën e drejtë në përputhje me SNRF 9.
  - (b)–(d) [Fshirë]
  - (e) pasivet financiare me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes, duke paraqitur veças (i) ato që janë të tilla nga njohja fillestare ose më pas në përputhje me paragrafin 6.7.1 të SNRF 9 dhe (ii) ato që klasifikohen si të mbajtura për tregtim në SNRF 9.
  - (f) aktivet financiare të matura me koston e amortizuar.
  - (g) pasivet financiare të matura me koston e amortizuar.
  - (h) aktivet financiare të matura me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse.

Aktivitet ose pasivitet financiare me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes

- 9 Nëse një njësi ekonomike ka përcaktuar si të matur me vlerën e drejtë një aktiv financiar (ose grup aktivesh financiare) që ndryshe do të mateshin me koston e amortizuar, duhet të japë informacione shpjeguese për:
- (a) ekspozimin maksimal ndaj *rrezikut të kredisë* (shih paragrafin 36(a)) të aktivitetit financiar (ose grupit të aktiveve financiare) në fund të periudhës raportuese.
  - (b) shumën me të cilën çdo derivativ kredie i lidhur ose instrumente të ngjashëm zbusin këtë ekspozim maksimal ndaj rrezikut të kredisë.
  - (c) shumën e ndryshimit, gjatë periudhës dhe shumën e akumuluar, në vlerën e drejtë të aktivitetit financiar (ose grupit të aktiveve financiare) e cila i takon ndryshimit në rrezikun e kredisë së aktiveve financiare të përcaktuara ose:
    - (i) ...
  - (d) shumën e ndryshimit në vlerën e drejtë të çdo derivativi kredie të lidhur ose instrumenti të ngjashëm që ka ndodhur gjatë periudhës dhe në mënyrë të akumuluar që prej momentit të përcaktimit të aktivitetit financiar.
- 10 Nëse një njësi ekonomike ka përcaktuar një pasiv financiar me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes në përputhje me paragrafin 4.2.2 të SNRF 9 dhe kërkohet të paraqesë efektet e ndryshimeve në rrezikun e kredisë të këtij pasivi në pasqyrën e të ardhurave të tjera përmbledhëse (shih paragrafin 5.7.7 të SNRF 9), ajo duhet të japë informacione shpjeguese për:
- (a) shumën e ndryshimit të akumuluar, në vlerën e drejtë të pasivit financiar që i takon ndryshimeve në rrezikun e kredisë së këtij pasivi (shih paragrafët B5.7.13-B5.7.20 të SNRF 9 si udhëzues për të përcaktuar efektet e ndryshimeve në rrezikun e kredisë të pasivit).
  - (b) diferencën mes vlerës kontabël të pasivit financiar dhe shumës që njësi ekonomike është e detyruar të paguajë në maturim mbajtësit të detyrimit sipas kontratës.
  - (c) çdo transferim të fitimit ose humbjes së akumuluar në kapitalin neto gjatë periudhës përfshirë edhe arsyet e këtyre transferimeve.
  - (d) nëse një pasiv është çregjistruar gjatë periudhës, shumën e paraqitur (nëse ka) në të ardhura të tjera përmbledhëse që realizohet në momentin e çregjistrimit.
- 10A Nëse një njësi ekonomike ka përcaktuar një pasiv financiar me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes në përputhje me paragrafin 4.2.2 të SNRF 9 dhe kërkohet të paraqesë ndryshimet në vlerën e drejtë të këtij pasivi (përfshirë efektet e ndryshimeve në rrezikun e kredisë të këtij pasivi) në fitim ose humbje (shih paragrafët 5.7.7 dhe 5.7.8 të SNRF 9), duhet të japë informacione shpjeguese për:
- (a) shumën e ndryshimit, gjatë periudhës dhe të akumuluar, në vlerën e drejtë të pasivit financiar që i takon ndryshimeve në rrezikun e kredisë të këtij pasivi (shih paragrafët B5.7.13-B5.7.20 të SNRF 9 si udhëzues për të përcaktuar efektet e ndryshimeve në rrezikun e kredisë të pasivit); dhe
  - (b) diferencën midis vlerës kontabël të pasivit financiar dhe shumës që njësi ekonomike është e detyruar të paguajë në maturim mbajtësit të detyrimit sipas kontratës.
- 11 Njësi ekonomike duhet të japë informacione shpjeguese edhe për:
- (a) një përshkrim të detajuar të metodave të përdorura për të plotësuar kërkesat në paragrafët 9(c), 10(a) dhe 10A(a) dhe paragrafin 5.7.7(a) të SNRF 9, përfshirë një shpjegim se pse metoda është e përshtatshme.
  - (b) nëse njësi ekonomike beson se informacionet shpjeguese të dhëna në pasqyrën e pozicionit financiar ose në shënimet shpjeguese, për të plotësuar kërkesat në paragrafët 9(c), 10(a) dhe 10A(a) ose paragrafin 5.7.7(a) të SNRF 9, nuk paraqesin në mënyrë besnike ndryshimin në vlerën e drejtë të aktivitetit financiar ose detyrimit financiar që i takon ndryshimeve në rrezikun e tij të kredisë, arsyet që sjellin këto përfundime dhe faktorët që ajo mendon se janë të rëndësishëm.
  - (c) një përshkrim i detajuar i metodës ose metodave të përdorura për të përcaktuar nëse paraqitja e efekteve të ndryshimit në rrezikun e kredisë të një pasivi në të ardhura të tjera përmbledhëse do të krijojë ose zgjerojë një mospërputhje kontabël në fitim ose

humbje (shih paragrafët 5.7.7 dhe 5.7.8 të SNRF 9). Nëse një njësi ekonomike duhet të paraqesë efektet e ndryshimit në rrezikun e kredisë të një pasivi në fitim ose humbje (shih paragrafin 5.7.8 të SNRF 9), dhënia e informacioneve shpjeguese duhet të përfshijë një përshkrim të detajuar të marrëdhënies ekonomike të përshkruar në paragrafin B5.7.6 të SNRF 9.

Aktivet financiare të matura me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse

- 11A Nëse një njësi ekonomike ka përcaktuar investime në instrument të kapitali neto që do të maten me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse, siç lejohet nga paragrafi 5.7.5 i SNRF 9, ajo duhet të japë informacione shpjeguese:
- (a) se cilat investime në instrumente kapitali neto janë përcaktuar për t'u matur me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse.
  - (b) për arsyet e përdorimit të kësaj alternative paraqitjeje.
  - (c) për vlerën e drejtë të secilit prej këtyre investimeve në fund të periudhës raportuese.
  - (d) për dividendët e njohur gjatë periudhës, duke treguar veças ata që lidhen me investimet e çregjistruara gjatë periudhës së raportimit dhe ata që lidhen me investimet e mbajtura në fund të periudhës raportuese.
  - (e) çdo transferim të fitimit ose humbjes së akumuluar në kapitalin neto gjatë periudhës përfshirë edhe arsyet e këtyre transferimeve.
- 11B Nëse një njësi ekonomike çregjistron investimet në instrumente të kapitalit neto të matura me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse gjatë periudhës së raportimit, ajo duhet të japë informacion shpjegues:
- (a) për arsyet e nxjerrjes jashtë përdorimit të investimeve.
  - (b) për vlerën e drejtë të investimeve në datën e çregjistrimit.
  - (c) për fitimin ose humbjen e akumuluar nga nxjerrjet jashtë përdorimit.
- 12B Një njësi ekonomike duhet të japë informacione shpjeguese nëse, në periudhën aktuale ose të mëparshme të raportimit, ka riklasifikuar ndonjë aktiv financiar në përputhje me paragrafin 4.4.1 të SNRF 9. Për çdo rast të tillë, njësi ekonomike duhet të japë informacione shpjeguese:
- (a) për datën e riklasifikimit.
  - (b) një shpjegim të detajuar për ndryshimin në modelin e biznesit dhe një përshkrim me fjalë të efekteve të tij në pasqyrat financiare të njësisë ekonomike.
  - (c) për shumën e riklasifikuar brenda dhe jashtë çdo kategorie.
- 12C Për çdo periudhë raportimi pas riklasifikimit e deri në çregjistrim, njësi ekonomike duhet të japë informacione shpjeguese për aktivet e riklasifikuara të matura me koston e amortizuar në përputhje me paragrafin 4.4.1 të SNRF 9 për:
- (a) normën e interesit efektiv të përcaktuar në datën e riklasifikimit; dhe
  - (b) shpenzimet ose të ardhurat e njohura nga interesi.
- 12D Nëse një njësi ekonomike ka riklasifikuar aktive financiare që ato të maten me koston e amortizuar duke filluar nga periudha e fundit vjetore e raportimit, ajo duhet të japë informacione shpjeguese për:
- (a) vlerën e drejtë të aktiveve financiare në fund të periudhës raportuese; dhe
  - (b) vlerën e drejtë të fitimit ose humbjes që do të njihej në fitim ose humbje gjatë periudhës së raportimit nëse aktivet financiare nuk do të ishin riklasifikuar.
- 14 Një njësi ekonomike duhet të japë informacione shpjeguese për:
- (a) vlerën kontabël të aktiveve financiare që ka vendosur si kolateral për pasive të kushtëzuara ose jo, përfshirë shumat që janë riklasifikuar në përputhje me paragrafin 3.2.23(a) të SNRF 9; dhe
  - (b) afatet dhe kushtet e lidhura me këto premtime.
- 20 Një njësi ekonomike duhet të japë informacion shpjegues për zërat në vijim të të ardhurave, shpenzimeve, fitimeve ose humbjeve ose në pasqyrën e të ardhurave përmbledhëse ose në shënimet shpjeguese:

- (a) fitimet neto ose humbjet neto nga:
- (i) aktivet financiare ose pasivet financiare të matura me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes, duke paraqitur veças ato që vijnë nga aktive financiare ose pasive financiare të përcaktuara si të tilla nga njohja fillestare ose më pas në përputhje me paragrafin 6.7.1 të SNRF 9 dhe ato që vijnë nga aktive financiare ose pasive financiare që maten detyrimisht me vlerën e drejtë në përputhje SNRF 9 (p.sh. pasive financiare që plotësojnë përkufizimin si të mbajtura për tregtim në SNRF 9). Për pasivet financiare të përcaktuara si me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes, një njësi ekonomike do të paraqesë veças shumën e fitimit ose humbjes të njohur në të ardhura të tjera përmbledhëse dhe shumën e njohur në fitim ose humbje.
  - (ii)–(iv) [Fshirë]
  - (v) pasivet financiare të matura me koston e amortizuar.
  - (vi) aktivet financiare të matura me koston e amortizuar.
  - (vii) aktivet financiare të matura me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse.
- (b) totalin e të ardhurave nga interesi dhe shpenzimet gjithsej nga interesi (të llogaritura duke përdorur metodën e interesit efektiv) për aktivet financiare që maten me koston e amortizuar ose pasivet financiare që nuk maten me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes.
- (c) të ardhurat dhe shpenzimet nga komisionet (të ndryshme nga shumat e përfshira në përcaktimin e normës së interesit efektiv) që vijnë nga:
- (i) aktivet financiare që maten më koston e amortizuar ose pasivet financiare të cilat nuk maten me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes; dhe
  - (ii) aktivitetet e besimit dhe veprimtari besimi të tjera që vijnë nga mbajtja ose investimi i aktiveve për llogari të tretëve, trusteeve, skemave të përfitimit të pensionit dhe institucioneve të tjera.
- (d) të ardhurat nga interesi i aktiveve financiare të zhvlerësuar të përlllogaritura në përputhje me paragrafin UZ93 të SNK 39 *Instrumentet financiarë: Njohja dhe Vlerësimi*.
- (e) ...
- 20A Një njësi ekonomike do të japë në shënimet shpjeguese një analizë të fitimit ose humbjes së njohur në pasqyrën e të ardhurave të tjera përmbledhëse që vjen nga mosnjohja e aktiveve financiare të matura me koston e amortizuar, duke treguar veçmas fitimet ose humbjet që vijnë nga mosnjohja e këtyre aktiveve financiare. Kjo dhënie informacionesh shpjeguese duhet të përfshijë arsyet për mosnjohjen e këtyre aktiveve financiare.

Kontabiliteti mbrojtës

- 21A Një njësi ekonomike duhet të zbatojë kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese në paragrafët 21B-24F për këto ekspozime ndaj rrezikut që një njësi ekonomike mbron dhe për të cilat zgjedh të zbatojë kontabilitetin mbrojtës. Dhënia e informacioneve shpjeguese për kontabilitetin mbrojtës duhet të japë informacion rreth:
- (a) strategjinë e menaxhimit të rrezikut të njësisë ekonomike dhe si zbatohet ajo për të menaxhuar rrezikun;
  - (b) si njësia ekonomike me aktivitetet e saj mbrojtëse mund të ndikojë në shumën, kohën dhe pasigurinë e flukseve të mjeteve monetare të ardhshme; dhe
  - (c) efektit që kontabiliteti mbrojtës ka pasur në pasqyrën e pozicionit financiar të njësisë ekonomike, në pasqyrën e të ardhurave përmbledhëse dhe në pasqyrën e ndryshimeve në kapital.
- 21B Një njësi ekonomike duhet të paraqesë dhënien e informacionit shpjegues të kërkuar në një shpjegim të vetëm ose në një seksion të veçantë në pasqyrat e veta financiare. Megjithatë, një njësi ekonomike nuk ka pse të përsërisë informacionin i cili është dhënë në një vend tjetër, me

kusht që informacioni të jetë i përfshirë përmes referencave të kryqëzuara nga pasqyrat financiare në pasqyra të tjera, të tilla si Raporti i Drejtimit ose raporti i rrezikut, që janë të disponueshme për përdoruesit e pasqyrave financiare në të njëjtat terma si pasqyrat financiare dhe në të njëjtën kohë. Pa informacionin e përfshirë përmes referencave të kryqëzuara, pasqyrat financiare nuk janë të plota.

- 21C Kur paragrafët 22A-24F kërkojnë nga njësi ekonomike që të japë informacion shpjegues sipas kategorive të rrezikut, njësi ekonomike duhet të përcaktojë çdo kategori rreziku mbi bazën e ekspozimit ndaj rrezikut që njësi ekonomike vendos të mbrohet dhe për të cilin zbatohet kontabiliteti mbrojtës. Një njësi ekonomike duhet të përcaktojë kategoritë e rrezikut në mënyrë të njëjtë për të gjitha informacionet shpjeguese të kontabilitetit mbrojtës.
- 21D Për të plotësuar objektivat në paragrafin 21A, një njësi ekonomike duhet të përcaktojë (me përjashtim siç shpjegohet më poshtë) sa i detajuar duhet të jetë informacioni shpjegues, sa theks duhet vendosur në aspekte të ndryshme të kërkesave për dhënie informacionesh shpjeguese, nivelin e duhur të përgjithësimin dhe të detajimit të informacionit dhe nëse përdoruesit e pasqyrave financiare kanë nevojë për shpjegime shtesë për të vlerësuar informacionin sasior të dhënë. Megjithatë, një njësi ekonomike duhet të përdorë të njëjtin nivel të përgjithësimin apo detajimit ashtu siç përdor dhe për kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese që lidhen me këtë SNRF dhe SNRF 13 *Matja më vlerën e drejtë*.

Strategjia e menaxhimit të rrezikut

- 22 [Fshirë]
- 22A Një njësi ekonomike duhet të shpjegojë strategjinë e saj të menaxhimit të rrezikut për çdo kategori rreziku të ekspozuar që ajo vendos të mbrohet dhe për të cilën aplikon kontabilitetin mbrojtës. Ky shpjegim duhet ti mundësojë përdoruesve të pasqyrave financiare të vlerësojnë (për shembull):
- (a) si shfaqet çdo rrezik.
  - (b) si e menaxhon njësi ekonomike çdo rrezik; kjo përfshin nëse njësi ekonomike mbron një element në tërësinë e tij për të gjitha rreziqet apo mbron një përbërës të rrezikut të këtij elementi dhe pse.
  - (c) madhësinë e ekspozimit të rrezikut të cilin njësi ekonomike mbron.
- 22B Për të plotësuar kërkesat e paragrafit 22A, informacioni duhet të përfshijë (por jo të kufizohet vetëm) një përshkrim të:
- (a) instrumentet mbuluese që janë përdorur (dhe si janë përdorur) për të mbuluar këtë ekspozim ndaj rrezikut;
  - (b) si njësi ekonomike përcakton marrëdhënien ekonomike midis elementit të mbrojtur dhe instrumentit mbulues për qëllim të vlerësimit të mbrojtjes efektive; dhe
  - (c) si njësi ekonomike vendos raportin e mbrojtjes dhe cilët janë burimet e mbrojtjes jo efektive.
- 22C Kur një njësi ekonomike përcakton një përbërës të veçantë të rrezikut si një element i mbrojtur (shih paragrafin 6.3.7 të SNRF 9) ajo duhet të japë, përveç informacionit shpjegues që kërkojnë paragrafët 22A dhe 22B, edhe informacion cilësor dhe sasior për:
- (a) si njësi ekonomike përcakton përbërësin e rrezikut që është caktuar si element i mbrojtur (përfshi dhe një përshkrim të natyrës së marrëdhënies midis përbërësit të rrezikut dhe elementit në tërësi); dhe
  - (b) si përbërësi i rrezikut lidhet me elementin në tërësinë e tij (për shembull historiku i mbulimit të përbërësit të rrezikut në masën 80% të ndryshimeve në vlerën e drejtë të elementit në tërësi).

Shuma, afatet dhe pasiguria e flukseve të ardhshme të mjeteve monetare

- 23 [Fshirë]
- 23A Nëse nuk është e përjashtuar nga paragrafi 23C, një njësi ekonomike duhet të japë informacion shpjegues sasior sipas kategorive të rrezikut që ti lejojë përdoruesit të pasqyrave financiare të vlerësojnë termat dhe kushtet e instrumenteve mbulues dhe si ata ndikojnë në shumën, afatet dhe pasigurinë e flukseve të ardhshme të mjeteve monetare.

- 23B Për të plotësuar kërkesën e paragrafit 23A, një njësi ekonomike nëpërmjet një informacion shpjegues të zberthyer duhet të japë:
- (a) një profil të kohës dhe të shumës nominale të instrumentit mbulues; dhe
  - (b) nëse është e zbatueshme, çmimin mesatar ose raportin e instrumentit mbulues (për shembull çmimi aktual ose çmimi i ardhshëm, etj.).
- 23C Në situata në të cilat një njësi ekonomike në mënyrë të shpeshtë rihet (d.m.th. ndërpret dhe rifillon) marrëdhënien mbrojtëse sepse të dy si instrumenti mbulues ashtu dhe elementi i mbrojtur ndryshojnë në mënyrë të shpeshtë (d.m.th. njësi ekonomike përdor një proces dinamik në të cilin të dyja si ekspozimi ashtu dhe instrumenti mbulues të përdorur për menaxhimin ekspozimin nuk kanë qëndrueshmëri të gjatë - siç jepet në shembullin e paragrafit B6.5.24 (b) të SNRF 9) njësi ekonomike:
- (a) është e përjashtuar nga detyrimi për të dhënë informacion shpjegues sipas kërkesave të paragrafëve 23A dhe 23B.
  - (b) duhet të japë:
    - (i) informacion shpjegues rreth strategjisë bazë të menaxhimit të rrezikut në lidhje me këto marrëdhënie mbrojtëse;
    - (ii) një përshkrim se si ajo reflekton strategjinë e menaxhimit të rrezikut duke përdorur kontabilitetin mbrojtës dhe duke përcaktuar këto marrëdhënie mbrojtëse në veçanti; dhe
    - (iii) një tregues se sa shpesh marrëdhëniet mbrojtëse ndërpriten dhe rifillojnë si pjesë e procesit të njësisë ekonomike në lidhje me këto marrëdhënie mbrojtëse.
- 23D Një njësi ekonomike duhet të japë informacion shpjegues sipas kategorive të rrezikut për burimet e mbrojtjes jo efektive që mund të ndikojnë marrëdhënien mbrojtëse gjatë kohës së saj.
- 23E Në qoftë se burime të tjera të mbrojtjes jo efektive shfaqen për një marrëdhënie mbrojtëse, një njësi ekonomike duhet të japë informacion shpjegues për këto burime sipas kategorive të rrezikut dhe të shpjegojë mbrojtjen jo efektive që mund të rezultojë.
- 23F Për mbrojtjen e fluksit të mjeteve monetare, një njësi ekonomike duhet të japë informacion shpjegues për çdo transaksion parashikues për të cilin është përdorur kontabiliteti mbrojtës në periudhat e mëparshme, por që ka gjasa të mos ndodhë më tej.

Efektet e kontabilitetit mbrojtës në pozicionin financiar dhe në performancë

- 24 [Fshirë]
- 24A Një njësi ekonomike duhet të japë informacion shpjegues, në formën e një table, shumat e mëposhtme që kanë lidhje me elementin e përcaktuar si instrument mbulues të ndara sipas kategorive të rrezikut për çdo tip mbrojtjeje (mbrojtje të vlerës së drejtë, mbrojtje të fluksit të mjeteve monetare ose mbrojtje të investimi në një investimi neto në një njësi ekonomike të huaj):
- (a) vlerën kontabël (neto) të instrumentit mbulues (aktivet financiare të ndara nga detyrimet financiare);
  - (b) nën zërin përkatës të pasqyrës së pozicionit financiar në të cilin është përfshirë;
  - (c) ndryshimin në vlerën e drejtë të instrumentit mbulues të përdorur si bazë për njohjen e mbrojtjes jo efektive për periudhën raportuese; dhe
  - (d) shumat nominale (përfshi sasinë si për shembull tonët, metrat kubikë) të instrumenteve mbulues.
- 24B Një njësi ekonomike duhet të japë informacion shpjegues, në formën e një table, shumat e mëposhtme që kanë lidhje me elementet e mbrojtur të ndara sipas kategorive të rrezikut për çdo tip mbrojtjeje si me poshtë:
- (a) për mbrojtjet me vlerën e drejtë
    - (i) vlerën kontabël (neto) të elementit të mbrojtur të njohur në pasqyrën e pozicionit financiar (duke i ndarë aktivet nga detyrimet);
    - (ii) shumën e akumuluar të rregullimit të mbrojtjes me vlerë të drejtë në vlerën e elementit të mbrojtur të përfshirë në vlerën kontabël (neto) të elementit të

- mbrojtur në pasqyrën e pozicionit financiar (duke i ndarë aktivet nga detyrimet);
- (iii) nën zërin përkatës të pasqyrës së pozicionit financiar në të cilin është përfshirë elementi i mbrojtur ;
  - (iv) ndryshimin në vlerën e elementit të mbrojtur të përdorur si bazë për njohjen e mbrojtjes jo efektive për periudhën raportuese; dhe
  - (v) shumën e akumuluar të rregullimit të mbrojtjes me vlerë të drejtë të mbetur në pasqyrën e pozicionit financiar për çdo element të mbrojtur që nuk mund të rregullohet më për fitimet apo humbjet nga mbrojtja në përputhje me paragrafin 6.5.10 të SNRF 9.
- (b) për mbrojtjet e fluksit të mjeteve monetare dhe mbrojtjet e një investimi neto në një operacion të huaj:
- (i) ndryshimin në vlerën e elementit të mbrojtur i përdorur si bazë për njohjen e mbrojtjes jo efektive për periudhën raportuese (d.m.th për mbrojtjet e fluksit të mjeteve monetare, ndryshimi në vlerë i përdorur për të përcaktuar mbrojtjen jo efektive të njohur në përputhje me paragrafin 6.5.11(c) të SNRF 9);
  - (ii) tepricat e rezervave të mbrojtjes së fluksit të mjeteve monetare dhe rezervave të përkthimit të monedhave të huaja për mbrojtjet në vazhdim që janë trajtuar në përputhje me paragrafët 5.6.11 dhe 6.5.13(a) të SNRF 9; dhe
  - (iii) tepricat e mbetura në rezervat e mbrojtjes së fluksit të mjeteve monetare dhe rezervave të përkthimit të monedhave të huaja nga çdo marrëdhënie mbrojtëse për të cilën kontabiliteti mbrojtës nuk do të zbatohet më tej.

24C Një njësi ekonomike duhet japë informacion shpjegues, në formën e një table, shumat e mëposhtme të ndara sipas kategorive të rrezikut për çdo tip mbrojtjeje si me poshtë:

- (a) për mbrojtjet me vlerën e drejtë:
- (i) mbrojtjen jo efektive - që do të thotë diferencën midis fitimeve ose humbjeve të instrumentit mbulues dhe elementit të mbrojtur - të njohura në fitim ose humbje (ose në të ardhura të tjera përmbledhëse, për mbrojtjet e një instrumenti të kapitali neto për të cilin një njësi ekonomike ka zgjedhur që të pasqyrojë ndryshimet në vlerën e drejtë në të ardhura të tjera përmbledhëse në përputhje me paragrafin 5.7.5). dhe
  - (ii) nën zërin përkatës të pasqyrës së të ardhurave përmbledhëse në të cilin është njohur mbrojtja jo efektive.
- (b) për mbrojtjet e fluksit të mjeteve monetare dhe mbrojtjet e një investimi neto në një operacion të huaj:
- (i) fitimet ose humbjet nga mbrojtja të periudhës raportuese që ishin njohur në të ardhura të tjera përmbledhëse;
  - (ii) mbrojtjen jo efektive të njohur në fitim ose humbje;
  - (iii) nën zërin përkatës të pasqyrës së të ardhurave përmbledhëse në të cilin është njohur mbrojtja jo efektive;
  - (iv) shumën e ri klasifikuar nga rezerva e mbrojtjes së fluksit të mjeteve monetare ose rezerva e përkthimit të monedhave të huaja në fitim ose humbje si një rregullim ri klasifikues (shih SNK 1) (duke bërë ndarjen midis shumave për të cilat është përdorur kontabiliteti mbrojtës më parë, por për të cilat mbrojtja e flukseve të ardhshme monetare nuk nevojitet për më tej dhe shumave që janë transferuar sepse elementi i mbrojtur ka dhënë ndikim në fitim ose humbje);
  - (v) nën zërin përkatës të pasqyrës së të ardhurave përmbledhëse i cili përfshin rregullimin ri klasifikues (shih SNK 1); dhe
  - (vi) për mbrojtjen e pozicioneve neto, fitimet ose humbjet e njohura nga mbrojtja në një nënzë të veçantë të pasqyrës së të ardhurave përmbledhëse (shih paragrafin 6.6.4 të SNRF 9).

- 24D Kur volumi i marrëdhënieve mbrojtëse për të cilat zbatohet përjashtimi sipas paragrafit 23C nuk është përfaqësues në raport me volumin normal gjatë periudhës raportuese (d.m.th volumi në datën e raportimit nuk reflektojnë volumet gjatë periudhës) një njësi ekonomike duhet të japë informacione shpjeguese rreth këtij fakti dhe arsyes që ajo beson se këto volume nuk janë përfaqësuese.
- 24E Një njësi ekonomike duhet të japë një rakordim të secilit përbërës të kapitalit dhe një analizë të të ardhurave të tjera përmbledhëse në përputhje me SNK 1, që, të marra së bashku:
- (a) bën dallimin, të paktën, midis shumave që lidhen me dhënien e informacioneve shpjeguese në paragrafin 24C(b)(i) dhe (b)(iv) si dhe shumave të kontabilizuar në përputhje me paragrafin 6.5.11(d)(i) dhe (d)(iii) të SNRF 9;
  - (b) bën dallimin midis shumave të shoqëruara me vlerën në kohë të opsioneve që mbrojnë elementët e mbrojtur të lidhur me transaksionin dhe shumave të shoqëruara me vlerën në kohë të opsioneve që mbrojnë elementët e mbrojtur të lidhur me periudhën kohore kur një njësi ekonomike kontabilizon vlerën në kohë të një opsioni në përputhje me paragrafin 6.5.15 të SNRF 9; dhe
  - (c) bën dallimin midis shumave të shoqëruara me elementet e të së ardhmes të kontratave të së ardhmes dhe bazës së hapjes të monedhave të huaja të instrumenteve financiare që mbrojnë elementët mbulues të lidhur me transaksionin dhe shumave të shoqëruara me elementet e të së ardhmes të kontratave të së ardhmes dhe bazës së hapjes të monedhave të huaja të instrumenteve financiare që mbrojnë elementët mbulues të lidhur me periudhën kohore kur një njësi ekonomike kontabilizon vlerën në kohë të një opsioni në përputhje me paragrafin 6.5.16 të SNRF 9;
- 24F Një njësi ekonomike duhet të japë informacione shpjeguese të kërkuara në paragrafin 24E në mënyrë të ndarë sipas kategorive të rrezikut. Kjo ndarje sipas rrezikut mund të jepet në shënime shpjeguese të pasqyrave financiare.

Opsioni për të caktuar një ekspozim ndaj rreziqeve të kreditimit të matur me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes

- 24G Nëse një njësi ekonomike përcakton një instrument financiar, ose një pjesë të tij, si të matur me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes sepse ai përdor a derivativ kreditor për të menaxhuar rrezikun e kredisë në atë instrument financiar, ajo duhet të japë informacion shpjegues;
- (a) për derivativët kreditorë që janë përdorur për të menaxhuar rrezikun e kredisë të instrumenteve financiare të përcaktuar si të matur me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit dhe humbjes në përputhje me paragrafin 6.7.1 të SNRF 9, të japë një rakordim për secilin prej tyre të vlerës nominale dhe të vlerës së drejtë në fillim dhe në fund të periudhës;
  - (b) fitimi ose humbja e njohur në pasqyrën e fitim humbjes për një instrument financiar, ose për një pjesë të tij, si i matur me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes në përputhje me paragrafin 6.7.1 të SNRF 9; dhe
  - (c) në rast të ndërprerjes së matjes të një instrumenti financiar, ose një pjesë të tij, me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes, ajo vlerë e drejtë e instrumentit financiar që është bërë vlera e re e mbartur në përputhje me paragrafin 6.7.4(b) të SNRF 9 dhe vlera nominale apo principalit përkatës (me përjashtim të dhënies së informacionit krahasues në përputhje me SNK 1, një njësi ekonomike nuk ka nevojë të japë informacione shpjeguese në periudhat e ardhme).
- 28 Në disa raste, njësi ekonomike nuk njeht një fitim ose humbje neto në njohjen fillestare të një aktivi financiar ose pasivi financiar, sepse vlera e drejtë nuk është e evidentuar as nga një çmim i kuotuar në një treg aktiv për një aktiv ose pasiv të njëjtë (d.m.th. një input i Nivelit 1), as bazohet në një teknikë vlerësimi që përdor vetëm të dhëna nga tregjet e mbikëqyrura (shih paragrafin B5.1.2A të SNRF 9). Në këto raste, njësi ekonomike do të japë informacione shpjeguese sipas klasës së aktivitetit financiar ose pasivitetit financiar:
- (a) politikën e saj kontabël për njohjen në fitim ose humbje këtë të diferencës midis vlerës së drejtë në njohjen fillestare dhe çmimit të transaksionit për të pasqyruar një ndryshim

- në faktorët (përfshirë kohën) që pjesëmarrësit e tregut do të merrnin parasysh gjatë caktimit të çmimit të aktivitetit ose pasivit (shih paragrafin B5.1.2A(b) të SNRF 9).
- (b) për diferencën gjithsej të mbetur për t'u njohur në fitimin ose humbjen në fillim dhe në fund të periudhës dhe një rakordim të ndryshimeve në tepricën e kësaj diference.
- (c) pse njësitë ekonomike ka arritur në përfundimin se çmimi i transaksionit nuk ishte evidenca më e mirë e vlerës së drejtë, duke përfshirë një përshkrim të evidencës që është në mbështetje të vlerës së drejtë.
- 29 Dhënia e informacioneve shpjeguese për vlerën e drejtë nuk kërkohet:
- (a) ...
- (b) [fshirë]
- (c) ...
- 30 Në rastin e përshkruar në paragrafin 29(c), një njësi ekonomike duhet të japë informacion shpjegues për të ndihmuar përdoruesit e pasqyrave financiare që të bëjnë gjykimet e tyre lidhur me madhësinë e ndryshimeve të mundshme mes vlerës kontabël të këtyre kontratave dhe vlerës së drejtë të tyre, duke përfshirë:
- (a) ...
- 44H [Fshirë]
- 44I Kur një njësi ekonomike zbaton për herë të parë SNRF 9, ajo duhet të japë informacion shpjegues për secilën klasë të aktiveve financiare dhe pasiveve financiare në datën e fillimit të zbatimit, për:
- (a) kategorinë fillestare të matjes dhe vlerën kontabël (neto) të përcaktuar në përputhje me SNK 39;
- (b) kategorinë e re të matjes dhe vlerën e mbartur të përcaktuar në përputhje me SNRF 9;
- (c) madhësinë e ndonjë aktiviteti financiar dhe pasivi financiar të pasqyrës së pozicionit financiar që më parë ishin përcaktuar si të matur me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes, por tashmë nuk përcaktohen si të tillë, duke bërë dallim mes atyre që njësitë duhet të riklasifikojë sipas kërkesave të SNRF 9 dhe atyre që ajo zgjedh të riklasifikojë.
- Një njësi ekonomike duhet të paraqesë këto informacione shpjeguese sasiore në formë table me përjashtim të rastit kur një format tjetër është më i përshtatshëm.
- 44J Kur një njësi ekonomike zbaton për herë të parë SNRF 9, ajo duhet të japë informacione shpjeguese cilësore për t'u mundësuar përdoruesve të kuptojnë:
- (a) mënyrën se si njësitë i ka zbatuar kërkesat për klasifikim të SNRF 9 për ato aktive financiare, klasifikimi i të cilave ndryshoi si rezultat i zbatimit të SNRF 9.
- (b) arsyet për çdo përcaktim ose jo të aktiveve ose pasiveve financiare si të matur me vlerën e drejtë përmes fitimit dhe humbjes.
- 44N [Fshirë]
- 44Y SNRF 9, e rishikuar në Nëntor 2013, janë ndryshuar paragrafët 2–5, 8–10, 11, 14, 20, 28, 30, Shtojca A dhe paragrafët B1, B5, B10(a), B22 dhe B27, janë fshirë paragrafët 12, 12A, 22–24, 29(b), 44E, 44F, 44H, 44N dhe B4 dhe janë shtuar paragrafët 10A, 11A, 11B, 12B–12D, 20A, 21A–21D, 22A–22C, 23A–23F, 24A–24G, 44I dhe 44J. Nëse zbaton SNRF 9 të ndryshuar në Nëntor 2013, njësitë ekonomike duhet të zbatojë këto ndryshime. Nuk është e nevojshme që këto ndryshime të zbatohen për informacionin krahasues që i përket periudhave raportuese përpara datës së zbatimit për herë të parë të SNRF 9 e ndryshuar në Nëntor 2013.
- C12 Në Shtojcën A, paragrafi i fundit është ndryshuar dhe duhet lexuar si më poshtë:
- Termat në vijim janë përkufizuar në paragrafin 11 të SNK 32, paragrafin 9 të SNK 39 ose Shtojcën A të SNRF 9 dhe përdoren në SNRF me kuptimin e përcaktuar në SNK 32, SNK 39 dhe SNRF 9.
- kosto e amortizuar e një aktiviteti financiar ose pasivi financiar
  - çregjistrimi
  - derivativ
  - metoda e interesit efektiv
  - instrumenti i kapitalit neto
  - vlera e drejtë

- aktiv financiar
- kontratë e garancisë financiare
- instrument financiar
- pasiv financiar
- pasivi financiar me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes
- transaksion parashikues
- instrument mbulues
- i mbajtur për tregtim
- data e riklasifikimit
- blerje ose shitje në mënyrë të rregullt.

C13 Në Shtojcën B titulli sipër paragrafit B4 dhe paragrafi B4 janë fshirë dhe kanë ndryshuar paragrafët B1, B5, B10(a), B22 dhe B27 si më poshtë:

B1 Paragrafi 6 i kërkon një njësie ekonomike të grupojë instrumentet financiare në klasa që janë të përshtatshme me natyrën e informacionit të paraqitur dhe që merr në konsideratë karakteristikat e këtyre instrumenteve financiare. Klasat e përshkruara në paragrafin 6 përcaktohen nga njësia ekonomike dhe prandaj janë të dallueshme nga kategoritë e instrumenteve financiare të specifikuar në SNRF9 (i cili përcakton sesi maten instrumentet financiare dhe kur njihen ndryshimet në vlerën e drejtë).

B5 Paragrafi 21 kërkon dhënie informacionesh shpjeguese për bazën (ose bazat) e matjes të përdorura në përgatitjen e pasqyrave financiare dhe për politikat kontabël të tjera të përdorura të cilat janë të rëndësishme për të kuptuar pasqyrat financiare. Për instrumentet financiare, dhënie informacionesh shpjeguese të tilla mund të përfshijnë:

- (a) për pasivet financiare të përcaktuara me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes:
  - (i) natyrën e pasiveve financiare të cilat njësia ekonomike i ka përcaktuar me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes;
  - (ii) kriterin për një përcaktim të tillë të këtyre pasiveve financiare në njohjen fillestare; dhe
  - (iii) mënyrën se si njësia ekonomike ka plotësuar kushtet e paragrafit 4.2.2 të SNRF 9 për këtë përcaktim.
- (b) për aktivet financiare të përcaktuara me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes:
  - (i) natyrën e aktiveve financiare të cilat njësia ekonomike i ka përcaktuar me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes; dhe
  - (ii) mënyrën se si njësia ekonomike ka plotësuar kushtet e paragrafit 4.1.5 të SNRF 9 për këtë përcaktim.

(b) [fshirë]

(c) faktin nëse blerjet dhe shitjet në mënyrë të rregullt të aktiveve financiare janë kontabilizuar në datën e tregtimit ose të shlyerjes (shih paragrafin 3.1.2 të SNRF 9).

(d) ...

B10 Aktivitetet që sjellin rrezikun e kredisë dhe ekspozimin maksimal që shoqëron rrezikun e kredisë, përfshijnë por nuk kufizohen vetëm në:

(a) dhënien e huave për klientët dhe vendosjen e depozitave me njësi të tjera ekonomike. Në raste të tilla ekspozimi maksimal ndaj rrezikut të kredisë është vlera kontabël e aktiveve financiare përkatëse.

(b) ...

B22 *Rreziku i normës së interesit rezulton në instrumentet financiare bartës të interesit të njohur në pasqyrën e pozicionit financiar (p.sh. instrumentet e borxhit të blerë ose të emetuar) dhe në disa instrumente financiarë të panjohur në bilanc (p.sh. disa angazhime huaje).*

B27 Në përputhje me paragrafin 40(a), ndjeshmëria e fitimit ose humbjes (që vjen për shembull nga instrumentet e matur me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes) paraqitet veçmas ndjeshmërisë së pasqyrës së të ardhurave të tjera përmbledhëse (që vjen, për shembull nga

investimet në instrumente kapitali, ndryshimet në vlerën e drejtë të cilëve paraqiten në pasqyrën e të ardhurave të tjera përmbledhëse).

C14 [Nuk është e zbatueshme për kërkesat]

SNRF 9 Instrumentet Financiarë (publikuar në tetor 2009)

C15 Paragrafi 8.1.1 është ndryshuar dhe lexohet si më poshtë:

8.1.1 Ky SNRF është i disponueshëm për t'u përdorur. Në qoftë se një njësi ekonomike zgjedh të zbatojë këtë SNRF ajo duhet të japë informacione shpjeguese për këtë fakt dhe në të njëjtën kohë duhet të zbatojë ndryshimet në Shtojcën C.

SNRF 9 Instrumente Financiare (emetuar në Tetor 2010)

C16 Paragrafi 7.1.1 është ndryshuar dhe lexohet si më poshtë dhe është shtuar paragrafi 7.1.1 A:

7.1.1 Ky SNRF është i disponueshëm për t'u përdorur. Në qoftë se një njësi ekonomik zgjedh të zbatojë këtë SNRF më herët dhe ndërkohë nuk ka zbatuar SNRF 9 të publikuar në 2009, ajo duhet të zbatojë njëkohësisht të gjitha kërkesat këtij SNRF (shih gjithashtu paragrafët 7.1.1A dhe 7.3.2). Në qoftë se një njësi ekonomike zbaton këtë SNRF ajo duhet të japë informacione shpjeguese për këtë fakt dhe në të njëjtën kohë duhet të zbatojë ndryshimet në Shtojcën C.

7.1.1A Pavarësisht kërkesave në paragrafin 7.1.1, një njësi ekonomike mund të zgjedhë që të zbatojë kërkesat për paraqitjen e fitimeve dhe humbjeve mbi detyrimet financiare të përcaktuar si me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes në paragrafët 5.7.1(c), 5.7.7-5.7.9, 7.2.13 dhe B5.7.5-B5.7.20 pa aplikuar kërkesat e tjera në këtë SNRF. Nëse një njësi ekonomike zgjedh që të zbatojë vetëm paragrafët më sipër, ajo duhet të japë informacion shpjegues mbi këtë fakt dhe duhet të sigurojë në mënyrë të vazhdueshme dhënien e informacioneve shpjeguese të përcaktuara në paragrafët 10-10A të SNRF 7 (ndryshuar në këtë SNRF).

SNK 1 Paraqitja e pasqyrave financiare

C17 Në paragrafin 7, përkufizimi i "të ardhurave të tjera përmbledhëse" dhe paragrafët 68,71,82, 93, 95, 96, 106 dhe 123 janë ndryshuar dhe duhen lexuar si më poshtë, paragrafi 139E dhe 139G janë fshirë dhe është shtuar paragrafi 139M:

7 Përkufizimet e termave të mëposhtme janë dhënë në këtë standard sipas këtyre kuptimeve specifike:

Të ardhurat e tjera përmbledhëse përfshijnë zëra të të ardhurave dhe shpenzimeve (përfshirë rregullimet nga ri klasifikimet) të cilët nuk janë njohur në fitim ose humbje sipas kërkesave apo nëse lejohej nga SNRF-të e tjera

Përbërësit e të ardhurave të tjera gjithëpërfshirës përfshijnë:

- (a) ...
- (d) fitimet dhe humbjet nga investimet në instrumentet e kapitalit të matur me vlerën e drejtë përmes pasqyrës së të ardhurave të tjera përmbledhëse në përputhje me paragrafin 5.7.5 të SNRF 9 Instrumentet Financiarë;
- (e) pjesa efektive e fitimeve dhe humbjeve në instrumentet mbulues në mbrojtjen e fluksit të mjeteve monetare dhe fitimet dhe humbjet në instrumentet mbulues që mbrojnë investimet në instrumente të kapitalit neto të matura me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse në përputhje me paragrafin 5.7.5 të SNRF 9 (shih Kapitullin 6 të SNRF 9);
- (f) për pasive të veçanta të përcaktuara si me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbje, shumën e ndryshimit në vlerën e drejtë që i takon ndryshimeve në rrezikun e kredisë të pasivit (shih paragrafin 5.7.7 të SNRF 9).
- (g) ndryshimet në vlerën e vlerës në kohë të opsioneve kur bëhet ndarja e vlerës së perceptuar dhe vlerës në kohë të një kontrate opsioni dhe përcaktimi si instrument mbulues vetëm ndryshimet në vlerën e perceptuar (shih Kapitullin 6 të SNRF 9);

- (h) ndryshimet në vlerë të elementeve të së ardhmes të një kontrate të së ardhmes kur bëhet ndarja e elementit të së ardhmes dhe elementit të çastit të një kontrate të së ardhmes dhe përcaktimi si instrument mbulues vetëm ndryshimet në elementin e çastit dhe ndryshimet në vlerën e bazës së hapjes së monedhës së huaj të një instrumenti financiar kur ky është përjashtuar nga përcaktimi i këtij instrumenti financiar si një instrument mbulues (shih Kapitullin 6 të SNRF 9);
- ...
- 68 Cikli i shfrytëzimit i një njësie ekonomike është koha mes blerjes së aktiveve për përpunim dhe realizimin (shndërrimin) e tyre në mjete monetare ose ekuivalentë të mjeteve monetare. Nëse cikli normal i shfrytëzimit të njësisë ekonomike nuk është i identifikueshëm qartë, supozohet se ai zgjat dymbëdhjetë muaj. Aktivet afatshkurtra përfshijnë aktive (si inventarët dhe llogari të arkëtueshme tregtare) që shiten, konsumohen ose realizohen si pjesë e ciklit normal të shfrytëzimit edhe kur nuk pritet që ato të realizohen brenda dymbëdhjetë muajve pas datës së bilancit. Aktivet afatshkurtra përfshijnë edhe aktivet e mbajtura kryesisht për qëllime tregtare (shembuj përfshijnë disa aktive financiare që plotësojnë përkufizimin në SNRF 9 e të mbajturave për tregtim) dhe pjesa afatshkurtër e aktiveve afatgjata financiare.
- 71 Pasivet e tjera afatshkurtra që nuk janë shlyer gjatë ciklit normal të shfrytëzimit por që duhet të shlyhen brenda dymbëdhjetë muajve nga periudha e raportimit ose që mbahen kryesisht për qëllime tregtare. Shembuj janë disa pasive financiare që plotësojnë përkufizimin si të mbajtura për tregtim në SNRF 9, overdraftet (zbulimet) bankare dhe pjesa afatshkurtër e aktiveve afatgjata financiare, dividendët e pagueshëm, tatimi mbi të ardhurat dhe të pagueshme të tjera jo tregtare. Pasivet financiare që sigurojnë financim mbi një bazë afatgjata (d.m.th nuk janë pjesë e kapitalit qarkullues të përdorur gjatë ciklit normal të shfrytëzimit të njësisë ekonomike) dhe që nuk kërkohet të shlyhen brenda dymbëdhjetë muajve nga periudha e raportimit janë pasive afatgjata, objekt i paragrafëve 74 dhe 75.
- 82 **Përveç zërave të kërkuar nga SNRF-të e tjera, seksioni i rezultatit ose pasqyra e rezultatit do të përfshijë zërat që paraqesin shumat në vijim për periudhën:**
- (a) **të ardhurat;**
- (aa) **fitimet ose humbjet që vijnë nga çregjistrimi i aktiveve financiare të matura me koston e amortizuar;**
- (b) **kostot e financimit;**
- (c) **pjesën e fitimit ose humbjes nga pjesëmarrjet dhe shoqëritë e përbashkëta të kontabilizuara sipas metodës së kapitalit neto;**
- (ca) **në qoftë se një aktiv financiar riklasifikohet që të matet me vlerën e drejtë, çdo fitim ose humbje që vjen nga diferenca mes vlerës së mëparshme kontabël dhe vlerës së drejtë të tij në datën e riklasifikimit (siç përcaktohet në SNRF 9);**
- (d) ...
- 93 SNRF-të e tjera specifikojnë nëse dhe kur shumat e njohura më parë në pasqyrën e të ardhurave të tjera përmbledhëse klasifikohen në fitim ose humbje neto. Këto riklasifikime referohen në këtë Standard si rregullime riklasifikimi. Një rregullim riklasifikimi përfshihet me përbërësin e të ardhurave të tjera përmbledhëse në periudhën kur rregullimi është riklasifikuar në fitim ose humbje neto. Këto shuma mund të jenë njohur në të ardhura të tjera përmbledhëse si fitime të përcaktuara në periudhat aktuale ose të mëparshme. Këto fitime të përcaktuara duhet detyrimisht të zbriten nga pasqyra e të ardhurave të tjera përmbledhëse në periudhën në të cilën fitimet e realizuara janë riklasifikuar në fitim ose humbje neto për të shmangur përfshirjen e tyre dy herë në pasqyrën e të ardhurave përmbledhëse totale.
- 95 Rregullime riklasifikimi vijnë, për shembull, nga nxjerrja jashtë përdorimit e një njësie ekonomike të huaj (shih SNK 21) dhe kur disa flukset monetare të mbrojtura të parashikuara prekin fitimin ose humbjen (shih paragrafin 6.5.11(d) të SNRF 9 në lidhje me mbrojtjet e fluksit të mjeteve monetare).
- 96 Rregullimet e riklasifikimit nuk rrjedhin nga ndryshimet në tepricat e rivlerësimit të njohura në përputhje me SNK 16 ose SNK 38 ose nga rimatjet e përfitimeve të përcaktuara të njohura në përputhje me SNK 19. Këto përbërës njihen në të ardhura të tjera përmbledhëse dhe nuk riklasifikohen në fitim ose humbje në periudhat pasuese. Ndryshimet në tepricat e rivlerësimit mund të transferohen tek fitimet e pashpërndara në periudhat pasuese me përdorimin e aktivitetit ose me çregjistrimin e tij (shih SNK 16 dhe SNK 38). Në përputhje me SNRF 9, nuk do të kemi rregullime të riklasifikimit në qoftë se një mbrojtje e flukseve të mjeteve monetare ose trajtimi i

vlerës në kohë të një opsioni (ose elementi i së ardhmes në një kontratë të së ardhmes ose baza e hapjes së një monedhe të huaj në një instrument financiar) rezultojnë në shuma që hiqen prej rezervës së fluksit të mjeteve monetare ose prej një përbërësit të veçantë të kapitalit, respektivisht dhe i përfshirë direkt në koston fillestare ose në ndonjë vlerë kontabël (neto) tjetër të një aktivi ose pasivi. Këto shuma transferohen direkt në aktive ose pasive.

- 106 Një njësi ekonomike duhet të paraqesë një pasqyrë të ndryshimeve në kapitalin neto siç kërkohet nga paragrafi 10. Pasqyra e ndryshimeve në kapitalin neto përfshin informacionin e mëposhtëm:
- (a) ...
  - (c) [fshirë]
  - (d) për çdo përbërës të kapitalit neto, një rakordim në mes vlerës kontabël neto në fillim dhe në fund të periudhës, duke dhënë veçmas (të paktën) informacion shpjegues për ndryshimet që rezultojnë nga:
    - (i) fitimin ose humbjen;
    - (ii) të ardhurat e tjera përmbledhëse; dhe
    - (iii) transaksionet me pronarët në cilësinë e tyre si pronarë, duke treguar veçmas kontributet nga dhe shpërndarjet për pronarët dhe ndryshimet në interesat e pronësisë në filiale të cilat nuk çojnë në një humbje të kontrollit.
- 123 Në procesin e zbatimit të politikave kontabël të njësisë ekonomike, drejtimi bën gjykime të ndryshme, përveç atyre që përfshijnë çmuarje, të cilat, mund të ndikojnë në mënyrë të rëndësishme shumat e njohura në pasqyrat financiare. Për shembull, drejtimi bën gjykime në përcaktimin:
- (a) [fshirë]
  - (b) ...
- 139E [Fshirë]
- 139G [Fshirë]
- 139M SNRF 9, e ndryshuar në Nëntor të vitit 2013, ka ndryshuar paragrafët 7, 68, 71, 82, 93, 95, 96, 106 dhe 123 dhe janë fshirë paragrafët 139E dhe 139G. Nëse zbaton SNRF 9 të ndryshuar në Nëntor 2013, njësia ekonomike duhet të zbatojë këto ndryshime.

SNK 2 Inventarët

- C18 Paragrafi 2(b) është ndryshuar për tu lexuar si më poshtë, paragrafët 40A dhe 40B janë fshirë dhe është shtuar paragrafi 40D:
- 2 Ky standard zbatohet për të gjithë inventarët, me përjashtim të:**
- (a) ...
  - (b) **instrumentet financiare (shih SNK 32 *Instrumentet Financiare: Paraqitja dhe SNRF 9 *Instrumentet Financiare**); dhe**
  - (c) ...
- 40A [Fshirë]
- 40B [Fshirë]
- 40D SNRF 9 (i ndryshuar në Nëntor 2013) ndryshoi paragrafët 2(b) dhe ka fshirë paragrafët 40A dhe 40B. Nëse zbaton SNRF 9 të ndryshuar në Nëntor 2013, njësia ekonomike duhet të zbatojë këto ndryshime.

SNK 8 Politikat Kontabël, Ndryshimet në Vlerësimet Kontabël dhe Gabimet

---

- C19 Paragrafi 53 është ndryshuar për tu lexuar si më poshtë, paragrafët 54A dhe 54B janë fshirë dhe është shtuar paragrafi 54D:

- 53 Nuk kërkohet zbatimi retrospektiv i një politike të re kontabël për një periudhë paraardhëse, ose korigjimi i shumave për një periudhë paraardhëse, qoftë në bërjen e supozimeve rreth atyre se cilat duhet të ishin synimet e drejtimit në periudhën paraardhëse ose për vlerësimin e shumave të njohura, matura apo paraqitura në një periudhë paraardhëse. Për shembull, kur një njësi ekonomike korigjon një gabim të periudhës paraardhëse në llogaritjen e detyrimeve të tij për lejet e paaftësisë së përkohshme në punë të akumuluar në përputhje me SNK 19 *Përfitimet e Punëmarrësve*, nuk merr parasysh informacionin rreth një sezoni gripi të rëndë të pazakontë gjatë periudhës tjetër që bëhet i disponueshëm pasi pasqyrat financiare për periudhën paraardhëse janë autorizuar për publikim. Fakti që vlerësimet të rëndësishme shpesh kërkohen kur ndryshohen informacionet krahasuese të paraqitura për periudhat paraardhëse nuk parandalon rregullimet ose korigjimet e besueshme të informacionit krahasues.
- 54A [Fshirë]
- 54B [Fshirë]
- 54D SNRF 9 Instrumentet Financiarë, të ndryshuara në Nëntor 2013, ndryshoi paragrafin 53 dhe ka fshirë paragrafët 54A dhe 54B. Nëse zbaton SNRF 9 të ndryshuar në Nëntor 2013, njësi ekonomike duhet të zbatojë këto ndryshime.

SNK 12 Tatimet mbi të ardhurat

- C20 Paragrafi 20 është ndryshuar për tu lexuar si më poshtë, paragrafët 96 dhe 97 janë fshirë dhe është shtuar paragrafi 98D:
- 20 SNRF-të lejojnë ose kërkojnë që disa aktive të mbahen me vlerën e drejtë ose të rivlerësohen (shih, për shembull, SNK 16 *Aktivet Afatgjata Materiale*, SNK 38 *Aktivet Jo-materiale*, SNK 40 *Aktivet Afatgjata Materiale të Investuara* dhe SNRF 9 *Instrumentet Financiare*). Në disa juridiksione, rivlerësimi ose riparaqitje të tjera të një aktivi me vlerën e drejtë ndikojnë në fitimin e tatueshëm (humbjen e tatueshme) të periudhës aktuale. Si rezultat, baza tatimore e aktivitetit rregullohet dhe nuk krijohen diferenca të përkohshme. Në juridiksione të tjera, rivlerësimi ose riparaqitja e një aktivi nuk ndikon në fitimin e tatueshëm të periudhës së rivlerësimit ose riparaqitjes dhe, si rrjedhim, baza tatimore e aktivitetit nuk rregullohet. Megjithatë, rikuperimi në të ardhmen i vlerës kontabël neto do të rezultojë në një fluks të tatueshëm të përfitimeve ekonomike për njësinë ekonomike, i cili do të jetë i zbritshëm për qëllime tatimore nga shuma e këtyre përfitimeve ekonomike. Diferenca midis vlerës kontabël neto të një aktivi të rivlerësuar dhe bazës së tij tatimore është një diferencë e përkohshme dhe krijon një pasiv ose aktiv tatimor të shtyrë. Kjo është e vërtetë edhe në qoftë se:
- (a) ...
- 96 [Fshirë]
- 97 [Fshirë]
- 98D SNRF 9, i ndryshuar në Nëntor 2013, ka ndryshuar paragrafin 20 dhe ka fshirë paragrafët 96 dhe 97. Nëse zbaton SNRF 9 të ndryshuar në Nëntor 2013, njësi ekonomike duhet të zbatojë këto ndryshime.

SNK 18 Të ardhurat

- C21 Paragrafët 6(d) dhe 11 janë ndryshuar për tu lexuar si më poshtë, paragrafët 39 dhe 40 janë fshirë dhe është shtuar paragrafi 43:
- 6 Ky Standard nuk trajton të ardhurat që vijnë nga:
- (a) ...
- (d) ndryshimet në vlerën e drejtë të aktiveve financiare ose detyrimeve financiare ose në vlerën e shitjes së tyre (shih SNRF 9 *Instrumentet Financiarë*);
- (e) ...
- 11 Në shumicën e rasteve vlera e marrë është në formën e mjeteve monetare ose ekuivalentëve të mjeteve monetare dhe shuma e të ardhurave është shuma e mjeteve monetare ose ekuivalentëve të mjeteve monetare të marra ose për t'u marrë. Megjithatë, kur hyrja e mjeteve monetare ose ekuivalentëve të mjeteve monetare shtyhet në kohë, vlera e drejtë e konsideratës mund të jetë më e vogël se shuma nominale e mjeteve monetare të marra ose për t'u marrë. Për shembull, një

njësi ekonomike mund t'i ofrojë një kredi tregtare pa interes blerësit ose të pranojë nga blerësi një letër tregtare me interes më të ulët se tregu, si vlerë që jepet për shitjen e mallrave dhe produkteve. Kur marrëveshja efektivisht përfaqëson me të vërtetë një transaksion financimi, vlera e drejtë e shumës së konsideratës përcaktohet nga skontimi i të gjithë shumave të ardhshme me një normë interesi të përcaktuar.. Norma e interesit e përcaktuar është norma që përcaktohet në mes:

(a) ...

Diferenca mes vlerës së drejtë dhe vlerës nominale të shumës së konsideruar do të njihet si e ardhur nga interesi në përputhje me paragrafët 29 dhe 30 dhe në përputhje me IFRS 9.

39 [Fshirë]

40 [Fshirë]

43 SNRF 9 (i ndryshuar në Nëntor 2013) ndryshoi paragrafët 6(d) dhe 11 dhe ka fshirë paragrafët 39 dhe 40. Nëse zbaton SNRF 9 të ndryshuar në Nëntor 2013, njësia ekonomike duhet të zbatojë këto ndryshime.

SNK 20 Kontabiliteti për Grantet Qeveritare dhe Paraqitja e Informacionit Shtesë për Ndhimën Qeveritare

---

C22 Paragrafi 10A është ndryshuar për tu lexuar si më poshtë, paragrafi 44 është fshirë dhe është shtuar paragrafi 47:

10A Përfitimi i një kredie nga qeveria në një normë interesi poshtë nivelit të interesit të tregut trajtohet si një grant qeveritar. Kredia do të njihet dhe matet në përputhje me SNRF 9 *Instrumentet Financiarë*. Përfitimi i normës së interesit poshtë nivelit të tregut të normës së interesit duhet të matet si diferencë midis vlerës kontabël neto fillestare të kredisë të përcaktuar në përputhje me SNRF 9 dhe të shumës së marrë. Përfitimi kontabilizohet në përputhje me këtë Standard. Njësia ekonomike duhet të marrë në konsideratë kushtet dhe detyrimet që kanë qenë, ose duhet të plotësohen gjatë identifikimit të kostove për kompensimin e të cilave ka qëllim të përdoret dhe kredia.

44 [Fshirë]

47 SNRF 9, i ndryshuar në Nëntor 2013, ka ndryshuar paragrafin 10A dhe ka fshirë paragrafin 44. Nëse zbaton SNRF 9 të ndryshuar në Nëntor 2013, njësia ekonomike duhet të zbatojë këto ndryshime.

SNK 21 Efektet e Ndryshimeve në Kurset e Këmbimit në Monedhat e Huaja

---

C23 [Nuk është e zbatueshme për kërkesat]

C24 Paragrafët 3(a),4,5,27 dhe 52(a) janë ndryshuar për tu lexuar si më poshtë, paragrafët 60C dhe 60E janë fshirë dhe është shtuar paragrafi 60I:

3 **Ky Standard do të zbatohet:** [shënimi në fund të faqes është lënë jashtë]

(a) **për trajtimin kontabël të transaksioneve dhe tepricave në monedhë të huaj, duke përjashtuar ato transaksione dhe teprica të derivateve që trajtohen nga SNRF 9 *Instrumente financiare*;**

(b) ...

4 SNRF 9 zbatohet për shumë derivativë në monedhë të huaj, ndaj për këtë arsye këta janë përjashtuar nga ky standard. Megjithatë, ata derivativë në monedhë të huaj që nuk trajtohen nga SNRF 9 (p.sh. derivativët në monedhë të huaj që janë të përfshirë në kontratat e tjera), trajtohen sipas këtij standardi. Përveç kësaj, ky standard zbatohet kur një njësia ekonomike përkthen shumat, që u përkasin derivativëve, nga monedha e tyre funksionale në monedhën e paraqitjes.

5 Ky standard nuk merret me trajtimin kontabël që përdoret për të mbrojtur elementët në monedhë të huaj, përfshirë këtu mbrojtjen e një investimi neto në një njësia ekonomike të huaj. SNRF 9 zbatohet për kontabilitetin mbrojtës.

- 27 Sikurse është përmendur në paragrafin 3(a) dhe 5, SNRF 9 zbatohet në kontabilitetin mbrojtës për zërat e shprehur në monedhë të huaj. Zbatimi i kontabilitetit mbrojtës kërkon që njësia ekonomike të kontabilizojë diferencat nga kurset e këmbimit në mënyrë krejt të ndryshme nga trajtimi që u bëhet këtyre diferencave sipas këtij standardi. Për shembull, SNRF 9 kërkon që diferencat nga këmbimi i zërave monetarë, të cilët klasifikohen si instrumente mbulues në mbrojtje të fluksit të mjeteve monetare, të njihen fillimisht në të ardhurat e tjera përmbledhëse në masën që kjo mbrojtje është efektive.
- 52 **Një njësi ekonomike jep informacione shpjeguese për:**
- (a) shumën e diferencave të këmbimit të njohura në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve, përveç atyre që rrjedhin nga matja e instrumenteve financiare me vlerën e drejtë dhe që njihen në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve në përputhje me SNRF 9; dhe
- (b) ...
- 60C [Fshirë]
- 60E [Fshirë]
- 60I SNRF 9, i ndryshuar në Nëntor 2013, ka ndryshuar paragrafët 3 (a), 4,5,27 dhe 52 (a) dhe ka fshirë paragrafët 60C dhe 60E. Nëse zbaton SNRF 9 të ndryshuar në Nëntor 2013, njësia ekonomike duhet të zbatojë këto ndryshime.

SNRF 32 Instrumentet financiare: Paraqitja

- C25 [Nuk është e zbatueshme për kërkesat]
- C26 Paragrafët 3,4,8,12,23,31,42 dhe 96C janë ndryshuar për tu lexuar si më poshtë, paragrafët 97F dhe 97H janë fshirë dhe është shtuar paragrafi 97P:
- 3 Parimet në këtë Standard plotësojnë parimet për njohjen dhe matjen e aktiveve financiare dhe detyrimeve financiare në SNRF 9 *Instrumentet Financiarë* dhe për dhënien e informacioneve shpjeguese rreth tyre në SNRF 7 *Instrumentet Financiarë: Dhënie Informacionesh Shpjeguese*.

Objekti

- 4 **Kjo SNRF do të zbatohet nga të gjitha njësitë ekonomike për të gjithë instrumentet financiare, përveç:**
- (a) ato interesa në filiale, pjesëmarrje apo sipërmarrje të përbashkëta që janë kontabilizuar në përputhje me SNRF 10 *Pasqyrat financiare të konsoliduara*, SNK 27 *Pasqyra financiare individuale* ose SNK 28 *Investimet në pjesëmarrjet dhe në sipërmarrjet e përbashkëta*. Megjithatë, në disa raste, SNRF 10, SNK 27 ose SNK 28 kërkojnë ose lejojnë një njësi ekonomike të kontabilizojë një interes në një filial, pjesëmarrje ose sipërmarrje të përbashkët të përdorin SNRF 9; në këto raste, njësitë ekonomike duhet të aplikojnë kërkesat e këtij standardi. Njësitë ekonomike duhet gjithashtu të aplikojnë këtë standard për të gjithë derivativët të lidhur me interesat në një filial, pjesëmarrje ose sipërmarrje e përbashkët.
- (b) ...
- (d) kontratat e sigurimit siç përcaktohen në SNRF 4 *Kontratat e sigurimit*. Megjithatë, ky Standard zbatohet për derivativët që janë të përfshirë në kontratat e sigurimit në qoftë se SNRF 9 kërkon që njësia ekonomike t'i kontabilizojë ato veçmas. Gjithashtu, një emetues duhet të zbatojë këtë SNRF për kontratat e garancisë financiare nëse emetuesi zbaton SNRF 9 në njohjen dhe matjen e kontratave, por duhet të zbatojë SNRF 4 nëse emetuesi zgjedh, në përputhje me paragrafin 4 (d) të SNRF 4, të zbatojë SNRF 4 në njohjen dhe matjen e tyre.
- (e) instrumentet financiarë që janë brenda objektit të SNRF 4, për arsyen se ato përmbajnë një tipar subjektiv pjesëmarrjeje. Emetuesi i këtyre instrumenteve përjashtohet nga zbatimi i këtyre tipareve në paragrafët 15-32 dhe UZ25-UZ35 të këtij Standardi në lidhje me dallimin mes pasiveve financiare dhe instrumenteve të kapitalit të vet. Megjithatë, këto instrumente janë subjekt i të gjitha kërkesave të tjera të këtij Standardi. Gjithashtu ky Standard zbatohet për derivativët që janë të përfshirë në këto instrumente (shih SNRF 9).

(f) ...

- 8 Ky Standard duhet të zbatohet për ato kontrata për të blerë ose për të shitur një element jo financiar që mund të shlyhet neto me mjete monetare ose instrument financiar tjetër, ose duke këmbyer instrumentet financiarë, sikur kontratat të ishin instrumente financiarë, me përjashtim të kontratave të përfunduara dhe që vazhdojnë të mbahen për qëllimin e marrjes ose dhënies së një elementi jo financiar në përputhje me kërkesat e blerjes, shitjes ose përdorimit të pritshme të njësisë ekonomike. Megjithatë, ky Standard duhet të zbatohet për ato kontrata që një njësi ekonomike i përcakton si të matura me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes në përputhje me paragrafin 5A të SNK 39 *Instrumentet Financiare: Njohja dhe Vlerësimi*.
- 12 Termat e mëposhtëm janë përkufizuar në Shtojcën A të SNRF 9 ose në paragrafin 9 të SNK 39 *Instrumentet Financiarë: Njohja dhe Matja* dhe janë përdorur në këtë Standard me kuptimin e përcaktuar në SNK 39 dhe SNRF 9.
- kosto e amortizuar e një aktivi financiar ose pasivi financiar
  - çregjistrimi
  - derivativ
  - metoda e interesit efektiv
  - kontratë e garancisë financiare
  - pasivi financiar me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes
  - angazhim i përcaktuar
  - transaksion parashikues
  - mbrojtje efektive
  - element i mbrojtur
  - instrument mbulues
  - i mbajtur për tregtim
  - mënyrë e rregullt blerjeje ose shitjeje
  - kostot e transaksionit.
- 23 Përveç rasteve të përshkruara në paragrafët 16A dhe 16B ose në paragrafët 16C dhe 16D, një kontratë që përmban një detyrim për një njësi ekonomike për të blerë instrumentet e kapitalit neto me mjete monetare ose aktive të tjera financiare krijon një pasiv financiar për vlerën aktuale të shumës së riblerjes (për shembull, për vlerën aktuale të çmimit të riblerjes së ardhshme, çmimin e ushtrimit të opsionit ose shuma të tjera riblerje). Është kështu edhe nëse vetë kontrata është një instrument i kapitalit të neto. Një shembull është një detyrim i njësisë ekonomike sipas një kontrate të ardhshme për të blerë instrumentet e kapitalit të vet me mjete monetare. Detyrimi financiar njihet fillimisht me vlerën aktuale të shumës së riblerjes dhe riklasifikohet nga kapitali neto. Në vijim, detyrimi financiar matet në përputhje me SNRF 9. Nëse kontrata skadon pa transferime, vlera kontabël e detyrimit financiar riklasifikohet në kapitalin e neto. Një detyrim kontraktual i njësisë ekonomike për të blerë instrumentet e kapitalit neto të vet krijon një detyrim financiar me vlerën aktuale të shumës së riblerjes edhe në qoftë se detyrimi për të blerë është i kushtëzuar nga fakti nëse pala tjetër do të ushtrojë apo jo të drejtën për të këmbyer (p.sh. një opsion i emetuar për të shitur që i jep palës tjetër të drejtën për të shitur instrumentet e kapitalit të vet të një njësie ekonomike tek vetë njësia ekonomike me një çmim fiks).
- 31 SNRF 9 trajton matjen e aktiveve financiare dhe detyrimeve financiare. Instrumentet e kapitalit neto janë instrumente që evidentojnë një interes të mbetur në aktivet e një njësie ekonomike mbasi zbriten të gjitha detyrimet e saj. Për këtë, kur shpërndahet vlera fillestare kontabël e një instrumenti financiar të përbërë në përbërësin e kapitalit neto të vet dhe detyrimit, përbërësit të kapitalit neto i shtohet shuma e mbetur mbasi zbritet nga vlera e drejtë e instrumentit si një e tërë shuma e përcaktuar veçmas për përbërësin e detyrimit. Vlera e çdo tipi derivativ (të tillë si një opsion për të blerë) të përfshirë në instrumentin financiar të përbërë përveç përbërësit të kapitalit neto (të tillë si një opsion konvertimi në kapital neto) përfshihet në përbërësin e detyrimit. Shuma e vlerave kontabël e caktuar për përbërësit e detyrimit dhe të kapitalit neto në njohjen fillestare është gjithmonë e barabartë me vlerën e drejtë që do t'i jepej instrumentit si një e tërë. Nuk ka asnjë fitim ose humbje nga njohja fillestare veçmas e përbërësve të instrumentit.

- 42 Një aktiv financiar dhe një detyrim financiar duhet të kompensohet dhe shuma neto të paraqitet në pasqyrën e pozicionit financiar atëherë dhe vetëm atëherë kur, njësia ekonomike:
- (a) ...
- Për kontabilizimin e transferimit të një aktivi financiar që nuk kualifikohet për t'u çregjistruar, njësia ekonomike nuk e kompenson aktivin e transferuar dhe pasivin që e shoqëron atë (shih SNRF 9, paragrafi 3.2.22).
- 96C Klasifikimi i instrumenteve sipas këtij përjashtimi do të kufizohet për trajtimin kontabël të instrumenteve të tillë sipas SNK 1, SNK 32, SNK 39, SNRF 7 dhe SNRF 9. Instrumenti nuk do të konsiderohet një instrument kapitali neto sipas udhëzuesve të tjerë, për shembull SNRF 2.
- 97F [Fshirë]
- 97H [Fshirë]
- 97P SNRF 9, i ndryshuar në Nëntor të vitit 2013, ka ndryshuar paragrafët 3, 4, 8, 12, 23, 31, 42, 96C, UZ2 dhe UZ30 dhe fshiu paragrafët 97F dhe 97H. Nëse zbaton SNRF 9 të ndryshuar në Nëntor 2013, njësia ekonomike duhet të zbatojë këto ndryshime.
- C27 Në Shtojcën, paragrafët UZ2 dhe UZ30 janë ndryshuar dhe lexojnë si më poshtë:
- UZ2 Standardi nuk trajton njohjen ose matjen e instrumenteve financiarë. Kërkesat rreth njohjes dhe matjes së aktiveve financiare dhe detyrimeve financiare paraqiten në SNRF 9.
- UZ30 Paragrafi 28 zbatohet vetëm për emetuesit e instrumenteve financiarë të përbërë jo derivativë. Paragrafi 28 nuk trajton instrumentet financiarë të përbërë nga këndvështrimi i zotëruesve. SNRF 9 trajton klasifikimin dhe matjen e aktiveve financiare që janë instrumente financiarë të përbërë nga këndvështrimi i zotëruesve.

SNK 36 Zhvlerësimi i Aktiveve

- C28 Paragrafët 2 dhe 5 janë ndryshuar për t'u lexuar si më poshtë, paragrafët 140F dhe 140G janë fshirë dhe është shtuar paragrafi 140K:
- 2 **Ky Standard duhet të zbatohet në kontabilizimin e zhvlerësimit të të gjithë aktiveve, me përjashtim të:**
- (a) ...
- (e) **aktivet financiare brenda objektit të SNRF 9 *Instrumentet Financiarë*;**
- (f) ...
- 5 Ky Standard nuk zbatohet për aktivet financiare brenda objektit të SNRF 9, aktivet afatgjata materiale të investuar të matur me vlerën e drejtë brenda objektit të SNK 40, ose aktivet biologjike që kanë të bëjnë me veprimtaritë bujqësore të matura me vlerën e drejtë minus kostot për shitje brenda objektit të SNK 41. Por megjithatë, ky Standard zbatohet për aktivet e kryera me shumën e rivlerësuar (d.m.th. me vlerën e drejtë në datën e rivlerësimit minus amortizimin e akumuluar dhe humbjet nga zhvlerësimi të akumuluar që e shoqërojnë) në përputhje me SNRF-të e tjera, të tilla si modeli i rivlerësimit në SNK 16 Toka, Ndërtesa, Makineri e Pajisje dhe SNK 38 Aktive jo-materiale. Diferenca e vetme midis vlerës së drejtë të një aktivi dhe vlerës së drejtë të tij minus kostot e nxjerrjes jashtë përdorimit, është ajo e kostove shtesë direkte që kanë të bëjnë drejtpërdrejtë me nxjerrjen jashtë përdorimit të aktivit.
- (a) ...
- 140F [Fshirë]
- 140G [Fshirë]
- 140K SNRF 9, i ndryshuar në Nëntor 2013, ndryshoi paragrafët 2(e) dhe 5 dhe fshiu paragrafët 140F dhe 140G. Nëse zbaton SNRF 9 të ndryshuar në Nëntor 2013, njësia ekonomike duhet të zbatojë këto ndryshime.

SNK 37 Provizionet, Pasivet dhe Aktivet e kushtëzuara

- C29 Paragrafi 2 është ndryshuar për t'u lexuar si më poshtë, paragrafi 97 është fshirë dhe është shtuar paragrafi 98:

- 2 Ky Standard nuk zbatohet për instrumentet financiarë (përfshirë garancitë) që janë brenda objektit të SNRF 9 *Instrumente Financiarë*.
- 97 [Fshirë]
- 98 SNRF 9, i ndryshuar në Nëntor 2013, ka ndryshuar paragrafin 2 dhe ka fshirë paragrafin 97. Nëse zbaton SNRF 9 të ndryshuar në Nëntor 2013, njësia ekonomike duhet të zbatohet këto ndryshime.

SNK 39 Instrumentet Financiare - Njohja dhe Vlerësimi

- C30 [Nuk është e zbatueshme për kërkesat]
- C31 Është fshirë titulli i paragrafit 1 dhe vetë paragrafi 1.
- C32 Është shtuar paragrafi 5A dhe janë ndryshuar paragrafët 2, 4 dhe 5 për t'u lexuar si më poshtë:
- 2 Ky SNRF do të zbatohet nga të gjitha njësitë ekonomike për të gjithë llojet e instrumenteve financiare, përveç:**
- (a) ...
- (b) të drejtat dhe detyrimet për qiratë për të cilat zbatohet SNK 17 *Qiratë, Megjithatë:*
- (i) llogaritë e arkëtueshme të qerasë të njohura nga qiradhënësi janë subjekt i provizioneve të çregjistrimit të SNRF9 *Instrumentet financiare* dhe provizioneve të zhvlerësimit të këtij Standardi;
- (ii) llogaritë e pagueshme të qerasë financiare të njohura nga qiramarrësi janë subjekt i provizioneve të çregjistrimit të SNRF 9; dhe
- (iii) derivativët që janë të përfshirë në qiratë janë subjekt i provizioneve të derivativëve të përfshirë të SNRF 9.
- (c) ...
- (e) të drejtat dhe detyrimet që rrjedhin nga (i) një kontratë sigurimi siç theksohet në SNRF 4 *Kontratat e Sigurimeve*, përveç të drejtave dhe detyrimeve të lëshuesit që rrjedhin nga një kontratë sigurimi që plotëson përcaktimin si një kontratë garancie financiare në Shtojcën A të SNRF 9 *Instrumente financiare*, ose (ii) një kontratë që është brenda objektit të SNRF 4 për shkak se ajo ka një tipar të pjesëmarrjes së lirë. Megjithatë, ky Standard zbatohet për një derivativ që është i përfshirë në një kontratë brenda objektit të SNRF 4 në qoftë se derivativi nuk është në vetvete një kontratë brenda objektit të SNRF 4. Sidoqoftë, nëse lëshuesi i kontratave të garancisë financiare ka pohuar më parë në mënyrë të qartë se i sheh këto kontrata si kontrata sigurimi dhe ka përdorur kontabilitetin e zbatueshëm për kontratat e sigurimit, lëshuesi mund të zgjedhë të zbatohet ose këtë Standard ose SNRF 4 për kontrata të tilla të garancisë financiare (shih paragrafin UZ4 dhe UZ4A). Lëshuesi mund të bëjë zgjedhjen kontratë për kontratë, por zgjedhja për secilën kontratë është e pakthyeshme.
- (f) ...
- (h) angazhimet për hua përveç atyre angazhimeve për hua të cilësuar në paragrafin 4. Një lëshues i angazhimeve për hua do të zbatohet SNK 37 *Provizionet, Pasivet dhe Aktivët e kushtëzuar* për angazhimet për hua që nuk janë brenda qëllimit të këtij Standardi. Megjithatë, të gjitha angazhimet për hua janë subjekt i provizioneve të mosnjohjes të këtij Standardi.
- (i) instrumentet financiare, kontratat dhe detyrimet e transaksioneve të pagesave të bazuara në aksione për të cilat zbatohet SNRF 2 *Pagesa të bazuara në aksione*, me përjashtim të kontratave që janë brenda objektit të paragrafit 5-7 të këtij Standardi, për të cilin zbatohet ky Standard.
- (j) ...
- 4 Angazhimet për hua të mëposhtme janë brenda objektit të këtij Standardi:**
- (a) angazhimet për hua që njësia ekonomike i përcakton si pasiv financiar me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes (shih paragrafin 4.2.2 të SNRF 9). Një njësia ekonomike që ka një praktikë të mëparshme të shitjes së aktiveve që rrjedhin nga

angazhimet e saj për hua pak kohë pas fillimit duhet të zbatojë këtë Standard për të gjitha angazhimet për hua në të njëjtën klasë.

(b) ...

(c) angazhimet për të siguruar një hua me normë interesi më të ulët se ajo e tregut (shih paragrafin 4.2.1 të SNRF 9).

5 Ky Standard duhet të zbatohet për ato kontrata për të blerë ose për të shitur një element jo financiar që mund të shlyhet neto me mjete monetare ose instrument financiar tjetër, ose duke këmbyer instrumentet financiarë, sikur kontratat të ishin instrumente financiarë, me përjashtim të kontratave të përfunduara dhe që vazhdojnë të mbahen për qëllimin e marrjes ose dhënies së një zëri jo financiar në përputhje me kërkesat e pritshme të njësisë ekonomike për blerjen, shitjen ose përdorimin. Megjithatë, ky Standard duhet të zbatohet për ato kontrata që një njësi ekonomike i përcakton si të matura me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes në përputhje me paragrafin 5A.

5A Një kontratë për të blerë ose për të shitur një element jo financiar që mund të shlyhet neto me mjete monetare ose instrument financiar tjetër, ose duke këmbyer instrumentet financiarë, sikur kontratat të ishin instrumente financiarë, mund të jenë të përcaktuara në mënyrë të pakthyeshme si me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes edhe nëse është kryer me qëllim marrjen ose dhënien e një zëri jo financiar në përputhje me kërkesat e pritshme të njësisë ekonomike për blerjen, shitjen ose përdorimin. Ky përcaktim është i përshtatshëm vetëm në fillim të kontratës dhe vetëm nëse ai eliminon ose zvogëlon në mënyrë të ndjeshme një mospërputhje njohjeje (që ndonjëherë i referohemi si një 'mospërputhje kontabël'), që përndryshe do të rridhte nga mosnjohja e kësaj kontrate sepse ajo është e përjashtuar nga objekti i këtij Standardi (shih paragrafin 5).

C33 Paragrafët 8 dhe 9 janë ndryshuar për t'u lexuar si më poshtë:

8 Termat e përkufizuara në SNRF 9 dhe SNK 32 janë përdorur në këtë Standard me kuptimet e specifikuar në Shtojcën A të SNRF 9 dhe paragrafin 11 të SNK 32. SNRF 9 dhe SNK 32 përkufizojnë termat e mëposhtme:

- çregjistrimi
- derivativ
- instrument i kapitalit neto
- vlera e drejtë
- aktiv financiar
- kontratë e garancisë financiare
- instrument financiar
- pasiv financiar

dhe sigurojnë udhëzimet për zbatimin e këtyre përkufizimeve.

Në paragrafin 9 janë fshirë 'Përkufizimi i një derivativi', 'Përkufizimi i katër kategorive të instrumenteve financiare' dhe 'Përkufizimi i një kontrate garancie financiare'. Në 'Përkufizime që kanë të bëjnë me njohjen dhe matjen' janë fshirë përkufizimet e 'mosnjohje (çregjistrim)', 'vlera e drejtë' dhe 'mënyrë e rregullt blerjeje ose shitjeje'.

C34 Paragrafët 10-57 janë fshirë.

C35 Titulli 'Zhvlerësimi dhe mos arkëtueshmëria e aktiveve financiare mbi paragrafin 58 dhe paragrafët 58 dhe 63 janë ndryshuar për t'u lexuar si më poshtë dhe paragrafët 61 dhe 66-70 dhe titujt mbi paragrafët 63, 66 dhe 67 janë fshirë:

Zhvlerësimi dhe mos arkëtueshmëria e aktiveve financiare të matura me koston e amortizuar

58 Një njësi ekonomike do të vlerësojë në fund të çdo periudhe raportimi nëse ka ndonjë të evidencë objektive që një aktiv financiar ose grup aktivesh financiare të matura me koston e amortizuar është zhvlerësuar. Në qoftë se ekziston ndonjë e dhënë e tillë, njësia ekonomike duhet të zbatojë paragrafin 63 për të përcaktuar shumën për çdo humbje nga zhvlerësimi.

63 Nëse ka të dhëna objektive që ka ndodhur një humbje nga zhvlerësimi nga aktivet financiare të matura me koston e amortizuar, shumën e humbjes matet si diferenca midis

vlerës kontabël të aktivitetit dhe vlerës aktuale të flukseve të mjeteve monetare të ardhshme të vlerësuara (me përjashtim të të humbjeve të kredisë që nuk kanë ndodhur), të skontuara me normën origjinale të interesit efektiv të aktivitetit financiar në njohjen fillestare). Vlera kontabël e aktivitetit do të zvogëlohet ose në mënyrë direkte ose përmes përdorimit të një llogarie të zbritjes. Shuma e humbjes do të njihet në fitim ose humbje.

C36 Është fshirë paragrafi 79 dhe janë ndryshuar paragrafët 71, 88(d), 89(b), 90 dhe 96(c) për t'u lexuar si më poshtë:

- 71 Nëse një njësi ekonomike zbaton SNRF 9 (të ndryshuar në Nëntor 2013) dhe nuk ka zgjedhur si politikë kontabël të saj që të vazhdojë të zbatojë kërkesat e kontabilitetit mbrojtës të këtij Standardi (shih paragrafin 7.2.1 të SNRF 9), ajo do të zbatojë kërkesat e kontabilitetit mbrojtës në Kapitullin 6 të SNRF 9. Megjithatë, për një mbrojtje me vlerën e drejtë të ekspozimit ndaj normave të interesit të një pjese të një portofoli aktivesh financiare ose detyrimesh financiare, njësi ekonomike mund të zbatojë, në përputhje me paragrafin 6.1.3 të SNRF 9, kërkesat e kontabilitetit mbrojtës në këtë Standard në vend të kërkesave në SNRF 9. Në këtë rast njësi ekonomike duhet të zbatojë gjithashtu kërkesat specifike për kontabilitetin mbrojtës me vlerën e drejtë për mbrojtjen e një portofoli nga rreziku i normës së interesit (shih paragrafët 81A, 89A dhe UZ114-UZ132).
- 88 Një marrëdhënie mbrojtëse kualifikohet për kontabilitetin mbrojtës sipas paragrafëve 89-102 nëse dhe vetëm nëse, plotësohen të gjitha kushtet e mëposhtme.
- (a) ...
- (d) Efektiviteti i mbrojtjes mund të matet me besueshmëri, d.m.th. vlera e drejtë ose flukset e mjeteve monetare të elementit të mbrojtur që kanë të bëjnë drejtpërdrejtë me rrezikun e mbuluar dhe vlerën e drejtë të instrumentit mbulues mund të maten me besueshmëri.
- (e) ...

Mbrojtjet me vlerën e drejtë

- 89 Në qoftë se një mbrojtje me vlerën e drejtë plotëson kushtet në paragrafin 88 gjatë periudhës raportuese, ajo do të trajtohet si më poshtë:
- (a) ...
- (b) fitimi ose humbja në elementin e mbrojtur që i takon rrezikut të mbuluar do të rregullojë vlerën kontabël (neto) të elementit të mbrojtur dhe do të njihet në fitim ose humbje. Kjo do të zbatohet nëse elementi i mbrojtur matet me kosto.
- 90 Në qoftë se do të mbulohen vetëm rreziqe të veçanta që i takojnë një elementi i mbrojtur, ndryshimet e njohura në vlerën e drejtë të elementit të mbrojtur që nuk janë të lidhura me rrezikun e mbuluar do të njihen ashtu siç përcaktohet në paragrafin 5.7.1 të SNRF 9.
- 96 Në mënyrë më specifike, një mbrojtje e fluksit të mjeteve monetare do të trajtohet si më poshtë:
- (a) ...
- (c) nëse strategjia e dokumentuar e menaxhimit të rrezikut të një njësie ekonomike për një marrëdhënie mbrojtëse të veçantë e përjashton nga përcaktimi për mbrojtje efektive një përbërës të caktuar të fitimit ose humbjes ose flukseve të mjeteve monetare përkatëse të instrumentit mbulues (shih paragrafët 74, 75 dhe 88(a)), ky përbërës i përjashtuar i fitimit ose humbjes do të njihet në përputhje me paragrafin 5.7.1 të SNRF 9.

C37 Paragrafët 103B, 103C, 103K, 104 dhe 108C janë ndryshuar për t'u lexuar si më poshtë, paragrafët 103H–103J, 103L, 103M, 103O dhe 105–107A janë fshirë dhe janë shpallur paragrafët 103S dhe 108E:

- 103B *Kontratat e garancisë financiare* (Ndryshimet në SNK 39 dhe SNRF 4), publikuar në Gusht 2005, ka ndryshuar paragrafët 2(e) dhe (h), 4 dhe UZ4, ka shtuar paragrafin UZ4A, ka shtuar një përkufizim të ri të kontratave të garancisë financiare dhe ka fshirë paragrafin 3. Një njësi ekonomike duhet të zbatojë këto ndryshime për periudhat vjetore që fillojnë më datën 1 janar 2006 e në vijim. Inkurajohet zbatimi i menjëhershëm. Nëse një njësi ekonomike zbaton këto ndryshime për një periudhë më të hershme, ajo duhet të japë informacion shpjegues për këtë fakt dhe njëkohësisht të zbatojë ndryshimet që i takojnë SNK 32 [shënimi në fund të faqes është lënë jashtë] dhe SNRF 4.
- 103C SNK 1 (i rishikuar në 2007) ndryshoi terminologjinë e përdorur në të gjithë SNRF-të. Përveç kësaj, ajo ka ndryshuar paragrafët 95(a), 97, 98, 100, 102, 108 dhe UZ99B. Një njësi ekonomike

- duhet të zbatohet këto ndryshime për periudhat vjetore nga 1 Janar 2009 e në vazhdim. Nëse një njësi ekonomike zbaton SNK 1 (i rishikuar në 2007) për një periudhë më të hershme, ndryshimet do të zbatohen për këtë periudhë më të hershme.
- 103K *Përmirësime në SNRF-të*, të publikuara në prill 2009, ndryshuan paragrafët 2(g), 97 dhe 100. Një njësi ekonomike duhet të zbatojë ndryshimet për këto paragrafë në mënyrë prospektive për të gjitha kontratat që janë ende në fuqi, për periudhat vjetore duke filluar nga 1 Janar 2010 e në vazhdim. Lejohet zbatimi përpara kësaj date. Nëse një njësi ekonomike zbaton ndryshimet për një periudhë më të hershme ajo duhet të japë informacione shpjeguese për këtë fakt.
- 103L [Fshirë]
- 103M [Fshirë]
- 103O [Fshirë]
- 103S SNRF 9, i ndryshuar në Nëntor 2013, ka shtuar paragrafin 5A, ka ndryshuar paragrafët 2, 4, 5, 8, 9, 58, 63, 71, 88(d), 89(b), 90, 96(c), 103B, 103C, 103K, 104, 108C, UZ3–UZ4, UZ8, UZ84, UZ95, UZ114(a) dhe UZ118(b) dhe ka fshirë paragrafët 1, 10–57, 61, 66–70, 79, 103H–103J, 103L, 103M, 103O, 105–107A, UZ4B–UZ4K, UZ9–UZ12A, UZ14–UZ15, UZ27–UZ83 dhe UZ96. Nëse zbaton SNRF 9 të ndryshuar në Nëntor 2013, njësi ekonomike duhet të zbatojë këto ndryshime.
- 104 Ky Standard duhet të zbatohet në mënyrë retrospektive përveç siç është parashikuar në paragrafin 108. Teprica e çeljes së fitimeve të pashpërndara për periudhat më të hershme të paraqitura dhe të gjitha shumat e tjera krahasuese, duhet të rregullohen sikur ky Standard të ketë qenë gjithmonë në përdorim përveç nëse riparqitja e informacionit do të ishte e pazbatueshme. Nëse riparqitja është e pazbatueshme, njësi ekonomike duhet të japë informacion shpjegues për këtë fakt dhe të theksojë se deri në çfarë mase është riparqitur ky informacion.
- 108C Paragrafi 73 dhe UZ8 u ndryshuan nëpërmjet *Përmirësimeve të SNRF-ve*, e publikuar në Maj 2008. Paragrafi 80 është ndryshuar nga *Përmirësimet në SNRF-të*, të publikuara në prill 2009. Një njësi ekonomike duhet të zbatojë këto ndryshime për periudhat vjetore nga 1 Janar 2009 e në vazhdim. Zbatimi më i hershëm i të gjithë këtyre ndryshimeve është i lejuar. Nëse një njësi ekonomike zbaton ndryshimet për një periudhë më të hershme ajo duhet të japë informacione shpjeguese për këtë fakt.
- 108E Paragrafi 5A u shtua nga SNRF 9, i ndryshuar në Nëntor 2013. Kur ky paragraf zbatohet për herë të parë, një njësi ekonomike lejohet që të bëjë përcaktimin e futur nga ky paragraf për kontratat që janë në fuqi në këtë datë, por vetëm nëse ai përcakton të gjitha kontratat e tilla. Ndryshimi në aktivet neto që rrjedh nga përcaktime të tilla në tranzicion do të njihet si një rregullim në fitime të pashpërndara.
- C38 Në Shtojcën A, paragrafët UZ3–UZ4 janë ndryshuar dhe lexojnë si më poshtë:
- UZ3 Ndonjëherë, një njësi ekonomike bën atë që ajo e sheh si 'investim strategjik' në instrumente të kapitalit neto të emetuara nga një njësi ekonomike tjetër, me synimin për të krijuar ose mbajtur një marrëdhënie operative afatgjatë me njësinë ekonomike në të cilën është bërë investimi. Investitori ose njësi ekonomike e sipërmartjes së përbashkët përdor SNK 28 për të përcaktuar nëse metoda e kontabilitetit të kapitalit neto është e përshtatshme për një investim të tillë. Nëse metoda e kapitalit neto nuk është e përshtatshme, njësi ekonomike e zbaton këtë Standard dhe SNRF 9 për këtë investim strategjik.
- UZ3A Ky Standard dhe SNRF 9 zbatohet për aktivet financiare dhe detyrimet financiare të siguresve, përveç të drejtave dhe detyrimeve që përjashtohen nga paragrafi 2(e), për shkak se ato rrjedhin nga kontrata brenda objektit të SNRF 4.
- UZ4 Kontratat e garancisë financiare mund të kenë forma ligjore të ndryshme, të tilla si një garanci, disa tipe të letërkredisë, një kontratë për mosshlyerje kredie ose një kontratë sigurimi. Trajtimi kontabël i tyre nuk varet nga forma ligjore e tyre. Më poshtë jepen shembuj të trajtimit të përshtatshëm (shih paragrafin 2(e)):
- (a) Megjithëse një kontratë e garancisë financiare plotëson përkufizimin e një kontrate sigurimi në SNRF 4, nëse rreziku i transferueshëm është i konsiderueshëm, lëshuesi zbaton këtë Standard dhe SNRF 9. Sidoqoftë, nëse lëshuesi ka pohuar më parë në mënyrë të qartë se i sheh këto kontrata si kontrata sigurimi dhe ka përdorur kontabilitetin e zbatueshëm për kontratat e sigurimit, lëshuesi mund të zgjedhë të zbatojë ose këtë Standard dhe SNRF 9, ose SNRF 4 për kontrata të tilla të garancisë financiare. Nëse zbatohet ky Standard dhe SNRF 9, paragrafi 5.1.1 i SNRF 9 kërkon që lëshuesi të njohë një kontratë të garancisë financiare fillimisht me vlerën e drejtë. Në

qoftë se kontrata e garancisë financiare i është lëshuar një pale që nuk ka lidhje me të në një transaksion të veçuar të kryer në mënyrë të vullnetshme midis palëve të palidhura me njëra-tjetrën, vlera e drejtë e saj në fillim ka mundësi të jetë e barabartë me primin e marrë, deri në momentin që vërtetohet e kundërta. Si rrjedhojë, deri në momentin që kontrata e garancisë financiare përcaktohet që në fillim si me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes, ose deri në momentin që zbatohen paragrafët 3.2.15-3.2.23 dhe B3.2.12-B3.2.17 të SNRF 9 (kur transferimi i një aktivi financiar nuk kualifikohet për çregjistrimin ose kur zbatohet metoda e përfshirjes së vazhdueshme), lëshuesi e mat atë me vlerën më të lartë të:

- (i) shumës së përcaktuar në përputhje me SNK 37; dhe
- (ii) shumës së njohur fillimisht minus, kur është e përshtatshme, amortizimin e akumuluar të njohur në përputhje me SNK 18 (shih paragrafin 4.2.1(c) të SNRF 9).

- (b) Disa garanci të lidhura me kredinë nuk kërkojnë, si një parakusht për pagesën, që mbajtësi të jetë i ekspozuar dhe të pësojë humbje, nga moskryerja në kohën e duhur të pagesave nga debitori për aktivin e garantuar. Një shembull i një garancie të tillë është kur kërkohet të bëhen pagesa në përgjigje të ndryshimeve në klasifikimin specifik të kredisë ose indeksin e kredisë. Garanci të tilla nuk janë kontrata të garancisë financiare siç përcaktohet në SNRF 9 dhe nuk janë kontrata sigurimi siç përcaktohet në SNRF 4. Garanci të tilla janë derivativë dhe lëshuesi zbaton për to këtë Standard dhe SNRF 9.

- (c) ...

C39 Në Shtojcën A, janë fshirë paragrafët UZ4B–UZ4K, UZ9–UZ12A dhe UZ14–UZ15 dhe paragrafi UZ8 ka ndryshuar për t'u lexuar si më poshtë:

UZ8 Në qoftë se një njësi ekonomike rishikon vlerësimet e saj të pagesave ose arkëtimeve, njësi ekonomike duhet të rregullojë vlerën kontabël (neto) të aktiveve financiare ose detyrimeve financiare (ose grupi instrumentesh financiarë) për të pasqyruar flukset e mjeteve monetare të vlerësuara aktuale dhe të rishikuara. Njësia ekonomike ri llogarit vlerë kontabël (neto) duke bërë llogaritjen e vlerës aktuale të flukseve të ardhshme monetare të parashikuara sipas normës fillestare efektive të interesit të instrumentit financiar ose, kur është e zbatueshme, sipas normës efektive të interesit të rishikuar e llogarit në përputhje me paragrafin 92. Rregullimi njihet në pasqyrën e fitimeve ose të humbjeve si e ardhur ose si shpenzim.

C40 Në shtojcën A, titulli sipër paragrafit UZ27 dhe paragrafët UZ27-UZ83 janë fshirë.

C41 Në Shtojcën A, titulli "Zhvlerësimi dhe mos arkëtueshmëria e aktiveve financiare (paragrafët 58-70)" sipër paragrafit UZ84 dhe paragrafi UZ84 ka ndryshuar për tu lexuar si më poshtë:

Zhvlerësimi dhe mos arkëtueshmëria e aktiveve financiare të matura me koston e amortizuar (paragrafët 58-65)

UZ84 Zhvlerësimi i një aktivi financiar të matur me koston e amortizuar matet duke përdorur normën fillestare efektive të interesit të instrumentit financiar sepse skontimi në normën e interesit të tregut në fakt do të impononte përdorimin e matjes me vlerën e drejtë të aktiveve financiare të cilat në rast të kundërt janë të matura me koston e amortizuar. Në qoftë se kushtet e një aktivi financiar të matur me koston e amortizuar janë ri negociuar ose përndryshe janë ndryshuar për shkak të vështirësive financiare të huamarrësit ose të lëshuesit, zhvlerësimi matet duke përdorur normën fillestare efektive të interesit përpara ndryshimit të kushteve. Flukset e mjeteve monetare që i përkasin llogarive të arkëtueshme afat shkurtër nuk skontojnë në qoftë se efekti i skontimit nuk është material. Në qoftë se një aktiv financiar i matur me koston e amortizuar ka një normë interesi të ndryshueshme, norma e skontimit për matjen të ndonjë humbje nga zhvlerësimi sipas paragrafit 63 është norma efektive aktuale e interesit e përcaktuar në kontratë. Si një mjet praktik, një kreditor mund të masë zhvlerësimin e një aktivi financiar të matur me koston e amortizuar mbi bazën e vlerës së drejtë të një instrumenti financiar duke përdorur çmimet e një tregu të mbikëqyruar. Llogaritja e vlerës aktuale të flukseve të ardhshme monetare të parashikuara të një aktivi financiar të kolateralizuar reflekton flukset e mjeteve monetare që mund të rezultojë nga shpronësimi minus koston për të marrë dhe për të shitur kolateralin, pa marrë parasysh nëse shpronësimi mund të ndodhë apo jo.

- C42 Në shtojcën A, paragrafi UZ 96 dhe shënimi i parë në fund të faqes për paragrafin UZ 118(b) janë fshirë dhe paragrafët UZ95, UZ114(a) dhe UZ118(b) janë ndryshuar për tu lexuar si më poshtë:
- UZ95 Një aktiv financiar i matur me koston e amortizuar mund të përcaktohet si një instrument mbulues në një mbrojtje nga rreziku i kursit të këmbimit.
- UZ96 [Fshirë]
- UZ114 Për një mbrojtje nga vlera e drejtë të rrezikut të normës së interesit e shoqëruar me një portofol të aktiveve financiare ose detyrimeve financiare, një njësi ekonomike do të kishte plotësuar kërkesat e këtij Standardi në qoftë se ajo përputhet me procedurat e përshkruara në pikën (a) deri (i) dhe në paragrafët UZ 115 - UZ132 më poshtë.
- (a) Si pjesë e procesit të menaxhimit të rrezikut të sajë një njësi ekonomike identifikon një portofol me zëra, për të cilët dëshiron të mbrohet nga rreziku i normës së interesit. Portofoli mund të përmbajë vetëm aktive, vetëm detyrime, ose të dyja aktive dhe detyrime. Njësia ekonomike mund të identifikojë dy ose me shumë portofola, rast në të cilin njësia ekonomike zbaton udhëzuesin e mëposhtëm për çdo portofol më vete.
- (b) ...
- UZ118 Si një shembull të përcaktimit i cili është shtjelluar në paragrafin UZ114(c), në qoftë se në një periudhë të veçantë rivlerësimi një njësi ekonomike parashikon që ka aktive me normë fikse prej 100 NjM dhe detyrime me normë fikse prej 80 NjM dhe vendos të mbrojë të gjithë pozicionin neto prej 20 NjM, ajo përcakton si element të mbrojtur, aktivet në shumën e 20 NjM (një pjesë të aktiveve). Përcaktimi është shprehur si një "shumë e monedhës" (që do të thotë një shumë dollarësh, eurosh, paudësh) sesa si aktive individuale. Në vazhdimësi të gjitha aktivet (ose detyrimet) nga të cilat është tërhequr shuma e mbrojtur që do të thotë të gjitha NjM 100 të aktiveve në shembullin e mësipërm duhet të jenë:
- (a) ...
- (b) zëra që mund të jenë kualifikuar për kontabilitetin mbrojtës së vlerës së drejtë në qoftë se ata do të kishin qenë përcaktuar si të mbrojtur në mënyrë individuale. Në mënyrë të veçantë, për arsye se SNRF 9 specifikon që vlera e drejtë e një detyrimi financiar me një tipar kërkueshmërie pa afat (siç është një depozitë pa afat dhe disa tipe depozitash me afat) nuk është më pak sesa shuma e llogarisë së pagueshme pa afat, e skontuar që nga dita e parë që shuma mund të kërkohet për tu paguar, një zë i tille nuk mund të kualifikohet për në kontabilitetin mbrojtës të vlerës së drejtë për çdo periudhë kohore përtej periudhës më të shkurtër në të cilën mbajtësi mund të kërkojë pagesën. Në shembullin e mësipërm, pozicioni i mbrojtur është një shumë aktivesh. Në këtë mënyrë, detyrime të tilla nuk janë pjesë e elementit të mbrojtur të përcaktuar, por përdoren nga njësia ekonomike e për të përcaktuar shumën e aktivitetit që është përcaktuar si aktiv për tu mbrojtur. Në qoftë se pozicioni që njësia ekonomike dëshiron të mbrojë do të ishte një shumë e detyrimeve, shuma që do të përfaqësonte elementin e mbrojtur të përcaktuar duhet të hiqet nga detyrimet me normë interesi të fiksuar të ndryshme nga ato detyrime që njësisë ekonomike do ti kërkohej ti paguante në një periudhë kohore më të hershme dhe përqindja mesatare e përdorur për të vlerësuar mbrojtjen efektive në përputhje me paragrafin UZ126(b) do të llogaritej si një përqindje e këtyre detyrimeve. Për shembull, le të supozojmë se një njësi ekonomike parashikon që një periudhë kohore rivlerësimi ka detyrime me normë fikse interesi në shumën 100 NjM, e përbërë nga 40 NjM depozita pa afat dhe 60 NjM detyrime me tipar kërkueshmërie pa afat, he 70 NjM aktive me normë fikse interesi. Në qoftë se njësia ekonomike vendos të mbrojë të gjithë pozicionin neto të 30 NjM, ajo përcakton si element të mbrojtur detyrimet prej 30 NjM ose 50 përqind të detyrimeve me tipar kërkueshmërie pa afat.
- C43 Mbrojtja "Tranzicioni (paragrafët 103 - 108N)" sipër paragrafit UZ133 është ndryshuar dhe lexohet si më poshtë:

Tranzicioni (paragrafët 103-108C)

KIRFN 2 Aksionet e Anëtarëve në Njësitë Ekonomike Kooperativa dhe Instrumente të Ngjashme

---

- C44 Poshtë titullit "Referencat", referenca për SNK 39 është fshirë dhe është shtuar një referencë për SNRF 9 *Instrumente financiare*. Paragrafi 15 është fshirë dhe paragrafi 18 është shtuar.
- 15 [Fshirë]
- 18 SNRF 9, e ndryshuar në Nëntor 2013, ka ndryshuar paragrafët A8 dhe A10 dhe ka fshirë paragrafin 15. Nëse zbaton SNRF 9 të ndryshuar në Nëntor 2013, njësia ekonomike duhet të zbatojë këto ndryshime.
- C45 Në Shtojcën, paragrafët A8 dhe A10 janë ndryshuar dhe lexojnë si më poshtë:
- A8 Aksionet e anëtarëve që janë më tepër në lidhje me ndalimin e riblerjes kundrejt riblerjes janë detyrime financiare. Njësia ekonomike, e tipit kooperativë, e mat këtë detyrim financiar me vlerën e drejtë në njohjen fillestare. Meqë këto aksione riblihen sipas kërkesës, njësia ekonomike e tipit kooperativë mat vlerën e drejtë të këtyre detyrimeve financiare siç kërkohet nga paragrafi 47 të SNRF-13, i cili thotë: "Vlera e drejtë e një detyrimi financiar me një tipar kërkueshmërie (p.sh. një depozitë me afat) nuk është më e vogël se shumta e pagueshme sipas kërkesës ...". "Prandaj, njësia ekonomike, e tipit kooperativë klasifikon si detyrimeve financiare shumë më maksimale të pagueshme sipas kërkesës në bazë të dispozitave të riblerjes.
- A10 Menjëherë pas ndryshimit në strukturën e saj qeverisëse, njësia kooperativë mund të jetë e detyruar të tërheqë një maksimum prej 25% të aksioneve të saj të emetuara në treg ose maksimumin prej 50,000 aksionesh për 20 NJM secilin. Për pasojë, në 1 Janar 20X3 njësia ekonomike tip kooperativë klasifikon si detyrim financiar shumë më prej 1,000,000 NJM e cila është maksimumi i shumës së pagueshme në momentin e kërkesës sipas kërkesave të kushteve të riblerjes, në përputhje me paragrafin 5.4.3 të SNRF 9. Në këtë mënyrë, ajo transferon në 1 janar 20X3 nga kapitali në detyrim financiar një shumë prej 200,000 NJM duke lënë 2,000,000 NJM të klasifikuara si kapital. Në këtë shembull njësia ekonomike nuk njih ndonjë fitim ose humbje nga transferimi.

KIRFN 5 Të Drejtat për Interesat që Rrjedhin nga Fondet e Nxjerrjes nga Përdorimi, Restaurimi dhe Rehabilitimi Mjedisor

---

- C46 Poshtë titullit "Referencat", referenca për SNK 39 është fshirë dhe është shtuar një referencë për SNRF 9 *Instrumente financiare*. Paragrafi 5 është ndryshuar për t'u lexuar si më poshtë, paragrafi 14F është fshirë dhe është shtuar paragrafi 14C:
- 5 Interesi i mbetur në një fond që shkon përtej të drejtës për rimbursim, i tillë si një e drejtë kontraktuale për shpërndarje pasi të ketë përfunduar e gjithë nxjerrja nga përdorimi ose mbi mbylljen e fondit mund të jetë një instrument kapitali neto brenda objektit të SNRF 9 dhe nuk është objekt i këtij Interpretimi.
- 14A [Fshirë]
- 14C SNRF 9, e ndryshuar në Nëntor 2013, ka ndryshuar paragrafin 5 dhe ka fshirë paragrafin 14A. Një njësi ekonomike do të zbatojë këtë ndryshim kur ajo zbaton SNRF 9, të ndryshuar në Nëntor 2013.

KIRFN 10 Raportimi Financiar i Ndërmjetëm dhe Zhvlerësimi

- C47 Poshtë titullit "Referencat", referenca për SNK 39 është fshirë dhe është shtuar një referencë për SNRF 9 *Instrumente financiare*. Paragrafët 5, 6, 11 dhe 12 janë fshirë, paragrafët 1, 2, 7 dhe 8 janë ndryshuar për t'u lexuar si më poshtë dhe është shtuar paragrafi 13:
- 1 Një njësi ekonomike i kërkohet të vlerësojë emrin e mirë për zhvlerësimin në çdo datë raportimi dhe, nëse kërkohet, të njohë një humbje nga zhvlerësimi në këtë datë në përputhje me SNK 36. Megjithatë, në fund të një periudhe raportuese të më pasme, kushtet mund të kenë ndryshuar, kështu që humbja nga zhvlerësimi mund të pakësohet apo mënjanohet nëse vlerësimi i

zhvlerësimit ka qenë bërë vetëm në këtë datë. Ky Interpretim siguron udhëzim nëse humbje të tilla nga zhvlerësimi duhet ndonjëherë të anulohen.

2 Interpretimi merret me bashkëveprimin midis kërkesave të SNK 34 dhe njohjes së humbjeve nga zhvlerësimi në emrin e mirë në SNK 36 dhe efektin e këtij bashkëveprimi në pasqyrat financiare të ndërmjetme dhe vjetore, të periudhës më pas.

5 [Fshirë]

6 [Fshirë]

7 Interpretimi merret me çështjen e mëposhtme:

A duhet një njësi ekonomike të rimarrë humbjet nga zhvlerësimi në emrin e mirë të njohura në një periudhë të ndërmjetme nëse nuk është njohur humbje apo është njohur një humbje më e vogël dhe këtë vlerësim të zhvlerësimit ta ketë bërë vetëm në fund të periudhës vijuese të raportimit?

Konsensusi

---

8 Një njësi ekonomike nuk do të rimarrë një humbje nga zhvlerësimi të njohur në një periudhë të mëparshme të ndërmjetme në lidhje më emrin e mirë.

11 [Fshirë]

12 [Fshirë]

13 SNRF 9 i ndryshuar në Nëntor 2013 ndryshoi paragrafët 1, 2, 7 dhe 8 dhe ka fshirë paragrafët 5, 6, 11 dhe 12. Nëse zbaton SNRF 9 të ndryshuar në Nëntor 2013, njësi ekonomike duhet të zbatojë këto ndryshime.

KIRFN 12 *Marrëveshjet Koncesionare të Shërbimit*

C48 Poshtë titullit "Referencat", referenca për SNK 39 është fshirë dhe është shtuar një referencë për SNRF 9 *Instrumente financiare*. Paragrafët 23-25 janë ndryshuar për tu lexuar si më poshtë, paragrafët 28A dhe 28B janë fshirë dhe është shtuar paragrafi 28C:

23 SNK 32, SNRF 7 dhe SNRF 9 zbatohen për aktivin financiar të njohur sipas paragrafëve 16 dhe 18.

24 Shuma që detyrohet nga ose me urdhër të koncensiondhënësit trajtohet në përputhje me SNRF 9 si:

(a) me koston e amortizuar; ose

(b) matura me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes.

25 Nëse shuma që paguhet nga koncensiondhënësi është trajtuar si e matur me koston e amortizuar, SNRF 9 kërkon që interesi, i llogaritur duke përdorur metodën e interesit efektiv, të njihet në fitim ose humbje.

28A [Fshirë]

28B [Fshirë]

28C SNRF 9, i ndryshuar në Nëntor 2013, ka ndryshuar paragrafët 23-25 dhe ka fshirë paragrafët 28A dhe 28B. Nëse zbaton SNRF 9 të ndryshuar në Nëntor 2013, njësi ekonomike duhet të zbatojë këto ndryshime.

KIRFN 16 *Mbrojtja e një Investimi Neto në një Operacion të kryer jashtë vendit*

C49 Një reference për tek SNRF 9 *Instrumente financiare* është shtuar poshtë titullit "Referencat".

C50 Paragrafët 3, 5, 6, 7, 14 dhe 16 janë ndryshuar për t'u lexuar si më poshtë dhe është shtuar paragrafi 18A:

3 SNRF 9 kërkon që të përcaktohet çdo element që do mbrohet dhe çdo instrument mbulues sipas një marrëdhënie të kontabilitetit mbrojtës. Nëse ka një marrëdhënie mbrojtëse të përcaktuar, në rastin e mbrojtjes së një investimi neto, fitimi ose humbja në instrumentin mbrojtës që është përcaktuar si një mbrojtje e efektive e investimit neto, njihet në të ardhura të tjera përmbledhëse

dhe përfshihet së bashku me diferencat e tjera të këmbimit që vijnë nga përkthimi i rezultatit dhe pozicionit financiar të operacionit të huaj.

- 5 SNRF 9 lejon një njësi ekonomike të përcaktojë një instrument financiar derivativ apo jo-derivativ (ose një kombinim të tyre) si instrumente mbrojtës për një rrezik nga monedhat e huaja. Ky interpretim jep udhëzime se ku duhen mbajtur, brenda grupit, instrumentet mbrojtës të cilët janë mbrojtje për investimet në një operacion të huaj, që të trajtohen sipas kontabilitetit mbrojtës.
- 6 SNK 21 dhe SNRF 9 kërkojnë që shumat e akumuluar të njohura në të ardhurat e tjera në lidhje në të dyja rastet diferencat nga kurset e këmbimit si pasojë e përkthimit të rezultatit dhe pozicionit financiar të operacionit të huaj dhe fitimi ose humbja në instrumentin mbrojtës që është përcaktuar si një mbrojtje efektive të investimit neto të riklasifikohen nga elementët e kapitalit tek fitimi ose humbja, si një rregullim riklasifikimi kur njësi ekonomike mëmë shet këtë operacion të huaj. Ky interpretim jep udhëzime se si një njësi ekonomike duhet të përcaktojë shumat që duhen kaluar nga elementët e kapitalit në fitim ose humbje për të dyja rastet instrumentin e mbrojtjes dhe elementin e mbrojtur.
- 7 Ky Interpretim zbatohet në një njësi ekonomike e cila mbrohet nga rreziku i monedhave të huaja për investimet neto në një operacion të huaj dhe dëshiron të zbatojë kontabilitetin mbrojtës në përputhje me SNRF 9. Për lehtësi ky Interpretim i referohet këtyre njërive ekonomike si njësi ekonomike mëmë dhe pasqyrave financiare në të cilat përfshihen aktivet neto të operacioneve të huaja si pasqyra financiare të konsoliduara. Të gjitha referencat për njësinë ekonomike mëmë janë të barazvlefshme dhe për një njësi ekonomike që ka investime neto në një sipërmarrje të përbashkët, pjesëmarrje, ose degë.
- 14 Një instrument derivativ apo jo-derivativ (ose një kombinim i tyre) mund të përcaktohet si instrument mbulues i një investimi neto në një njësi ekonomike të huaj. Instrumenti ose instrumentet mbulues mund të mbahen nga çdonjëra prej njërive ekonomike brenda grupit për aq kohë sa plotësohen kërkesat e përcaktimit, dokumentacionit dhe efektivitetit sipas SNRF 9 paragrafi 6.4.1 që i përkasin mbrojtjes së një investimi neto. Në veçanti strategjia mbrojtëse e grupit duhet dokumentuar qartë për shkak të përcaktimeve të ndryshme në nivele të ndryshme brenda grupit.
- 16 Kur një operacion i kryer jashtë vendit i cili ka qenë i mbrojtur nxirret jashtë përdorimit, shuma që riklasifikohet për në fitim ose humbje, si rregullim riklasifikimi nga rezervat e përkthimit të monedhave të huaja që lidhen me instrumentin mbrojtës, në pasqyrat financiare të konsoliduara të shoqërisë mëmë është shuma që përcaktohet sipas kërkesave të SNRF 9 paragrafi 6.5.14. Kjo shumë është fitimi ose humbja e akumuluar për instrumentin mbulues që ishte përcaktuar si një mbrojtje efektive.
- 18A SNRF 9, i ndryshuar në Nëntor 2013, ka ndryshuar paragrafët 3, 5-7, 14, 16, UZ1 dhe UZ8(a). Nëse zbaton SNRF 9 të ndryshuar në Nëntor 2013, njësi ekonomike duhet të zbatojë këto ndryshime.
- C51 Në Shtojcën, paragrafët UZ1 dhe UZ8(a) janë ndryshuar dhe lexojnë si më poshtë:
- UZ1 Kjo shtojcë ilustron zbatimin e Interpretimit duke përdorur një strukturë kompanie sipas ilustrimit të mëposhtëm. Në të gjitha rastet marrëdhënia e mbrojtjes e përshkruar duhet të testohet për efektivitetin në përputhje me SNRF 9, megjithëse ky testim nuk përmendet në këtë udhëzim. Mëma, duke qenë njësi ekonomike mëmë përfundimtare, përgatit pasqyrat financiare të konsoliduara të saj në monedhën funksionale të saj që është Euro (EUR). Çdo filial zotërohet tërësisht prej saj. Mëma ka investuar 500 milion Paund (Stërlina Angleze) në një investim neto në filialin e saj B (që ka si monedhë funksionale Paundin (GBP)). Ky investim përfshin një investim prej 159 milion Paund (ekuivalentë 300 milion Dollarë Amerikanë) të filialit B në filialin C (që ka monedhë funksionale Dollarin Amerikan (USD)). Me fjalë të tjera, aktivet neto të filialit B pa përfshirë investimin neto në filialin C janë 341 milion GBP.
- UZ8 Kur Filiali C nxirret jashtë përdorimit, shumat e riklasifikuara nga rezervat e saj të përkthimit të monedhave të huaja (RPMH) për në fitime ose humbje në pasqyrat financiare të konsoliduara të shoqërisë mëmë janë:
- (a) në lidhje me hua marrjen e jashtme 300 milion USD në Filialin A, është shuma që SNRF 9 kërkon të identifikohet, d.m.th ndryshimi total në vlerë që i përket rrezikut të këmbimit të monedhave të huaja i cili është njohur në të ardhura të tjera përmbledhëse si pjesa përkatëse e mbrojtjes; dhe
- (b) ...

KIRFN 19 Shlyerja e Pasiveve Financiare me Instrumentet e Kapitalit Neto

---

C52 Poshtë titullit "Referencat", referenca për SNK 39 është fshirë dhe është shtuar një referencë për SNRF 9 *Instrumente financiare*. Paragrafët 4(a), 5, 7, 9 dhe 10 janë ndryshuar për tu lexuar si më poshtë, paragrafi 14 është fshirë dhe është shtuar paragrafi 16:

4 Ky Interpretim trajton çështjet në vijim:

- (a) A janë emetuar instrumentet e kapitalit neto të njësisë ekonomike për të shlyer të gjithë ose pjesë të një "shume të paguar" të pasivit financiar në përputhje me paragrafin 3.3.3 të SNRF 9?
- (b) ...

Konsensusi

---

5 Emetimi i instrumenteve të njësisë ekonomike të një njësie ekonomike në një kreditor për të shlyer të gjitha ose pjesë të një detyrimi financiar është shuma e paguar në përputhje me paragrafin 3.3.3 të SNRF 9. Një njësi ekonomike duhet të fshijë një detyrim financiar (ose pjesë të një detyrimi financiar) nga pasqyra e saj e pozicionit financiar kur dhe vetëm kur, ajo të jetë shlyer në përputhje me paragrafin 3.3.1 të SNRF 9.

7 Nëse vlera e drejtë e instrumenteve në kapital neto të emetuar nuk mund të matet me besueshmëri atëherë instrumentet e kapitalit neto do të maten për të pasqyruar vlerën e drejtë të detyrimit financiar të shlyer. Në matjen e vlerës së drejtë të një detyrimi financiar të shlyer i cili përfshin një tipar kërkueshmërie pa afat (p.sh. një depozitë pa afat), paragrafi 47 i SNRF 13 nuk zbatohet.

9 Diferenca midis vlerës kontabël të detyrimit financiar (ose pjese të një detyrimi financiar) të shlyer dhe shuma e paguar, do të njihet në fitim ose humbje, në përputhje me paragrafin 3.3.3 të SNRF 9. Instrumentet e kapitalit neto të emetuar duhet të njihen fillimisht dhe të maten në datën e shlyerjes së detyrimi financiar (ose pjese të këtij pasivi).

10 Kur vetëm një pjesë e detyrimit financiar shlyhet, shuma shpërndahet në përputhje me paragrafin 8. Shuma e shpërndarë në detyrimin e mbetur do të formojë pjesë të vlerësimit nëse kushtet e këtij detyrimi të mbetur janë modifikuar në mënyrë thelbësore. Nëse detyrimi i mbetur është modifikuar në mënyrë thelbësore, njësia ekonomike do ta kontabilizojë modifikimin si shlyerje të detyrimit fillestar dhe njohjen e një detyrimi të ri siç kërkohet nga paragrafi 3.3.2 të SNRF 9.

14 [Fshirë]

16 SNRF 9 e ndryshuar në Nëntor 2013 ka ndryshuar paragrafët 4(a), 5, 7, 9 dhe 10 dhe ka fshirë paragrafin 14. Nëse zbaton SNRF 9 të ndryshuar në Nëntor 2013, njësia ekonomike duhet të zbatojë këto ndryshime.

KIS 7 Futja në Përdorim e Euros

C53 Shënimi në fundin e faqes për fjalinë e tretë në paragrafin 6 është ndryshuar për tu lexuar si më poshtë:

- * Meqenëse KIS-7 ishte botuar përpara SNK 39, versioni i mëparshëm i këtij Interpretimi mund ti referohet vetëm politikave të veta të kontabilitetit të njësisë ekonomike mbi këtë çështje. Kontabiliteti për mbrojtjet më pas u trajtua nga SNK 39 *Instrumentet Financiare - Njohja dhe Vlerësimi Financiare*. Në Nëntor 2013 Bordi zëvendësoi kërkesat e kontabilitetit mbrojtës duke i hequr nga SNK 39 dhe duke i vendosur tek SNRF 9 *Instrumente financiare*.

KIS Interpretimi 27 Vlerësimi i përmbajtjes së transaksioneve që përfshijnë formën ligjore të një qiraje

---

C54 Poshtë titullit "Referencat", referenca për SNK 39 është fshirë dhe është shtuar një referencë për SNRF 9 *Instrumente financiare*. Në Konsensus, paragrafi 7 dhe seksioni i mëposhtëm "Data efektive" janë ndryshuar për tu lexuar si më poshtë:

- 7 Detyrime të tjera të një marrëveshje, përfshirë çdo garanci të ofruar dhe detyrim të lindur pas një përfundimi të parakohshëm, duhet të kontabilizohet sipas SNK 37, SNRF 4, ose SNRF 9, në vartësi të kushteve.

Data efektive

Ky Interpretim hyn në fuqi më 31 dhjetor 2001. Ndryshimet në politikat kontabël duhet të bëhen në përputhje me SNK 8.

SNRF 9 e ndryshuar në Nëntor 2013 ka ndryshuar paragrafin 7. Një njësi ekonomike do të zbatojë këtë ndryshim kur ajo zbaton SNRF 9, të ndryshuar në Nëntor 2013.